

NGÀY QUỐC TẾ HẠNH PHÚC 20/3

Hạnh phúc là cống hiến



● Ảnh theo bài: Các cán bộ chiến sĩ Bệnh viện dã chiến cấp 2.3 chụp ảnh kỷ niệm trước khi lên máy bay khởi hành đi Cộng hòa Nam Sudan ngày 24/3/2021.
(Nguồn ảnh: Báo Dân trí)

Trang: 4+5+6+7+8

PHÁT HÀNH CHỦ NHẬT HÀNG TUẦN TRÊN TOÀN QUỐC - GIÁ: 7.300Đ

LẦN ĐẦU RA MẮT SÁCH TRẮNG VỀ TÔN GIÁO:

Mọi tôn giáo đều bình đẳng trước pháp luật

Hiến pháp đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa năm 1946 và các bản Hiến pháp của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam sau này luôn khẳng định quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo là một trong các quyền cơ bản của con người. Việt Nam đã đạt được thành tựu to lớn trên nhiều mặt, nhiều lĩnh vực, trong đó có thành tựu đảm bảo quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo.

Quyền tự do tín ngưỡng là nguyên tắc hiến định

Theo Ban Tôn giáo Chính phủ, tại Việt Nam hiện có trên 26,5 triệu tín đồ tôn giáo, chiếm 27% dân số cả nước, hơn 54 nghìn chức sắc, 135 nghìn chức việc và 29.658 cơ sở thờ tự. Hàng ngàn nhóm sinh hoạt tôn giáo tập trung, trong đó có các nhóm sinh hoạt tôn giáo tập trung của người nước ngoài cư trú hợp pháp tại Việt Nam.

Hiện Nhà nước Việt Nam đã công nhận 36 tổ chức tôn giáo thuộc 16 tôn giáo khác nhau như: Phật giáo, Công giáo, Tin Lành, Cao Đài, Phật giáo Hòa Hảo, Hồi giáo, Tôn giáo Baha'i... Trong đó Phật giáo chiếm số lượng nhiều nhất với trên 14 triệu tín đồ và 18.544 cơ sở thờ tự vào năm 2021. Kế đến là Công giáo với trên 7 triệu người theo và 7.771 cơ sở thờ tự. Đạo Tin Lành và đạo Cao Đài lần lượt xếp thứ ba và thứ tư về số lượng tín đồ.

Các tổ chức tôn giáo đều được tham gia vào đời sống chính trị xã hội. Quốc hội khóa XV có năm vị chức sắc trúng cử đại biểu. Ở cấp tỉnh, có 88 chức sắc, chức việc và 35 tín đồ các tôn giáo trúng cử đại biểu hội đồng nhân dân; cấp huyện là gần 500 người và cấp xã là hơn 5.600 người...

Ở góc độ pháp luật, nhằm bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của người dân, ngay từ Hiến pháp đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa năm 1946 và các bản Hiến pháp của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam sau này đều luôn khẳng định quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo là một trong các quyền cơ bản của con người.

Hiến pháp 2013 đưa ra nguyên tắc hiến định: “Quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo là quyền của mọi người”. Thực hiện các nguyên tắc này, Nhà nước Việt Nam không ngừng hoàn thiện hệ thống pháp luật về tín ngưỡng, tôn giáo nhằm đáp ứng nhu cầu tín ngưỡng, tôn giáo của người dân, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, xây dựng một đất nước Việt Nam ngày càng phát triển, dân chủ, công bằng và văn minh, từ cơ sở đó, đời sống tín ngưỡng, tôn giáo ở Việt Nam có nhiều chuyển biến tích cực. Sự trở lại niềm tin tôn giáo, sự gia tăng số lượng chức sắc, chức việc, tín đồ các tôn giáo; nhiều hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo diễn ra với quy mô lớn, thu hút đông đảo tín đồ và người dân tham dự.

Có thể nói, Việt Nam đã đạt được thành tựu to lớn trên nhiều mặt, nhiều lĩnh vực, trong đó có thành tựu đảm bảo quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo. Cộng đồng quốc tế ghi nhận và đánh giá nỗ lực của



● Ban Tôn giáo Chính phủ trao tặng cờ Tổ quốc cho Giáo hội Phật giáo Việt Nam tại lễ kỷ niệm 39 năm thành lập Giáo hội Phật giáo Việt Nam năm 2020. (Ảnh phatgiao.org.vn.webp)

Việt Nam trong xây dựng chính sách, pháp luật, phù hợp với công ước quốc tế mà Việt Nam tham gia ký kết.

Không ít khó khăn, thách thức trong việc bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo

Tuy nhiên, bên cạnh những chuyển biến tích cực đó, Việt Nam vẫn còn phải đương đầu với không ít khó khăn, thách thức trong việc bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo.

Nổi cộm lên là hiện tượng cổ tình vụ không, xuyên tạc về tình hình nhân quyền, tự do tín ngưỡng, tôn giáo ở Việt Nam. Các đối tượng không có thiện chí ở trong và ngoài nước vẫn tiếp tục lợi dụng quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo để chống Đảng, Nhà nước, chia rẽ, phá hoại khối đoàn kết dân tộc, tôn giáo.

Cụ thể, ở trong nước, lợi dụng vấn đề tôn giáo, những sơ hở, thiếu sót trong quá trình thực hiện chính sách, một số chức sắc có tư tưởng cực đoan bị các thế lực thù địch phản động lợi dụng đã lồng ghép yếu tố chính trị, kích động gây ra “điểm nóng” tôn giáo, vu cáo Nhà nước đàn áp tôn giáo, ngăn cấm xây sửa cơ sở thờ tự, cản trở hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo của các chức sắc, chức việc, nhà tu hành...

Ở ngoài nước, một số nhóm, cá nhân người Việt lưu vong thông qua các trang mạng thường xuyên đăng tin, bài vu cáo Việt Nam vi phạm nhân quyền, đàn áp tự do tôn giáo, kích động nhân dân mà trước hết là tín đồ tôn giáo đấu tranh “đòi tự do tôn giáo”, “tự do nhân quyền”, kêu gọi các tổ chức chính trị, cá nhân trong và ngoài nước lên tiếng can thiệp...

Bởi vậy, để giúp độc giả trong và ngoài nước, những ai quan tâm hiểu rõ và đầy đủ hơn về chính sách tôn giáo, đời sống tôn giáo ở Việt Nam, Ban Tôn giáo Chính phủ tổ chức biên soạn, công bố cuốn sách “Tôn giáo và chính sách tôn giáo ở Việt Nam”, với mong muốn những nội dung trong cuốn sách sẽ là nền tảng cung cấp thông tin cơ bản về tôn giáo, chính sách tôn giáo, thành tựu đảm bảo quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo, cũng như thách thức cần vượt qua và những nhiệm vụ ưu tiên nhằm thúc đẩy quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo.

Ngày 9/3, Sách trắng “Tôn giáo và chính sách tôn giáo ở Việt Nam” được Bộ Thông tin và Truyền thông, Ban Tôn giáo Chính phủ ra mắt và giới thiệu nhằm giúp người dân trong nước, bạn bè quốc tế hiểu rõ và đầy đủ hơn về chính sách, đời sống tôn giáo ở Việt Nam.

“Vấn đề tôn giáo, nhân quyền rất được các tổ chức nước ngoài quan tâm qua các kênh, trong đó có báo chí, mạng xã hội. Nhân sự kiện Ban Tôn giáo Chính phủ ra mắt Sách trắng, đề nghị các cơ quan báo chí tuyên truyền, đưa thông tin kịp thời. Từ những thông tin trong Sách trắng nên có những tuyên bài sâu hơn để phản bác lại những luận điệu sai trái” - Cục trưởng Cục Thông tin đối ngoại, Bộ Thông tin và Truyền thông Phạm Anh Tuấn phát biểu tại lễ ra mắt sách

giáo ở Việt Nam” khẳng định các tôn giáo đều bình đẳng trước pháp luật, Nhà nước không phân biệt đối xử vì lý do tín ngưỡng, tôn giáo: “Không một cá nhân, tổ chức tôn giáo nào hoạt động theo đúng pháp luật mà bị ngăn cấm”.

Người dân cũng hoàn toàn tự do lựa chọn theo hoặc không theo một tín ngưỡng, tôn giáo nào. Nhà nước bảo đảm sinh hoạt tín ngưỡng, tôn giáo của đồng bào dân tộc thiểu số, vốn chiếm khoảng 14% dân số. Với gần 4.500 cuốn thuộc 17 đầu sách liên quan tôn giáo được đưa vào thư viện của 54 trại giam, Việt Nam cũng khẳng định “Nhà nước bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo đối với người chấp hành án phạt tù”.

Việc xuất bản kinh sách và xuất bản phẩm khác về tín ngưỡng, tôn giáo luôn được tạo điều kiện. Ở Việt Nam có khoảng 15 tờ báo và tạp chí của các tổ chức tôn giáo đang hoạt động, trong đó có nhiều tờ báo, tạp chí có uy tín.

Với các cơ sở thờ tự, Nhà nước Việt Nam luôn tạo điều kiện thuận lợi cho các tổ chức tôn giáo. Năm 2022, đã có 203 cơ sở thờ tự tôn giáo được cấp phép xây dựng mới, 283 cơ sở được cấp phép sửa chữa và cải tạo.

Bên cạnh đó, Sách trắng khẳng định Nhà nước tôn trọng và bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của những người nước ngoài cư trú hợp pháp tại Việt Nam. Hiện có 67 điểm nhóm sinh hoạt tôn giáo tập trung của người nước ngoài tại Việt Nam, chủ yếu tập trung ở TP HCM và Hà Nội, thuộc nhiều quốc tịch khác nhau như: Hàn Quốc, Philippines, Singapore, Malaysia, Nga, Mỹ, Pháp...

Có thể thấy, với 132 trang gồm 3 chương Sách trắng “Tôn giáo và chính sách tôn giáo ở Việt Nam” cung cấp cho độc giả bức tranh khá toàn diện về tình hình thực thi, đảm bảo quyền tự do tín ngưỡng tôn giáo ở Việt Nam cũng như khẳng định ở Việt Nam không có sự phân biệt tín ngưỡng, tôn giáo; không có mâu thuẫn, xung đột giữa các tôn giáo. Người theo các tín ngưỡng, tôn giáo khác nhau cùng chung sống hài hòa trong cộng đồng các dân tộc Việt Nam. ... **HỒNG MINH**



● Sách trắng “Tôn giáo và chính sách tôn giáo ở Việt Nam”.

“Đất nước ta có phong trào gì thì các tôn giáo hưởng ứng tích cực và có hiệu quả phong trào đó. Đất nước ta có khó khăn, thách thức gì thì với tinh thần đại đoàn kết dân tộc, các tôn giáo cùng với đất nước vượt qua mọi khó khăn, thử thách để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đất nước có cơ hội và thời cơ gì, các tôn giáo cũng góp phần thúc đẩy mạnh mẽ để phát triển đất nước, góp phần xây dựng đất nước hùng cường, nhân dân ngày càng ấm no, hạnh phúc. Có thể nói, các tôn giáo luôn đồng hành với đất nước trong thuận lợi cũng như khó khăn, thách thức để xây dựng đất nước hùng cường và hạnh phúc của nhân dân. Tôi rất tự hào về tất cả những đóng góp đó của các tôn giáo” - Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu tại Hội nghị Thủ tướng Chính phủ biểu dương các tổ chức tôn giáo có đóng góp trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc ngày 30/8/2022 tại TP HCM.

Sin Suối Hồ và chuyện cổ tích có thật

Vừa qua, tại Indonesia, điểm bản du lịch cộng đồng Sin Suối Hồ, xã Sin Suối Hồ, huyện Phong Thổ, Lai Châu đã vinh dự được nhận Giải thưởng Du lịch ASEAN 2023. Chúng tôi gặp ông Hảng A Xà, Chủ tịch HTX du lịch Sin Suối Hồ, người đã cùng với trưởng bản và những người có uy tín đưa bà con lên rừng cai nghiện đặng đặng 10 năm và thay đổi muôn trùng “cái lý” của người H’Mông...

Từ bản làng chìm trong thuốc phiện, đói nghèo

Sau 5 tôi năm trở lại Sin Suối Hồ, ở độ cao 1.500m, nơi được xem là Sa Pa thu nhỏ của Lai Châu, tất cả đã đổi thay kì diệu. Cả bản đã trở thành một homestay lớn, nơi bất cứ góc nào cũng làm bạn xao xuyến bởi sự chăm chút từ những chiếc cổng nhà với vật dụng là công cụ, văn hóa của người H’Mông. Nơi 30.000 chấu địa lan bày biện khắp vườn, khắp tường rào từ đầu bản đến ven rừng mà không cần trông nom. Nơi phiên chợ với 54 gian hàng trưng bày cho 54 dân tộc bày bán hàng hóa, đồ thủ công, váy áo tí mĩ của đồng bào Mông mà không cần “dọn hàng” mỗi ngày, hay mỗi phiên chợ... Mọi đồ đạc của các hộ gia đình dường như đều là tài sản chung của cả bản làng, không ai cầm của ai, mọi việc họ đều “bảo nhau” cùng làm giàu và phát triển du lịch...

Trong ngôi nhà của người H’Mông gọn gàng, ngăn nắp, điểm nổi bật nhất là bộ bàn ghế bằng gốc cây xù xì do chính chủ nhà kỳ công đẽo gọt, ông Hảng A Xà, sinh năm 1975 chia sẻ, trước những năm 1990, Sin Suối Hồ từng là bản nghèo nhất Phong Thổ bởi địa hình đi lại khó khăn, tỉ lệ người nghiện cao, cuộc sống gần như biệt lập với thế giới bên ngoài. Người dân chủ yếu sinh sống bằng làm nương, rẫy, cơm không đủ no, quanh năm chỉ sống cùng ngô, khoai, măng, sắn và những cây, củ, quả kiếm được trong rừng.

Sống trong gia đình có 12 anh chị em, ông Hảng A Xà thấm thía thời thơ ấu, bữa cơm gạo trắng với người dân bản được quý như vàng. Ăn không có nhưng thuốc phiện thì không thể thiếu... Từ năm 1995, bản bắt đầu thực hiện nhổ cây thuốc phiện và đưa người dân đi cai nghiện. Hồi đó, ông Xà

cùng chính quyền địa phương, bộ đội biên phòng và những người có vai vế trong làng đến từng nhà thuyết phục người nghiện bỏ thuốc. Sau đó, ông đưa họ lên các lán trại trên nương cai nghiện. Hàng ngày, người cai sẽ được tiếp tế đồ ăn, nước uống. Cứ như vậy, người cai cũ cai cho người mới. Và khi trở về bản, họ luôn có người kèm trông nom để không có “cơ hội” tái nghiện... Mười năm kiên trì bám trụ với mục tiêu, cuối cùng bản làng từ bỏ hẳn thuốc phiện. Ông Hảng A Xà nhớ lại: “Trường chừng bản làng này sẽ bị tuyệt chủng, người nghiện không bao giờ cai được, bản không còn tương lai nữa”...

Sau khi bà con đã bỏ được ma túy, từ năm 2005-2010, ông Xà cùng trưởng bản tiếp tục vận động bà con thay đổi tư duy, trong đó tuyên truyền xóa bỏ các hủ tục như tảo hôn, sinh nhiều con, thách cưới, đám ma kéo dài 5-7 ngày... Đồng thời, động viên, khích lệ bà con dọn dẹp vệ sinh nhà cửa, không thả rông gia súc, gia cầm... Đặc biệt, bản Sin Suối Hồ tập trung đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng như làm đường bê-tông, xây chợ, trồng hoa cây cảnh...

Ông Xà kể hài hước, trước đây, theo “lý người H’Mông, bà con không tin tưởng vào giáo dục mà tin vào tổ tiên của mình. Chẳng hạn khi người chết, họ tìm miếng đất tốt theo phong thủy người H’Mông. Bảo đi học, họ kê bộ bàn ghế trong nhà là xong, không phải đi học gì cả. “Ông bà định rồi, mình kê bàn ghế nên nhà tốt là đi học rồi, không cần làm cũng có ăn”... Thế rồi, những ngày đầu tiên bắt tay vào vận động bà con cùng phát triển mô hình du lịch cộng đồng, khó khăn nhất là thay đổi tư duy của đồng bào H’Mông ở vùng này. Khi vận động bà con làm con đường, một số hộ dân phản đối: “Chúng tao đi đường đất



● Ông Hảng A Xà, Chủ tịch HTX Du lịch Sin Suối Hồ, Phong Thổ, Lai Châu, một trong những người tiên phong giúp bà con cai nghiện và phát triển du lịch cộng đồng.

mấy đời người không chết, tự dung đi làm đường bê-tông để làm gì? Ai muốn làm thì làm, chúng tao không làm đâu”.

Ai cũng lắc đầu bảo không làm được! Nhưng mình bảo là con người thì không có gì không thể làm được, cái gì mình cũng làm được hết. Muốn làm được việc thì người có uy tín phải làm trước, làm để cho người ta thấy, người ta hiểu thì người ta mới theo. Sau đó, ông và Trưởng bản Vàng A Chinh đi thuyết phục từng người dân, những người đứng đầu dòng họ, gia đình... Ban đầu, họ không tin, không nghe, nhưng sau đó, bất kể họ có việc gì mình cũng tới giúp, như việc nhà mình. Cùng với đó, từ những kết quả mình làm trước, sau đó bà con đã dần đồng lòng, mọi việc trong bản đều là trách nhiệm của từng người dân...

Đến Giải thưởng Du lịch ASEAN 2023

Nhớ mùa mưa năm 2008, có đoàn du khách người nước ngoài đi “phượt”, khi qua bản gặp lúc trời mưa to, họ vào bản xin trú nhờ. Cả đoàn khách 6, 7 người được chủ nhà mời rượu, nấu nướng cho ăn, khi đoàn khách trả tiền thì chủ nhà nhất định không nhận, coi như làm cơm đãi khách. Nhận thấy vùng đất này không khí trong lành, cảnh đẹp như mơ, người dân bản thân thiện, thơm thảo, hiếu khách như thế. Họ truyền tai nhau, giới thiệu rộng rãi cho các đoàn khách quốc tế khác biết đến địa danh này.

Có thể nói, bí quyết của ông Xà cũng như chính quyền nơi đây là chinh phục bà con từ trái tim. Khi từng người dân đã thuận hết rồi, thì họ có thể tự nguyện hiến mảnh đất này, mảnh đất kia cũng không hề tiếc... Khi tất cả đều có tinh minh bạch, sống cho cộng đồng, bà con dù không va chạm, nhưng họ đều biết, nếu anh sống cho cá nhân thì họ sẽ quay lưng.

Mặc dù cả Trưởng bản Chinh, ông Xà đều không được đi học, không có kinh nghiệm trong làm

du lịch cộng đồng. Như Trưởng bản chỉ học lớp xóa mù chữ, còn Hảng A Xà chỉ học hết lớp 5. Thế nhưng, mô hình ông Xà đưa lên đều vô cùng tỉ mỉ, cụ thể. Đơn cử, hàng tuần mọi người đến nhà ông Xà sinh hoạt theo 7 chiếc bàn với tất cả các lĩnh vực: người có kỹ năng, người chưa có kỹ năng, bản đọc sách, bản kinh doanh, bản tôn thương tâm lý... ai giỏi lĩnh vực nào, sẽ làm lĩnh vực đó. Cứ như vậy, Sin Suối Hồ trở thành một mô hình khép kín trong việc bảo tồn và phát huy bản sắc của người H’Mông nơi đây...

Với tinh thần xây dựng bản du lịch vì cái chung, nhà nào có gạo góp gạo, nhà nào có sức góp sức, từng mét đường giao thông, đến nhà lưu trú cho du khách cũng đều được người dân cùng đóng góp ý tưởng và chung tay xây dựng, cải tạo lại. Trưởng bản Vàng A Chinh đã hiến gần 1.000m2 đất để làm chợ phiên truyền thống của người H’Mông.

Anh Sùng A Phùa, người dân bản Sin Suối Hồ kể lại: “Khi ý tưởng mở chợ phiên để thu hút du khách đến với bản được thực hiện. Ngày khai trương, tất cả bà con trong nhà có sản phẩm gì thì mang ra chợ. Gia đình tôi chỉ có đôi gà giống nên cũng đã mang ra chợ bày bán. Khách hỏi mua, lúc bán đi chúng tôi buồn lắm. Nhưng anh Xà nói, gà mất thì có thể mua lại, bà con cùng góp cho nhau, để khách vui khi đến với bản và quay lại, thì là thành công của dân mình. Đến nay, gia đình tôi có cả đàn gà hơn 200 con phục vụ du khách, còn thoát nghèo nữa”.

Ông Hảng A Xà chia sẻ: “Đề bản Mông Sin Suối Hồ phát triển bền vững, bản chọn ra 12 em học

du lịch và ngoại ngữ để giao tiếp đón du khách; 12 em học nấu ăn phục vụ du lịch; 12 em học thiết kế, kiến trúc để xây dựng các homestay; 12 em đi học mùa các điệu múa dân tộc” (con số 12 tượng trưng cho 12 tháng trong năm - PV)...

Ngoài làm homestay, người dân trong bản còn trồng địa lan tập trung với nguồn giống địa lan Hoàng Liên Sơn lấy từ trong rừng, được bà con chủ động nhân giống và mở rộng diện tích trồng địa lan. Bên cạnh đó, khôi phục lại nghề thêu sập ông truyền thống của người H’Mông để tạo ra các sản phẩm địa phương, không nhập hàng từ nơi khác về bán tại bản.

Đồng thời, mọi hoạt động kinh tế liên quan đến mô hình cộng đồng mà người dân làm ra, người dân đều tự nguyện trích một phần đóng góp vào quỹ chung của bản. Việc chi tiêu được công khai đến từng hộ gia đình.

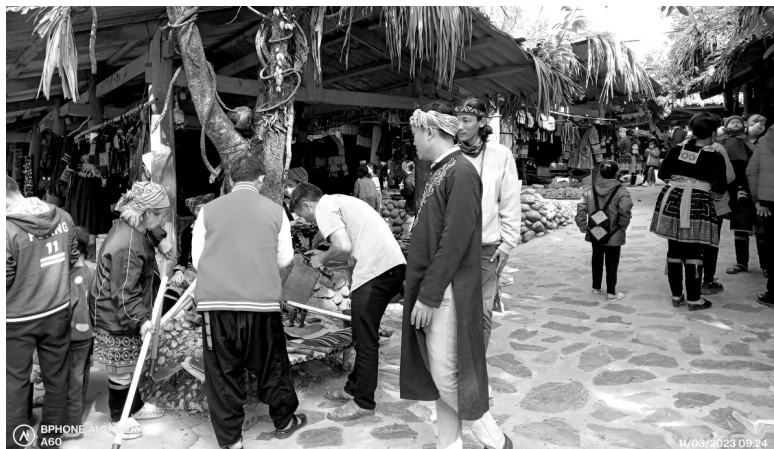
Những người được bản làng cử đi học, khi học xong quay trở lại bản, sẽ mang những gì mình học được dạy lại cho người khác và cống hiến miễn phí cho cộng đồng.

Từ một bản 100% người H’Mông nghèo khó, đến nay, Sin Suối Hồ đã trở thành một bản du lịch có 148 hộ dân, hơn 700 nhân khẩu. Đến nay, đã có khoảng 10% con em đi học ĐH, CĐ. Ba con gái lớn của ông sau khi học ở Hà Nội về cũng đều đã tách riêng cùng bà con làm du lịch. Theo ông Xà, từ không có kinh tế, đến nay mỗi hộ thu nhập từ 100 - 400 triệu/năm. 100% người H’Mông thực hiện 5 không: không hút thuốc phiện, không thuốc Lào hay thuốc lá, không rượu, không cờ bạc, không xả rác.

Vào thời cao điểm COVID-19 chưa xảy ra, mỗi năm, bản Sin Suối Hồ đón gần 30.000 lượt khách trong và ngoài nước. Bản Sin Suối Hồ cũng được tỉnh Lai Châu chọn thực hiện Đề án “Xây dựng đời sống nông thôn mới gắn với du lịch nông thôn tại một số bản trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2020-2025”.

Ông Xà nói, việc cùng bà con làm du lịch của ông đều xuất phát từ tình yêu với bản làng, có vốn tiếng Anh, ông tự học hỏi qua đài, ti vi và đi một số địa phương. Vừa qua, ông đi xa nhất là Thái Lan và Indonesia để cùng bà con nhận Giải thưởng du lịch ASEAN 2023 cho bản làng. Cùng với đó, ông thường xuyên được mời đi nói chuyện, đi các hội thảo truyền cảm hứng về phát triển du lịch cộng đồng. Ông chia sẻ, trong các chuyến đi ấy, mục tiêu của ông là lan tỏa thương hiệu du lịch mang đậm bản sắc văn hóa nguyên bản của người H’Mông Sin Suối Hồ, nên ông đều... miễn phí.

Bài và ảnh:
NGUYỄN MỸ



● Phiên chợ Sin Suối Hồ vào Thứ Bảy hàng tuần.

“ Ngày 5/2/2023, tại Lễ trao Giải thưởng Du lịch ASEAN 2023, Việt Nam vinh dự có 14 đơn vị được nhận giải thưởng, trong đó, điểm bản du lịch cộng đồng Sin Suối Hồ được nhận giải ở Hạng mục Giải thưởng Du lịch cộng đồng ASEAN lần thứ 3. Giải thưởng Du lịch ASEAN là sự kiện thường niên nhằm tôn vinh các địa phương có sản phẩm du lịch, dịch vụ du lịch chất lượng cao, góp phần phát triển bền vững các điểm đến du lịch của khu vực ASEAN. Đây là cơ hội góp phần quảng bá thương hiệu du lịch Việt Nam. ”

HẠNH PHÚC LÀ CÔNG HIẾN

Khái niệm hạnh phúc trường tồn trong lịch sử dân tộc Việt Nam



● **Hồ Chủ tịch đã hiến dâng cả cuộc đời để làm cách mạng, tìm kiếm con đường hạnh phúc cho toàn dân.** (Ảnh tư liệu)

Với dân tộc Việt Nam, khái niệm hạnh phúc mang một hàm nghĩa đặc biệt. “Hạnh phúc” ở đây không chỉ hướng đến những niềm vui, nỗi buồn của cá nhân mà là mang theo cả cống hiến, cả hy sinh, cả đắp xây. Bởi mỗi một hạnh phúc đơn sơ của mỗi một con người bé nhỏ, đều hòa vào dòng sông lớn của lịch sử dân tộc.



● **Đất nước giàu đẹp, nhân dân hạnh phúc nhờ tiền nhân đổi máu xương và hạnh phúc của bản thân mình.** (Ảnh minh họa)

Khái niệm hạnh phúc trong dòng chảy lịch sử

Năm 248, Bà Triệu, tức Triệu Thị Trinh khởi nghĩa chống quân Ngô, viết nên một trang sử hào hùng của dân tộc. Từ thuở nhỏ, bà Triệu đã là một cô bé mạnh mẽ, thích học võ, rèn luyện thể lực, hun đúc ý chí. Cô bé ấy, cho đến tuổi cập kê vẫn không màng đến chuyện nam nữ thường tình. Chí khí của bà từ niên thiếu đã luôn được bà biểu lộ khi luôn khẳng định với cha mình: “Lớn lên con sẽ đi đánh giặc như bà Trưng Trắc, Trưng Nhị”. Lớn lên, đầu đầu trước cảnh giặc Ngô tàn ác, nhân dân lâm than, bà cùng anh trai bỏ vào núi, chiêu mộ tráng sĩ, khởi nghĩa chống giặc. Anh trai mất, bà được tôn lên làm thủ lĩnh, tiếp tục sự nghiệp kháng chiến. Cho đến lúc qua đời, bà đã trở thành nỗi sợ hãi, mối kinh hoàng cho quân xâm lăng bởi những chiến thắng anh dũng.

Ngày nay, câu nói của Triệu Thị Trinh, mỗi khi được nhắc lại vẫn vang lên một âm hưởng hào hùng: “Ta chỉ muốn cười con gió mạnh, đạp luồng sóng dữ, chém cá tròng kình ở biển Đông, lấy lại giang sơn, dựng nền độc lập, coi ách nô lệ, chứ không chịu khom lưng làm tì thiếp cho người!”. Ở thời phong kiến, thân phận phụ nữ bé mọn như con sâu cái kiến, hạnh phúc chỉ giản đơn là tìm được một tấm chồng tử tế, được cơm no, áo ấm. Nhưng với Bà Triệu, bậc quân hùng, hạnh phúc đã được bà xác định từ thuở mới lớn, biết nhận thức về cuộc đời. Hạnh phúc của bà không gói gọn trong chuyện chồng con, cơm áo, mà là một lý tưởng lớn lao hơn, vì nhân dân, vì nền độc lập dân tộc, đánh đuổi ngoại xâm, coi ách nô lệ thống trị, làm nên sự nghiệp hào hùng tiếp nối cha ông.

Hơn 200 năm trước Bà Triệu,

có hai nữ danh tướng chống ngoại xâm đã làm nên những chiến công lừng lẫy, bảo vệ đất nước, đó là Hai Bà Trưng. Trước chính sách đồng hóa gắt gao và bóc lột hà khắc của nhà Đông Hán đối với người Việt tại Giao Chỉ, vì mối thù chồng của Trưng Trắc (Thị Sách bị quân Đông Hán giết), hai chị em dựng cờ khởi nghĩa. Khởi nghĩa nhanh chóng lớn mạnh, được nhân dân ủng hộ, thế như chẻ tre. Đánh đổ sự cai trị của nhà Hán trên toàn bộ lãnh thổ Âu Lạc, hai Bà Trưng lên ngôi Vua Bà.

Sử sách ghi lại buổi đầu khởi nghĩa, Trưng Trắc và Trưng Nhị tập hợp các tướng lĩnh cùng nhau làm Hội thề ở cửa sông Hát. Trưng Trắc đọc lời thề: “Một xin rửa sạch nước thù/ Hai xin dựng lại nghiệp xưa họ Hùng/ Ba kêu oan ức lòng chồng/ Bốn xin vền vẹn sở công lênh này”.

Lời thề ấy, đến nay vẫn còn được nhiều người dân nước Việt ghi lòng tạc dạ. Lời thề ấy cho thấy chí khí lẫy lừng của nữ anh hùng chống ngoại xâm, và cũng cho thấy luôn quan niệm về hạnh phúc của bà. Hạnh phúc cá nhân đã vỡ tan, trong lòng người nữ anh hùng ấy hướng đến một hạnh phúc lớn lao và cao cả hơn: Đánh đuổi ngoại xâm, rửa sạch mối thù đô hộ của dân tộc, gây dựng lại sự nghiệp độc lập, lấy lại non sông gấm vóc của nhân dân, của tiên nhân. Trong hạnh phúc lớn lao ấy, vẫn còn một phần nhỏ bé dành cho tình riêng: Báo thù cho cái chết oan ức của chồng, giúp chồng thỏa nguyện nơi chín suối, và thành toàn cho lý tưởng của chính mình cùng em gái.

Lịch sử Việt Nam đặc biệt hơn phần còn lại của thế giới, bởi đó là lịch sử “dựng nước và giữ nước”. Sau thời kì dựng nước là đến ngàn năm “giữ nước”. Suốt hàng ngàn năm ấy, dân tộc ta đã luôn phải

chống chọi với xâm lăng, bạo tàn, đô hộ, hết giặc Tàu đến giặc Tây. Bởi thế, với dân tộc Việt, khái niệm “hạnh phúc” cũng rất lạ lùng. Nó dường như rất nhỏ bé, giản đơn, là một cuộc sống “bình thường”, không bị áp bức bóc lột, có cơm no áo ấm. Thế nhưng, hạnh phúc dường như cũng quá khó khăn và gian lao để có được, bởi vô ngựa, mũi giáo, nòng súng ngoại xâm chưa bao giờ ngơi nghỉ. Vì thế, hạnh phúc nhỏ bé của mỗi người luôn luôn song hành cùng sự bình yên của đất nước. Cũng vì thế mà các bậc tiền nhân, như Hai Bà Trưng, Bà Triệu, Mai Hắc Đế, Phùng Hưng, Ngô Quyền, Trần Hưng Đạo, Lý Thường Kiệt, Đền Thám, Phan Bội Châu và Hồ Chủ tịch vĩ đại, hay các chiến sĩ, chí sĩ vô danh... đều đem hạnh phúc dân tộc làm hạnh phúc của chính mình, hy sinh cuộc đời riêng, hạnh phúc riêng của mình để cống hiến cho trường tồn của dân tộc, cho hạnh phúc của toàn dân.

Hạnh phúc trong lao khổ, trong đấu tranh, cống hiến, hy sinh cho độc lập dân tộc, chân thật như những dòng thơ của Nhà thơ Bùi Minh Quốc trong “Bài thơ về hạnh phúc”: “Hạnh phúc là gì? Bao lần ta lúng túng/ Hỏi nhau hoài mà nghĩ mãi chưa ra/ Cho đến ngày cất bước đi xa, Miền Nam gọi, hai chúng mình có mặt... Nhớ chăng em, cái mùa mưa dối quay dối quắt/ Mỗi bữa chia nhau nửa bát măng rừng/ Em xanh gầy, gửi sắn nặng trên lưng/ Môi tái ngắt, mái tóc mềm đầm ướt/ Bao dốc cao em càn cù đã vượt/ Và mỗi lần ngồi nghỉ, em nhìn anh.../ Em nói tới tương lai tươi thắm ngọt lành...”.

Hạnh phúc - tiêu chí vươn đến trong cuộc sống người Việt

Trên đầu mỗi một trang văn

bản chính thống của Việt Nam đều có dòng chữ đặc biệt: “Độc lập - Tự do - Hạnh phúc”. Hạnh phúc chính là một trong ba tiêu chí hướng đến của cả dân tộc, của mỗi người dân Việt Nam. Mục tiêu lớn lao ấy đã được người lãnh tụ vĩ đại Hồ Chí Minh nhắc đến nhiều lần, đồng thời người cũng dùng cả tuổi trẻ, cả cuộc đời để đánh đổi.

Chủ tịch Hồ Chí Minh là người tiên phong trong sự nghiệp giải phóng dân tộc, giải phóng xã hội, giải phóng con người. Người đã cống hiến trọn đời mình cho nền độc lập của Tổ quốc, cho tự do, hạnh phúc của nhân dân.

Người thanh niên Nguyễn Ái Quốc đã chấp nhận rời xa quê hương, xa máu mủ ruột rà, xa những gì thân thuộc đi bốn ba hải ngoại. Thứ mà Người tìm kiếm không phải là một sự nghiệp của cá nhân mình, mà là một ánh sáng, một con đường cho cả dân tộc đang lâm than. Biết bao vất vả, biết bao gian lao, tù đầy, cuối cùng, người đã tìm được chân lý soi đường cho cả dân tộc giành độc lập, tự do, vươn đến hạnh phúc. Như câu nói bất hủ của Người khi trả lời một phóng viên ngoại quốc: “Cả đời tôi chỉ có một mục đích, là phấn đấu cho quyền lợi của Tổ quốc, và hạnh phúc của quốc dân. Những khi tôi phải ẩn nấp nơi núi non, hoặc ra vào chốn tù tội, xông pha sự hiểm nghèo - là vì mục đích đó”.

Người hi sinh hạnh phúc cá nhân để đi tìm hạnh phúc cho mọi người dân Việt Nam. Không phải là bởi Người không màng đến hạnh phúc, mà trong trái tim của người, hạnh phúc của nhân dân và hạnh phúc cá nhân đã hòa làm một. Nói một cách khác, hạnh phúc của dân tộc chính là hạnh phúc của Người: “Tôi chỉ có một ham muốn, ham muốn tột bậc, là

làm sao nước ta được hoàn toàn độc lập, dân ta được hoàn toàn tự do, đồng bào ai cũng có cơm ăn áo mặc, ai cũng được học hành”. Di chúc cuối cùng của Người cũng chính là “kim chỉ nam” cho bao thế hệ lãnh đạo đất nước: “Suốt đời tôi hết lòng hết sức phục vụ Tổ quốc, phục vụ cách mạng, phục vụ nhân dân. Nay dù phải từ biệt thế giới này, tôi không có điều gì phải hối hận, chỉ là tiếc rằng không được phục vụ lâu hơn nữa, nhiều hơn nữa”.

Ngày nay, chúng ta đang sống trong một xã hội hòa bình, yên ổn, văn minh và phát triển. Trong xã hội hiện đại, hạnh phúc cá nhân ngày càng được đề cao. Điều đó không có gì là sai trái. Bởi các bậc tiền nhân đã cống hiến xương máu, bởi Hồ Chủ tịch đã dành cả cuộc đời làm cách mạng, nói cho cùng, cũng là để mỗi một người dân được sống trong hòa bình, hạnh phúc, được có cơm no áo ấm, được bình đẳng, yêu thương.

Nhưng, dẫu là thời cuộc thay đổi, thì khái niệm hạnh phúc luôn trường tồn, như nghìn năm trước: Hạnh phúc mỗi cá nhân luôn song hành cùng hạnh phúc của dân tộc. Mở rộng ra, hạnh phúc mỗi cá nhân cũng không thể tách rời hạnh phúc của cả nhân loại. Dẫu thời bình hay thời chiến, hạnh phúc cũng không bao giờ là một khái niệm khép kín, ích kỉ. Hạnh phúc phải luôn bao hàm sự cống hiến, sự cho đi. Hạnh phúc không chỉ là vun vén cho bản thân, cho những người ta thương yêu, mà hạnh phúc đích thực là trái tim rộng mở, là tinh thần vì cộng đồng, tinh thần yêu thương con người, là nỗ lực gìn giữ đất nước giàu và đẹp, phát huy những di sản vô giá mà tiền nhân đã hy sinh hạnh phúc chính mình xây đắp nên. **NGỌC MAI**

HẠNH PHÚC LÀ CÔNG HIẾN

Câu chuyện về “1.000 hoài vọng”

Trên một hành trình gian nan lên Tây Bắc, Hoàng Tôn, người sáng lập “1.000 hoài vọng” đã chia sẻ với chúng tôi về những chuyến đi, những hành trình góp nhặt 1.000 hoài vọng, những câu chuyện truyền cảm hứng mà Tôn đã thực hiện từ ba năm qua...



● Hành trình “Hạnh phúc xanh - nghĩa tình biên giới”. (Ảnh NVCC)

Bất kỳ ai cũng có thể trao cho người khác niềm tin tuyệt đẹp!

Mới đây, “Mang hạnh phúc về làng” là hoạt động thiện nguyện nằm trong chuỗi những sự kiện chương trình “Hạnh phúc xanh” đã chính thức ra mắt tại TP HCM. Đây là dự án cộng đồng ra mắt sau thành công năm 2019 về chương trình Inspiring Face (Gương mặt truyền cảm hứng). Với thông điệp lan tỏa những câu chuyện, những mảnh đời có thật đã vươn lên từ những khó khăn, nghịch cảnh của cuộc đời, nhằm truyền cảm hứng về hạnh phúc và nghị lực sống đến với cộng đồng và xã hội.

Hành trình truyền cảm hứng đó bắt đầu từ Hoàng Tôn, nhà sáng lập của dự án. Ba năm qua Hoàng Tôn đã trải nghiệm khắp các vùng miền của Việt Nam để tìm kiếm và lan tỏa những câu chuyện nhân văn giữa đời thường. Từ vùng biên giới đến những hành trình trong bão lụt và trong đại dịch COVID-19... Anh kết nối với nhiều con người tuyệt vời và những con người ấy đã giúp anh hoàn thiện sứ mệnh của mình.

“Mang hạnh phúc về làng” lần này chương trình “Hạnh phúc xanh” gắn kết phép màu nhân ái, mang những giọt nước trong lành chứa trọn tình yêu thương đến các buôn làng bản có điều kiện đặc biệt khó khăn. Từ đây kết nối giá trị nhân ái, tạo nền tảng phục vụ cộng đồng, truyền cảm hứng cho gương mặt vượt khó, điển hình trong cuộc sống.

Đồng thời, ra mắt dự án sách “Hành trình truyền cảm hứng”. Quyển sách là hành trình ghi lại những cảm xúc, những bài học, những con người đầy âm áp trong

hành trình đi tìm hạnh phúc đích thực của dự án Gương mặt truyền cảm hứng mà Nguyễn Hoàng Tôn đã thực hiện trong hơn ba năm qua. Những con người, những câu chuyện mà anh bắt gặp trong hành trình thực hiện dự án của mình đều toát lên niềm tin mạnh mẽ, nghị lực phi thường và truyền cảm hứng cho nhiều người qua cuốn sách Hạnh phúc xanh. Từng trang vẫn đều được chăm chút tỉ mỉ viết bằng cả trái tim để cảm nhận hết vẻ đẹp chất chứa nhiều thông điệp thúc đẩy văn hoá đọc. Đồng thời các câu chuyện có tính nhân văn, góp phần thay đổi suy nghĩ - hành động. Cụ thể là mang lại hạnh phúc xanh cho các trẻ em mồ côi vì COVID-19 tại địa bàn TP HCM, TP Đà Nẵng, tỉnh Bình Phước, kết nối nguồn lực để hỗ trợ, động viên nhiều hoàn cảnh để vượt qua khó khăn, lan tỏa văn hóa đọc...

Với ý nghĩa từ những câu chuyện từ đời thường, hành trình thay đổi tư duy kinh doanh của một người từng làm tướng nhiều thứ về kinh doanh và mang lại niềm hạnh phúc cho chính mình, gieo những hạnh phúc ấy cho những người xung quanh.

Đơn cử, Á quân Gương mặt truyền cảm hứng Trần Kim Thoa chia sẻ, có một sự thật rằng chẳng cần phải là một người nổi tiếng hay có hàng triệu người hâm mộ thì mới có thể là người truyền cảm hứng. Có thể là chính bạn, người được truyền cảm hứng ngày hôm nay hay một cô học sinh nghèo với vẻ ngoài bình thường nhưng sở hữu đam mê lớn hay một anh công nhân vệ sinh suốt ngày dài nắng dầm mưa ngoài đường. Hay một người âm thầm làm từ thiện suốt nhiều năm tháng. Bất kỳ ai mà có thể trao đi nguồn năng lượng tích



● Nguyễn Hoàng Tôn và NTK quốc tế Quỳnh Paris. (Ảnh NVCC)

cực và trao cho người khác một niềm tin nào đó thật đẹp, giúp chúng ta mỉm cười giữa những mệt mỏi cuộc sống - đó sẽ là một người truyền cảm hứng.

Có thể là chính bạn người được truyền cảm hứng ngày hôm nay hay một cô học sinh nghèo với vẻ ngoài bình thường nhưng sở hữu đam mê lớn hay một anh công nhân vệ sinh suốt ngày dài nắng dầm mưa ngoài đường. Hay một người âm thầm làm từ thiện suốt nhiều năm tháng, bất kỳ ai mà có thể trao đi nguồn năng lượng tích cực và trao cho người khác một niềm tin nào đó thật đẹp, giúp chúng ta mỉm cười giữa những mệt mỏi cuộc sống, đó sẽ là một người truyền cảm hứng.

Thoa kể câu chuyện của mình: “Đó là một buổi tối ngày 22/4/2017. Trong hơn hai năm ấy, từ vị trí giám đốc kinh doanh của một tập đoàn nội thất xây dựng lớn, tôi trở thành một người thất nghiệp; từ có nhà ở với hai đứa con gái xinh xắn, tôi phải thuê nhà trọ với bụng mang dạ chửa bé thứ ba và dặt theo bé thứ hai còn nhỏ xíu vẫn đang bú mẹ đi khắp mọi nơi. Từ một viên chức cấp cao mỗi tháng chờ lương về tài khoản, tôi phải buôn bán kiếm từng đồng. Đã có những lúc tôi trầm cảm muốn nhắm mắt ngủ và không bao giờ thức dậy.

Tôi đã phải đi gặp bác sĩ tâm lý để điều trị, đã tham gia những khóa tu và học thiền để tĩnh tâm lại. Sau vài tháng phục hồi lại được tâm lý, tôi bắt đầu vay mượn để mở một cửa hàng để kinh doanh các sản phẩm tôi đã thiết kế và bán online trước đó là đồ vải cho trẻ sơ sinh và thời trang thiết kế cho bà mẹ sau sinh cho con bú. Tôi xây dựng được thương hiệu riêng cho mình

và phục vụ những khách hàng là bà mẹ sau sinh và đang cho con bú như tôi.

Khách hàng yêu mến tôi, giúp đỡ tôi, gọi tôi với cái tên là “Mẹ sê” và ưu ái tặng tôi thêm cái tên là một sứ giả sữa mẹ vì những cống hiến của mình trong việc sẻ chia sữa mẹ. Tôi đã và đang duy trì nuôi con bằng sữa mẹ trong nhiều năm đầu đời và hiện đang nuôi bú song song 1 bé 51 tháng tuổi và 1 bé 27 tháng tuổi. Nuôi hai bé nhưng tôi vẫn dư sữa để vất tặng các bé nhỏ khác, tôi lập ra tủ sữa mẹ miễn phí ngay gần Bệnh viện Từ Dũ để nhận gửi và trao tặng hàng ngàn lít sữa mẹ từ các mẹ tình nguyện khác trao cho hàng trăm em bé nhỏ. Tiếp xúc với hàng ngàn các bà mẹ trong cộng đồng mà chúng tôi gọi nhau là “mẹ sữa - những bà mẹ nuôi con bằng sữa mẹ”, chia sẻ giọt sữa của mình cho các em bé nhỏ, kết nối để nhận và trao tặng hàng ngàn lít sữa mẹ hoàn toàn miễn phí, tôi thấy mình có ý nghĩa với cuộc sống này lắm.

Hy vọng câu chuyện của tôi sẽ tạo thêm động lực cho những người mẹ gặp phải hoàn cảnh như tôi, chỉ cần suy nghĩ tích cực, đồng cảm và sẻ chia vô điều kiện, bạn sẽ rất hạnh phúc và bình an”.

Hành trình được viết tiếp

Hoàng Tôn chia sẻ, hành trình sẽ đi cùng hàng loạt các dự án về bảo tồn di sản văn hóa, trẻ em, chăm sóc sức khỏe, đi tìm những giá trị nhân văn và hướng tới một Việt Nam đáng sống. “Với ước vọng lưu truyền, phát triển rực rỡ các giá trị truyền thống đã tạo động lực giúp chúng tôi xây dựng nên hành trình này - Hành trình tìm về cội nguồn, phát triển tinh hoa văn hóa dân tộc vươn xa một

cách tự nhiên và tuyệt vời nhất ra cộng đồng”.

Đó là hoài vọng giữ gìn, bảo tồn và mong muốn lan tỏa giá trị tích cực về văn hóa nghệ thuật truyền thống, mang những giá trị hạnh phúc chân thành, bền vững, những kỷ niệm đẹp đến tất cả mọi người. Đó là sự kết nối, niềm cảm hứng bất tận của những nghệ nhân thông qua những câu chuyện làm nghề còn chưa được kể...

Theo Hoàng Tôn, người có ảnh hưởng lớn nhất đến anh từ một người trẻ với những dự án theo hướng nhân văn, đi tìm bản ngã là cuộc gặp gỡ với Giáo sư Phan Văn Trường. Ông là chuyên gia cao cấp trong lĩnh vực đàm phán quốc tế và là cố vấn của Chính phủ Pháp về thương mại quốc tế. Ông được Tổng thống Pháp trao tặng Huy chương Hiệp sĩ Bắc Đẩu Bội Tinh. Tại Việt Nam, ông được Chủ tịch nước tặng Huy chương Vì sự nghiệp giáo dục vào năm 2010. Ông là tác giả của những quyển sách giá trị, tái bản nhiều lần như: “Một đời thương thuyết”; “Một đời quản trị”, “Một đời như kẻ tìm đường”...

Giáo sư đã khởi xướng hệ sinh thái Cây Nền từ giữa năm 2019. Đến nay hệ sinh thái này đã kết nối và tương hỗ lẫn nhau trên nhiều khía cạnh. Ở đó, mọi người được nghe chuyện của cô gái trẻ vì thương những nghệ nhân nghèo khó mà tìm cách phát triển làng nghề, đưa những sản phẩm lụa Việt đi muôn nơi; là chuyện của một cán bộ Nhà nước làm thêm việc đi trồng rau vì muốn dân mình được ăn rau sạch; là chuyện nữ doanh nhân thành công với sữa hạt cùng khát khao mang đến sức khỏe cho người Việt...

Đã có biết bao nhiêu những buổi trò chuyện như vậy. Sau 3 năm, Cây Nền đã trở thành hệ sinh thái kết nối hàng chục nghìn người Việt ở trong nước và khắp nơi trên thế giới. GS Phan Văn Trường bảo chính ông cũng bất ngờ khi có nhiều người Việt đến với Cây Nền như thế. Trong khi, việc tạo dựng Cây Nền được bắt đầu từ ý tưởng giản dị: Mỗi tháng một vài lần, ông dành tặng 48 giờ đồng hồ của mình để chia sẻ những ý kiến riêng “với tinh thần trách nhiệm và tâm hồn trong sáng” cho những bạn trẻ muốn hỏi những câu hỏi triết lý sống và phát triển nghề nghiệp.

“Tôi đã gặp những bạn trẻ vô cùng thông minh, vô cùng trí tuệ, vô cùng hiếu học, vô cùng chăm chỉ, nhưng mà cứ đi sai đường. Những bài học trong Cây Nền không phải là bài học của một tổ chức, bài học của một lớp người mà đây chỉ là chia sẻ của một người mà ai đến có thể vì yêu và lấy được một chút năng lượng nào đó. Tôi dạy cho các em có trái tim để yêu, có tâm lòng để trắc ẩn và tay, chân để làm từ thiện. Thế thôi!”, GS Phan Văn Trường giải thích ngắn gọn.

Hiện GS Phan Văn Trường, NTK Quỳnh Paris và một số nhà văn hóa, nghệ sỹ có sức ảnh hưởng lớn đã đang đồng hành cùng “1.000 hoài vọng” vì một Việt Nam đáng sống. Ở đó, mỗi người sẽ tìm thấy hạnh phúc, những giá trị nhân văn cho riêng mình, qua những hội ngộ, chia sẻ, lắng nghe và chung tay gìn giữ những điều tốt đẹp...

PHƯƠNG UYÊN

HẠNH PHÚC LÀ CÔNG HIẾN

Hạnh phúc khi cống hiến vì thiên nhiên Việt Nam

Trong bối cảnh bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu đang là thách thức toàn cầu, Việt Nam đã đưa ra những cam kết mạnh mẽ về phục hồi hệ sinh thái, giảm phát thải khí nhà kính và đẩy lùi vấn nạn ô nhiễm. Để biến cam kết thành hành động, những người làm công tác bảo tồn, bảo vệ thiên nhiên có vai trò cực kỳ thiết yếu. Những cống hiến của họ có thể thầm lặng nhưng kiên trì, bền bỉ; dù gặp nhiều khó khăn, vất vả nhưng họ luôn tràn đầy niềm tự hào và hạnh phúc.



● TS. Nguyễn Mạnh Hà và nhóm nghiên cứu của CCD phối hợp với địa phương, DN điều tra, giám sát đa dạng sinh học và đánh giá tác động môi trường. (Ảnh: NVCC)

Công tác bảo tồn dù gặp nhiều gian khó...

“Đầu tư cho thiên nhiên chính là đầu tư cho sự bền vững và thịnh vượng lâu dài. Thiên nhiên có thể thiếu con người, song tồn tại của con người và xã hội không thể thiếu thiên nhiên”. Đó là nhận định của TS. Nguyễn Mạnh Hà – Giám đốc Trung tâm Bảo tồn Thiên nhiên và Phát triển (CCD), người đã dành phần lớn cuộc đời mình cống hiến cho công tác bảo tồn thiên nhiên và đa dạng sinh học.

“Những người làm bảo tồn luôn cảm thấy sự an ủi động viên từ nhận thức rằng các đóng góp của mỗi người đều là vì cái chung, cho một tương lai tốt đẹp và bền vững hơn. Bản thân tôi cho rằng, đây là điều góp phần giữ chân rất nhiều người đang và sẽ theo đuổi các nỗ lực bảo vệ thiên nhiên và môi trường, dù công việc này khó khăn, ít được trân trọng, ít có các đãi ngộ tốt như nhiều công việc khác. Nhưng người làm bảo tồn vẫn theo đuổi vì thấy được niềm vui, hạnh phúc trong các cống hiến. Con người sẽ ngày càng hiểu rõ và thấy được những giá trị cực kỳ quan trọng của thiên nhiên, từ đó họ sẽ cảm thấy trân quý và trân trọng những người đang ngày đêm bảo vệ, phục hồi và tôn tạo các giá trị đó”, ông Hà nói thêm.

CCD là một trong trong số các đơn vị, tổ chức, cơ quan trên cả nước luôn không ngừng nghỉ góp sức cho công tác phục hồi

các loài động, thực vật nguy cấp – vấn đề tương đối kỹ thuật và chưa nhận được nhiều sự quan tâm của đa số, song lại cực kỳ quan trọng với đa dạng sinh học Việt Nam trong bối cảnh thiên nhiên và các loài hoang dã ở nước ta đang tiếp tục suy giảm, nhiều loài đã tuyệt chủng. Đây là một trong những tổ chức tích cực thúc đẩy các chương trình trách nhiệm môi trường từ khối doanh nghiệp thông qua các hoạt động trồng rừng, phục hồi sinh cảnh, như một phần trong nỗ lực xã hội hóa các hoạt động đầu tư, bảo vệ môi trường.

Bên cạnh đó, CCD cũng tích cực thúc đẩy các hoạt động nâng cao nhận thức, trách nhiệm của công chúng về môi trường và thiên nhiên thông qua các chương trình trải nghiệm thiên nhiên, văn hóa. Đồng thời, CCD đẩy mạnh việc số hóa và ứng dụng các công cụ mới nhằm nâng cao hiệu quả quản lý khu bảo tồn, kết quả tuần tra, bảo vệ; tổ chức các hoạt động tập huấn, phổ biến và hỗ trợ áp dụng công nghệ mới ở một số khu bảo tồn, ban quản lý rừng phòng hộ.

Việt Nam được thế giới ghi nhận là một trong 12 trung tâm đa dạng sinh học, một trong 16 quốc gia sở hữu sự đa dạng sinh học cao nhất trên toàn cầu với các nguồn gen quý, hiếm, phong phú và đặc hữu. Tuy nhiên, những năm nay, đất nước ta đang phải đối mặt với tình trạng suy thoái về đa dạng sinh học cùng với những thách thức



● Nguyễn Mạnh Hà tham vấn chính sách, đề xuất các chiến lược bảo tồn đa dạng sinh học và phục hồi hệ sinh thái. (Ảnh: NVCC)



● Ngoài làm việc trực tiếp với các loài hoang dã và sinh cảnh của chúng, chị Vân và CCD còn chú trọng truyền thông nâng cao nhận thức cho người dân địa phương nhằm tối ưu hiệu quả bảo tồn. (Ảnh: NVCC)



● Chị Vân trong một chuyến nghiên cứu về phân bố và tình trạng quần thể Lan hải hệ-len tại huyện Trùng Khánh, tỉnh Cao Bằng. (Ảnh: NVCC)

to lớn về tình trạng ô nhiễm môi trường và nguồn nước, suy thoái đất đai, rác thải nhựa đại dương và những ảnh hưởng cực đoan của biến đổi khí hậu.

Nhận thức rõ những vấn đề cấp bách này, trong giai đoạn 2016 – 2022, Chính phủ đã phê duyệt Chiến lược quốc gia về Đa dạng sinh học đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050 đặt ra nhiều mục tiêu bảo tồn đa dạng sinh học cho giai đoạn mới. Việt Nam đang là quốc gia tích cực tham gia các hoạt động để góp phần thực thi hiệu quả cam kết mục tiêu phát thải ròng bằng “0” vào năm 2050, hướng ứng “Thập kỷ phục hồi Hệ sinh thái”.

Để hiện thực hoá những cam kết và mục tiêu này cần tới sự chung tay, góp sức của toàn thể các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp và cộng đồng, đặc biệt chính là những nỗ lực không ngừng nghỉ của những người, tổ chức làm công tác bảo tồn.

“Khó khăn lớn nhất đối với công tác bảo tồn luôn là thiếu nguồn lực, gồm cả con người và tài chính. Trên thực tế, số lượng nhân sự làm trong lĩnh vực này không nhiều, và thậm chí còn ngày càng ít đi do thiếu cơ hội việc làm, lương thấp, không có nhiều cơ hội thăng tiến nên nhiều người đã bỏ, chuyển nghề. Bởi vậy, tìm được người tâm huyết, có chuyên môn, có kinh nghiệm trong lĩnh vực này cũng là rất hiếm.”, TS. Nguyễn Mạnh Hà chia sẻ.

Ngoài ra, ông Hà cho biết thêm, đối với

các tổ chức bảo tồn ở Việt Nam, khó khăn lớn chính là vấn đề kinh phí khi hiện nay các nguồn từ ngân sách vốn đã ít, lại ngày càng khó tiếp cận, đặc biệt đối với các tổ chức phi chính phủ trong nước. Các nguồn từ nước ngoài trong 10 năm trở lại đây cũng trở nên khó khăn do các nhà tài trợ chỉ tập trung tài trợ các dự án lớn và tài trợ thông qua các tổ chức quốc tế, nên các tổ chức bảo tồn trong nước lại càng ít cơ hội hơn.

Mặt khác, các thủ tục tiếp nhận, phê duyệt theo quy định của Việt Nam rất phức tạp, nên nhiều dự án hỗ trợ nước ngoài khó triển khai. Thêm vào đó, các khó khăn thường cộng hưởng với nhau làm hạn chế các hoạt động cũng như đóng góp tích cực của các tổ chức bảo tồn trong nước với công tác bảo tồn thiên nhiên nói chung tại Việt Nam.

...Nhưng đó là niềm hạnh phúc trong cống hiến

Tại Phiên họp lần thứ 5 của Hội đồng Môi trường Liên Hợp quốc năm 2021, Tổng Thư ký António Guterres từng khẳng định “hạnh phúc và thịnh vượng của con người có thể được cải thiện đáng kể bằng cách ưu tiên các giải pháp dựa vào thiên nhiên”. Hay nói cách khác, công tác bảo tồn thiên nhiên góp phần cải thiện mối quan hệ giữa con người và thiên nhiên, qua đó nâng cao hạnh phúc và đời sống tinh thần của mọi người. Trước hết là chính những người làm công tác bảo tồn, sau đó là những người dân, doanh nghiệp, và các thành phần khác trong xã hội.

Chị Đinh Thị Kim Vân, Điều phối viên Bảo tồn thực vật, đã công tác trong lĩnh vực bảo tồn thiên nhiên được gần 6 năm, trong đó hơn 3 năm làm việc tại Trung tâm Bảo tồn Thiên nhiên và Phát triển (CCD), chia sẻ sự đồng tình với quan điểm này.

“Không chỉ với tôi mà cả với những người làm trong công tác bảo tồn thiên nhiên khác, niềm hạnh phúc lớn nhất sẽ là nhìn thấy hiệu quả của công việc chúng tôi đang thực hiện. Đó là những thay đổi trong nhận thức của cộng đồng, người dân bản địa về bảo vệ rừng và bảo tồn các loài hoang dã; là những cánh rừng, cảnh quan đặc sắc được bảo vệ nguyên vẹn; không còn những con số về khai thác, phá rừng, buôn bán động vật hoang dã xảy ra; và về lâu dài, đó là sự phục hồi và phát triển của các loài động, thực vật tại chính sinh cảnh tự nhiên của chúng”, chị Vân cho biết.

Quả thực, công tác bảo tồn tại Việt Nam vốn luôn đối mặt với nhiều thách thức, nhưng tình yêu và niềm đam mê với thiên nhiên giúp những người làm bảo tồn vượt qua những khó khăn, thách thức. Với chị Vân, lý do bắt đầu và động lực giúp chị gắn bó với bảo tồn thiên nhiên là niềm yêu thích với các cảnh quan, hệ sinh thái tự nhiên, trong đó là các loài động, thực vật hoang dã. Với tình trạng các cảnh quan tự nhiên hiện nay bị phá hủy nghiêm trọng, sinh cảnh sống của các loài bị thu hẹp, phân mảnh cùng với các tác động khác của con người làm nhiều loài đã tuyệt chủng và có nguy cơ tuyệt chủng cao, hệ sinh thái mất cân bằng, chị nhận thấy rằng công việc bảo tồn thiên nhiên, đa dạng sinh học, phục hồi các loài và hệ sinh thái là vô cùng quan trọng.

“Đó là trách nhiệm của những người trẻ như chúng tôi. Bởi lẽ, con người và thiên nhiên luôn trong mối quan hệ qua lại không thể tách rời, bảo tồn thiên nhiên và đa dạng sinh học không phải chỉ là bảo vệ các loài và sinh cảnh của chúng, mà đó còn là bảo vệ sức khỏe của trái đất, môi trường sống của chính chúng ta.”, chị Vân khẳng định. **ĐỖ TRANG**

HẠNH PHÚC LÀ CÔNG HIẾN

Những người kiến tạo hạnh phúc cho cậu bé người Nùng khoèo chân

Cậu bé dân tộc Nùng Lù Văn Chiến (SN 2012) sống trên vùng núi cao hẻo lánh Hoàng Su Phì (Hà Giang). Từ khi sinh ra, cậu đã mang theo đôi chân khuyết khoèo nên không thể đi được mà chỉ có thể di chuyển bằng cách bò lết nửa người. Thế nhưng, cậu bé đã may mắn được nhiều người giúp đỡ để có thể bước đi trên đôi chân của mình và có một gia đình đầy đủ. Câu chuyện của Chiến được báo chí, truyền thông trong và ngoài nước lan toả, như một minh chứng cho thấy lòng tốt của những người lạ mặt có thể cứu giúp cuộc đời của một con người như thế nào.



● Báo Úc chia sẻ về câu chuyện của cậu bé người Nùng. (Ảnh: Herald Sun)



● Sự may mắn của Chiến đến từ nỗ lực tuyệt vời của nhiều người tốt.



(Ảnh: Bệnh viện St John of God Berwick Hospital)



● Cậu bé Chiến trước và sau ca phẫu thuật tại Úc.



Hành trình tìm lại đôi chân lành lặn cho đứa trẻ tật nguyên

Từ các nguồn thông tin chia sẻ về số phận của cậu bé người Nùng, khi sinh ra với đôi chân dị tật, mẹ Lù Văn Chiến đã bỏ đi từ khi cậu bé còn nhỏ. Sau đó, bố bị vướng vào vòng lao lý, cậu sống cùng với ông bà. Nhưng rồi ông mất, cậu sống cạnh bà nội già yếu bên trong căn nhà cũ kĩ ở vùng núi cao heo hút thuộc xã Nậm Khòa, huyện Hoàng Su Phì, tỉnh Hà Giang.

Mong muốn cháu phát triển như đứa trẻ bình thường, bà nội vẫn cho Chiến vào lớp 1 tại Trường Phổ thông dân tộc bán trú Tiểu học Nậm Khòa. Từ nhà đến trường phải trải qua con đường gập ghềnh, xa xôi nhưng bà nội, bạn bè của Chiến đã không quản ngại khó khăn khi cõng cậu bé trên lưng để vượt qua khó khăn này. Ở trường, cậu cũng nhận được sự quan tâm, yêu thương của thầy, cô giáo và bạn bè nên cậu bé được đánh giá là rất ngoan và ham học.

Một ngày vào năm 2019, Giáo sư Mạch Diệp, Việt kiều Na Uy, đi từ thiện đến xã Nậm Khòa và gặp cậu bé Lù Văn Chiến. Khi thấy cậu bé gầy gò (lúc này cậu

đã 7 tuổi nhưng chỉ nặng khoảng 11kg), hoàn cảnh khó khăn, với hình hài dị biệt, đôi chân không khoèo, lúc nào cũng đang lê lết nửa người dưới đất theo các bạn, đã khiến Giáo sư Mạch Diệp và đoàn từ thiện vô cùng thương cảm. Bà đã nỗ lực tìm hiểu về dị tật của cậu bé và tìm cách liên lạc với một số bác sĩ phẫu thuật chỉnh hình nhưng không tìm thấy được giải pháp phù hợp. Không muốn bỏ cuộc, bà tiếp tục đăng tải lên facebook về câu chuyện của Chiến với câu hỏi khẩn thiết “ai có thể giúp cậu bé này?”, nhận được sự quan tâm, chia sẻ của cộng đồng mạng.

Trong số đó có nhóm thiện nguyện “Kết nối yêu thương” do chị Võ Thảo, Việt kiều Mỹ làm nhóm trưởng. Nhóm này đã kết nối với Giáo sư, bác sĩ Trần Anh Tôn, chuyên gia phẫu thuật chỉnh hình sống ở Melbourne (Úc) về tình trạng của Chiến. Bác sĩ Trần Anh Tôn nhận lời chữa cho cậu bé nhưng với điều kiện phải có người tại Việt Nam đến tận nhà cậu bé để ông có thể nhìn thấy cậu qua video. Một thành viên của nhóm “Kết nối yêu thương”, chị Trần Mai Vy đã tình nguyện vượt qua quãng đường gần 1.500km đi từ thành phố Kon Tum đến xã Nậm Khòa, Hà

Giang để trực tiếp gặp Chiến.

Khi nhận được thông tin, thầy Nông Xuân Dũng, Hiệu trưởng Trường Phổ thông dân tộc bán trú Tiểu học Nậm Khòa đã đón hai bà cháu tới trường bởi tại trường mới có internet để thực hiện cuộc gọi video với bác sĩ Tôn. Sau khi chị Mai Vy kết nối với bác sĩ bên Úc, ông cho biết, tình trạng của cậu bé có thể chữa được nhưng cần đưa cậu bé sang Úc. Thấy có hy vọng, chị Mai Vy và nhiều nhà hảo tâm đã chung sức lo các thủ tục, trong đó chị Vy là người xung phong cùng cậu bé người Nùng lên đường sang Úc để “tìm lại” đôi chân lành lặn cho em.

Sau nhiều khó khăn để hoàn thiện hồ sơ xin cấp visa cho một cậu bé nghèo, bệnh tật và có hoàn cảnh phức tạp, chuyến bay sang Úc cuối cùng đã chót ngày khởi hành trong tháng 11/2019. Trong chuyến bay ấy, chị Mai Vy đưa cậu con trai 17 tuổi bị bại não cùng đi.

Chập chững bước đi ở tuổi lên 7

Ba người Việt, trong đó có 2 đứa trẻ tàn tật, đặt chân đến thành phố Melbourne của “xứ sở chuột túi” Úc. Những người theo dõi câu chuyện này có thể phần nào thấu hiểu được cảm giác lạ lẫm,

vất vã, lo lắng, hoang mang của những người trong hoàn cảnh này, đặc biệt là chị Mai Vy. Tại Bệnh viện St John of God Berwick, Giáo sư, bác sĩ Trần Anh Tôn và ekip đã thực hiện ca phẫu thuật hai bàn chân và khớp háng bên kéo dài 8 tiếng. Về sau, khi chia sẻ với báo chí về thời điểm này, chị Vy nhớ lại “ngày hôm đó, trời lạnh tê tái, ngồi ngoài phòng mổ mà tôi lo thất ruột. Ôn trời, ca mổ đã thành công”.

Câu chuyện về cậu bé tật nguyên Lù Văn Chiến lần đầu tiên được bước đi trên đôi chân của mình đã xuất hiện trên các trang báo tại Úc. Trên trang nhất của tờ báo Herald Sun, sự thay đổi kỳ diệu của Chiến được gọi là “món quà tốt đẹp nhất” đến từ những tấm lòng, nỗ lực tuyệt vời của những nhà hảo tâm và các y, bác sĩ đối với một đứa trẻ sinh ra trong hình hài dị biệt, hoàn cảnh khó khăn. Báo chí Việt Nam cũng nhắc tới câu chuyện này bằng những mỹ từ như “giấc mơ có thật”, “câu chuyện kỳ diệu”,...

Trở về Việt Nam, Chiến cần phải được tập vật lý trị liệu một thời gian dài để cải thiện cử động đi lại. Bởi vậy, chị Mai Vy đã quyết định nhận cậu bé làm con nuôi để Chiến có điều kiện tập luyện đôi chân của mình, không

uổng phí công sức của rất nhiều người. Chị Vy chia sẻ, quyết định này của chị đã từng bị nhiều người “lời ra tiếng vào”. Tuy nhiên, chồng của chị cuối cùng đã ủng hộ chị hoàn thành thủ tục nhận nuôi Chiến và cùng nuôi dưỡng cậu bé với hai cậu con trai của mình.

Được biết, cậu bé Chiến đứng vững trên đôi chân, chập chững những bước đầu tiên ở tuổi lên 7. Dần dần, cậu bé còn có thể đi nhanh hơn, rồi đạp xe quanh nhà, tự đi học, vui chơi cùng với bạn bè. Thậm chí, cậu bé còn có thể trở về Hoàng Su Phì để thăm bà, bạn bè, thầy cô – những người đã yêu thương, giúp đỡ cậu vượt qua hoàn cảnh.

Sức mạnh của lòng tốt

Đôi khi, những hành động giúp đỡ người gặp khó khăn xuất phát từ tấm lòng nhân hậu, không cần nhận lại điều gì, nhưng sức mạnh của lòng tốt có thể khiến thay đổi nhiều số phận và đem đến niềm hạnh phúc cho nhiều người.

Lòng tốt của người thân hay người lạ đều có thể tiếp thêm động lực cho những người trong hoàn nạn vượt qua chồng gai, tạo nên những tình cảm tốt đẹp, câu chuyện tích cực, truyền cảm hứng cho xã hội. Lòng tốt đôi khi chỉ thể hiện ở những việc rất nhỏ như giúp bà cụ qua đường, quyên góp một số tiền nhỏ, quần áo, sách vở cho những bạn học sinh ở vùng sâu, vùng xa; đến những nỗ lực to lớn hơn như đồng hành, cứu giúp, thay đổi cuộc đời, số phận của một cậu bé tật nguyên được bước đi trên một đôi chân bình thường như câu chuyện của Chiến.

Nhiều người xem lòng tốt chính là thứ của cải vô giá, là phần thiện lương tốt đẹp trong nhân cách con người, được bộc lộ qua cách con người cư xử với nhau, sẽ chia, nâng đỡ và gắn bó trong cuộc sống. Truyền thống yêu thương, đùm bọc lẫn nhau của người Việt Nam được truyền từ đời này qua đời khác là một nét đẹp tiềm ẩn bên trong mỗi con người, có sức mạnh lan toả đến cả những người khác.

Trong xã hội hiện nay vẫn còn rất nhiều hoàn cảnh, những mảnh đời khó khăn cần được giúp đỡ. Mỗi ngày, vẫn có những nhà hảo tâm, những người tốt mang những yêu thương đi sẻ chia cho những số phận đó với một trái tim nhân hậu. Thông qua những hành động thiện nguyện, con người tìm thấy sự gắn kết, niềm hân hoan, vui vẻ, hạnh phúc. Như nhà giáo dục người Mỹ William Arthur Ward từng nói rằng “Ba chiếc chìa khóa dẫn tới cuộc sống mãn nguyện: quan tâm tới người khác, dám làm vì người khác, chia sẻ cùng người khác”. **ĐIỀU BẢO**

HẠNH PHÚC LÀ CÔNG HIẾN

Hạnh phúc người nghệ sĩ phía sau đèn sân khấu

Công việc làm từ thiện, là một nghĩa cử cao đẹp của người Việt Nam ta từ lâu đời nay. Việc làm ý nghĩa này, như đã ăn sâu vào trái tim mỗi con người, trong đó, những người nghệ sĩ Việt không phải là ngoại lệ. Từ trước tới nay các lớp văn nghệ sĩ qua từng thời đã và đang nối tiếp nhau trao đi trái tim thiện nguyện, giúp đỡ cộng đồng như một lời tri ân với cuộc đời. Sau ánh đèn sân khấu, họ thêm hạnh phúc khi được cống hiến, lan tỏa điều tốt đẹp tới cộng đồng.

● NSND Kim Cương đưa nghệ sĩ, nhà văn Mạc Can đến nhận quà của chương trình Mai vàng nhân ái. (Ảnh: T.Hiệp)

Trái tim ấm áp của người nghệ sĩ

Trong đêm Gala nghệ thuật “Dấu ấn Giải Mai vàng” tháng 3 năm 2023, NSND Lê Thủy đã tặng 100 triệu đồng hỗ trợ xây nhà tình thương cho 2 hộ nông dân nghèo tại Đồng Tháp gồm ông: Trần Văn Sáu (ấp An Ninh, xã Mỹ An Hưng A, huyện Lập Vò) và ông Đoàn Thanh Dân (ấp 6, xã Ba Sao, huyện Cao Lãnh). Trước đó, bà đã nhận được 100 triệu đồng từ chương trình “Mai vàng tri ân” và đã tâm nguyện sẽ dùng hết số tiền này cho việc thiện nguyện.

NSND Lê Thủy (sinh năm 1948), NSND Minh Vương (sinh năm 1949) đã có gần 60 năm sánh vai. Họ thuộc thế hệ vàng của cải lương miền Nam, luôn được đồng nghiệp và khán giả yêu mến. Dù hiện tại đã có tuổi, nghệ sĩ Minh Vương - Lê Thủy vẫn sẵn lòng hát cho khán giả nghe mỗi khi có dịp. Ngoài việc cháy bỏng niềm đam mê với nghiệp cầm ca, bộ đôi còn hay đi làm từ thiện cùng các anh chị em nghệ sĩ khác.

Luôn quan tâm đến những mảnh đời khó khăn, nhiều thập niên qua, NSND Lê Thủy bên bỉ với hoạt động thiện nguyện, mang những món quà san sẻ cho người cần sự trợ giúp. Dịp Tết Nguyên đán Quý Mão 2023, NSND Lê Thủy và các bạn hữu trong nhóm Tâm Việt đã đến Bệnh viện Nhi đồng 2 (TP HCM) tặng quà, tiền, thực phẩm, quần áo cho các thân nhân nuôi bệnh nhi.

“Ngày cận Tết, thân nhân nuôi bệnh chắc chắn sẽ gặp nhiều khó khăn vì hàng quán đều đóng cửa nghỉ Tết, nếu mang thức ăn và



● NSUT Trịnh Kim Chi và ban Ái hữu đến thăm và tặng quà các nghệ sĩ tại Viện dưỡng lão Nghệ sĩ. (Ảnh: FB Trịnh Kim Chi)



● NSND Lê Thủy trao tặng 200 áo thun và quà Tết cho thân nhân nuôi bệnh tại BV Nhi đồng 2. (Ảnh: NVCC)

những món quà ý nghĩa vào bệnh viện trao thì sẽ giúp họ vui đi nỗi nhọc nhằn. Tôi thấy điều này rất hợp lý nên đã gắn bó với nhóm Tâm Việt vào thăm và trao tặng 200 áo thun cùng với quà Tết” – NSND Lê Thủy chia sẻ.

NSND Lê Thủy nổi tiếng làm từ thiện mấy chục năm nay. Chị có một nhóm fan hùng hậu khoảng hàng chục người gồm những y, bác sĩ và tiểu thương khá giả, cứ vậy mà góp tiền lại cùng đi với nhau qua nhiều năm tháng. Trung bình mỗi tháng đi một, hai lần, tính ra cả năm cũng trên chục lần, có khi tặng quà cho đồng bào nghèo, có khi khám bệnh phát thuốc cho 500, 700 người.

Còn NSUT Minh Vương là một người tốt bụng của giới nghệ sĩ nghèo, giúp đỡ âm thầm không cần nêu tên. Hễ nghe ai đau ốm là ông tới liền, hoặc rủ bạn bè hùn lại cùng đi thăm viếng. Trên trang cá nhân của NSUT Phương Loan đã đăng tải những khoảnh khắc cùng anh chị em đồng nghiệp, trong đó có cặp đôi vàng của làng cải lương NSND Minh Vương - NSND Lê Thủy, các NSUT Thanh Nam, Phương Hằng, Trọng Phúc... đi từ thiện ở Giồng Trôm, Bến Tre. Đây là hoạt động được các nghệ sĩ khởi xướng và duy trì những năm qua với mong muốn giúp đỡ được ít nhiều cho bà con gặp khó khăn.

NSND Diệp Lang, NSUT Kim Xuân, NSUT Bảo Quốc, cây hài Anh Vũ, Hữu Châu cũng là những người làm từ thiện một cách âm thầm nhưng bền bỉ nhiều năm. Cũng được bạn bè ưu ái phong là “nghệ sĩ từ thiện”, NSUT Kim Xuân và Hữu Châu

sáng sáng đọc báo thấy có những hoàn cảnh không may lại lặng lẽ đi quyên góp bạn bè, họ hàng chút tiền mang đến tặng những người gặp khó khăn...

Sau 9 năm tổ chức chương trình “Nghệ sĩ tri âm”, NSND Kim Cương và những người nghệ sĩ trong ban tổ chức thành lập nhóm từ thiện mang tên “Nghệ sĩ tri âm”, trong đó có sự tham gia tích cực của NSUT Thành Lộc, đạo diễn Nguyễn Hồng Dung, đạo diễn Trần Minh Ngọc, Hữu Châu... “Nghệ sĩ tri âm” là chương trình tặng quà cho nghệ sĩ già yếu, bệnh tật, neo đơn, các công nhân hậu đài có hoàn cảnh khó khăn..., giúp họ có một xuân ấm áp hơn, do NSND Kim Cương vận động, quyên góp.

Đầu năm 2023, dù sức khỏe không tốt nhưng NSND Kim Cương vẫn cố gắng thực hiện chương trình trao quà Tết, 120 phần quà đã được trao cho nghệ sĩ, nhạc sĩ, diễn viên các lĩnh vực: xiếc, ảo thuật, cải lương, hát bội, kịch nói, ca múa nhạc...; mỗi nghệ sĩ nhận được quà Tết và tiền. Dịp này, NSND Kim Cương đã trao học bổng NSND Bảy Nam cho 18 em học sinh là con em các nghệ sĩ, công nhân sân khấu có hoàn cảnh khó khăn và đạt thành tích tốt trong học tập. NSND Kim Cương là nghệ sĩ đầu tiên được nhận giải thưởng “Nghệ sĩ trọn đời vì cộng đồng” do Báo Người Lao Động trao, bà cho biết sẽ nỗ lực hết mình cho công tác từ thiện.

NSUT Kim Chi cũng được đồng nghiệp và khán giả đánh giá cao về tâm và tài. Suốt bao năm, nghệ sĩ Kim Chi cùng những

người nghĩa hiệp đã đi tới rất nhiều nơi, tặng quà, chia sẻ chút gánh nặng cuộc sống cho những mảnh đời cơ cực đặc biệt với những người nghệ sĩ hoặc nhân viên hậu đài. Dịp Tết Nguyên đán vừa qua, Trịnh Kim Chi và ban Ái hữu cũng đã vận động để trao 400 phần quà Tết tại Viện dưỡng lão Nghệ sĩ, chùa Nghệ sĩ và công nhân, hậu đài khó khăn ở các sân khấu trong thành phố.

“Nhiều năm qua, tôi luôn dành các phần quà cho những nghệ sĩ tiền bối và anh chị em hậu đài nghèo khó, bệnh tật. Tôi nghĩ rằng bất cứ người nghệ sĩ nào cũng dễ xúc cảm hơn mức bình thường. Nhiều năm trước, tôi chứng kiến hoàn cảnh nhiều nghệ sĩ tài danh, rất lấy lòng ở thời xuân sắc, về già lại trải qua những tháng ngày khốn khổ trái ngược với cuộc đời sân khấu. Tôi buồn đến mức nghĩ tới là khóc. Tôi tự hỏi vì sao họ không thể có phần cuối cuộc đời bình thường như bao người khác, vì vậy, tôi muốn chia sẻ với đồng nghiệp tiền bối của mình nhằm giúp họ bớt khó khăn” – NSUT Kim Chi trải lòng.

Như một lời tri ân với cuộc đời của mỗi nghệ sĩ

NSND Lê Thủy cho rằng trách nhiệm của người nghệ sĩ là luôn hướng đến cộng đồng, bằng khả năng của mình. Bà muốn tiếp tục làm việc thiện nguyện để tri ân tình cảm mà công chúng đã dành cho bà trong suốt mấy chục năm sống với sân khấu.

Các nghệ sĩ hạnh phúc khi được cống hiến tài năng và tâm sức như một lời tri ân với cuộc đời của mỗi nghệ sĩ. Suốt hàng

chục năm qua, các nghệ sĩ cùng những nhà hảo tâm, thiện nguyện đã giúp cho hàng chục, hàng trăm nghìn hoàn cảnh khó khăn vượt qua phần nào khó khăn, giúp họ nạp thêm năng lượng tinh thần và vật chất để thêm yêu cuộc sống.

Đặc biệt, năm 2018, NSND Kim Cương làm đám cưới tập thể cho 40 cặp vợ chồng khuyết tật, bà tặng cho mỗi đôi vợ chồng một cặp nhẫn 24k, bên cạnh việc lo chỗ ở, ăn uống cho các đôi từ miền Tây lên TP HCM làm đám cưới. Nhiều cặp sau đó tìm đến NSND Kim Cương khóc và cảm ơn, nói nếu không có bà, không biết khi nào họ mới được làm lễ cưới. NSND cho biết niềm vui nhận được sau mỗi kỳ tổ chức đền đáp những khó nhọc bà trải qua.

NSUT Trịnh Kim Chi tâm sự: “Sau khi bắt tay vào công việc thiện nguyện, vô tình tôi nhận ra điều may mắn đến với tôi rất nhiều. Công việc của tôi thuận lợi. Tôi tự nghĩ phải chăng mình đã gửi đi tín hiệu tích cực sẽ nhận lại được những tín hiệu tích cực. Đó là lý do mà tôi sẽ vẫn tiếp tục công việc này cho đến khi nào mình không còn tiền”.

Khi có sự tham gia của các văn nghệ sĩ thì hiệu ứng xã hội, sự lan tỏa thiện nguyện rất nhanh chóng và mạnh mẽ. Hành động của họ không chỉ cho thấy một mặt tích cực của đời sống nghệ thuật mà còn có đóng góp rất lớn trong sự phát triển chung của xã hội. Sự sẻ chia, giúp đỡ đó càng thấm đẫm tính nhân văn và tôn vinh những giá trị đích thực của cuộc sống.

Những chuyến từ thiện âm thầm và lặng lẽ, như phản chiếu cả một trái tim chân thành của những nghệ sĩ đã khiến người hâm mộ càng thêm yêu mến. Có rất nhiều người nghĩ rằng, nghệ sĩ làm từ thiện để PR hình ảnh của mình, bởi thời gian gần đây một vài cá nhân đi làm từ thiện như... chạy show. Mục đích cuối cùng của họ là có được hình ảnh để tung hô mình trên một số phương tiện thông tin đại chúng. Tuy nhiên, đó chỉ là con sâu làm rầu nồi canh, bên cạnh những “sự cố” nho nhỏ như vậy vẫn có những trái tim đang cần mẫn gieo hạt mầm yêu thương trong cuộc sống này.

Hơn ai hết, những người nghệ sĩ ấy đều hiểu triết lý: “Ba chiếc chìa khóa dẫn tới cuộc sống mãn nguyện: quan tâm tới người khác, dám làm vì người khác, chia sẻ cùng người khác”. Và “sự vĩ đại không nằm trong tài sản, quyền lực, danh vọng hay tiếng tăm. Nó được phát hiện trong lòng tốt, sự nhún nhường và phụng sự”.

Chắc hẳn, hành động đẹp, đầy tính nhân văn của các nghệ sĩ sẽ luôn luôn được phát huy, để những mảnh đời cơ cực hay những người ảnh hưởng dịch bệnh, thiên tai được sẻ chia phần nào khó khăn, giúp họ có thêm niềm tin và tương lai vào cuộc sống. **BẢO CHÂU**



● Ảnh minh họa.

Sống nhàn để hạnh phúc

Trước hết cần nói ngay rằng sống nhàn để hạnh phúc không có nghĩa là lối sống chối bỏ thực tại, lười biếng, thích hưởng thụ mà là một cách cân bằng trong đời sống vốn nhiều áp lực, xô bồ, tranh đua...

Người Việt hay có câu “bán mặt cho đất, bán lưng cho trời”, ý nói là cuộc sống làm lụng vất vả, ít có tháng ngày thanh bình. Nhưng trong sự khốn khó đó, người Việt vẫn tìm cho mình nụ cười ở những phút giây nghỉ ngơi. Đó là chút nhàn nhả khi việc trồng trọt đã qua, sau lũy tre làng, dưới mái tranh nghèo vẫn vang lên câu hát với hội hè đình đám, vẫn có những phút nông nhàn, nhâm nhi uống trà, chơi hoa, ngắm trăng, trò chuyện râm ran...

“Nhìn xem phú quý tựa chiêm bao”

Người Việt xưa cũng có một đời sống đẹp, thanh nhàn, vui chơi, nhưng không bê tha. Chọn cách sống trong hiện tại để quên đi tương lai một mù hay lãng quên đi quá khứ không mấy vui vẻ. Tháng nông nhàn nhất của người Việt phải là mùa xuân, mùa sau Tết là hội hè, đình đám, mùa vụ đã xong... nên người ta có thể đi chơi cả tháng.

Nhà văn Vũ Bằng viết về “Tháng Hai, tương tự hoa đào” có đoạn nói về thú rong chơi sau ngày Tết của người Việt kéo dài từ tháng Giêng sang tháng Hai và ông coi đó là sự nhàn nhả, hưởng thụ sau những ngày mệt nhọc chứ không phải biếng lười: “Hồi những người máy móc, đừng có bảo những đồng bào ấy là những người hưởng lạc. Bị kẹt trong một cái thế hết tâm lạng nọ đến quân cướp nước kia, với những tài nguyên chưa có bao giờ khai thác, họ, những người phương Bắc, phải chiến đấu không



● Danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi là người chọn lối sống nhàn ở Côn Sơn khi ông rời triều chính. (Ảnh minh họa)

ngừng, đôi bát mồi hôi lấy bát com để sống, nhưng họ không vì thế mà phải chạy ngược chạy xuôi, phờ rầu trốn mắt để đánh vật với đồng tiền.

Họ làm việc bằng chân tay, bằng trí óc để chống lại thiên nhiên, để duy trì sự sống, để vươn lên mãi, vươn lên mãi, nhưng lúc nào cần nghỉ ngơi, họ biết nghỉ ngơi, khi nào cần phải chất chiu cái nội tâm họ biết chất chiu cái nội tâm, khi nào cần phải sống đẹp, sống cho đúng ý nghĩa của sự sống thì họ sống đẹp, sống cho ra sống.

Vì thế, cứ làm việc nhưng suốt một tháng giêng họ vẫn cứ vui xuân. Tuy vậy, vẫn chưa đủ, những ngày vui còn kéo dài ra tận tháng hai mà người ta vẫn cứ tiếc sao những đêm tháng hai ngắn quá...

Vậy trong thời gian rộng rãi đó, người ta chơi gì, ăn gì, uống gì, rồi du ngoạn ở đây đó đều được tính toán cả. Rong chơi cũng là để vui vẻ, để thưởng ngoạn, nhưng cũng để bùng phát cái tự do bao ngày tháng bị kìm nén, cầm tù, nơi ruộng đồng, làng xóm. Nên những lễ hội, đình đám của người Việt luôn ồn ào, thu hút đông người. Trong cái “động” đó ta tìm thấy cái “nhàn” cái vui vẻ, hưởng thụ của người Việt là không phải làm việc, đi chơi hết ngày này qua ngày khác, đủ hết trò vui, say sưa hên hò, giao duyên...

Nhà văn Võ Phiến viết trong

cuốn “Quê hương tôi” nói về thú nhàn nhả của người Việt thật cần trọng, chi tiết và lâu dài: “Các thú chơi cổ truyền của ta là chăm nom một cây kiểng suốt vài mươi năm, truyền từ lưu tôn một gốc cây lùn trong vài ba thế kỷ để mấy đời con cháu thay nhau gọt tĩa, là nhấp chén trà, là tìm cách bày một hòn đá cho hợp với cảnh vườn...”

Trong năm, những ngày mưa là những ngày thừa thãi nhiều thì giờ nhất. Để tiêu cho hết khoản thừa thãi ấy, một người Á Đông không cần phí sức: “Mùa xuân mưa nên đọc sách, mùa hè mưa nên đánh cờ, mùa thu mưa nên lục những đồ cất trong rương, mùa đông mưa nên uống rượu”. Lặng lẽ như thế, âm thầm như thế. Đồ kỳ thú nhàn quần quật, thứ nhàn đắm mồi hôi, tiền nhàn chúng ta chọn một thứ “nhàn” thế nào cho nó “nhả”.

Nguyễn Trãi cũng là người có lối sống nhàn ở Côn Sơn khi ông rời triều chính. Một vị đại thần của nhà Lê, có công lớn đánh đuổi quân xâm lược, lại sống một đời đơn sơ bên bậc đá rêu xanh, suốt mát chảy như tiếng đàn, rừng thông mọc như nêm... nơi đây để ông nằm nghỉ và “dưới màu xanh mát ta ngâm thơ nhàn”.

Nguyễn Khuyến, một người sống thời đất nước tao loạn đã chọn chốn quê nhà thanh bần mà sống đời đạm bạc với ao chuôm, ngô trúc, trà rượu thanh đạm để



● Đại thi hào Nguyễn Du từ quan về quê sống cuộc đời thanh nhàn. (Ảnh minh họa)

dan díu với các nhàn hạ nơi thôn dã để quên đi thực tại phũ phàng của đất nước. Cái cảm tác của ông trong thời loạn thấy được cái đau của người làm quan vì nước nhưng không cứu nổi vận nước, đành tránh xa sự lũng đoạn để kiếm tìm chút vui thú tuổi xế chiều.

Cái nhàn nhả, thanh cao đó không phải bê tha, chề chén, mà vẫn nghĩ suy, đau đầu cho nước nhà, nghĩ cái phận mình mỏng, còn nhiều day dứt “Nhân húng cũng vừa toan cất bút, Nghĩ ra lại thẹn với ông Đào”.

Với nhà thơ trữ danh Nguyễn Bình Khiêm, sống nhàn hạ là thuận theo tự nhiên với tinh thần tự do tuyệt đối: *Một mai, một cuộc, một cần câu/Thơ thần dầu ai vui thú nào/Ta đại, ta tìm nơi vắng vẻ/Người khôn, người đến chốn lao xao/Thu ăn măng trúc, đông ăn giá/Xuân tắm hồ sen, hạ tắm ao/Rượu đến gốc cây, ta sẽ uống/Nhìn xem phú quý, tựa chiêm bao*” (Nhàn - Nguyễn Bình Khiêm).

Cuộc sống của ông thật khiêm nhường, đạm bạc nhưng lại chẳng hề tầm thường. Bởi lẽ, ông đã có đủ an nhàn để cứu rỗi mình thoát khỏi vòng xoáy khắc nghiệt của phường danh lợi, để đem tâm hồn đến gần với thiên nhiên, hòa hợp với vạn vật. Trong cuộc đời mỗi con người, liệu giàu sang, phú quý có phải là đích đến cuối cùng và chúng có mang lại hạnh phúc, an yên cho tâm hồn chúng ta? Hay cái tồn tại mãi mãi với mỗi con người chính là nhân cách, là phẩm chất cao đẹp? Hai câu kết của bài thơ chính là sự khẳng định của tác giả về triết lý sống nhàn.

Người xưa chọn sống nhàn để cân đối, hòa hợp với đời sống. Người từ quan hay chọn quê nhà ẩn trú để hòa mình với thiên nhiên, cây cỏ..., coi họ là bầu bạn. Lối sống đó thành như điểm tựa của tầng lớp nho sinh, quan lại khi đã chán cảnh triều chính lụy tàn. Nhân vậy để giữ mình, tránh xa vẩn đục, khí chất đó khiến đời sau thán phục.

Cùng đi ngắm núi đồi bao la

Sống nhàn không chỉ là câu chuyện của người xưa, mà người của thế kỷ 21 nay cũng vậy. Xin kể đôi lời về lối sống ưa nhàn, hòa hợp, không vội vã của một bạn trẻ. Bạn tôi ở Hà Nội rồi nhảy việc vào Sài Gòn, tên Linh Lê. Thỉnh thoảng tôi hỏi bạn tôi: Dạo này em làm gì? Cô bạn tỉnh bơ nói: Em đang đi leo núi. Tôi

lại hỏi: Em không đi làm sao? Bạn tôi cho biết cô vừa nghỉ việc để đi chơi và giảm bớt áp lực.

Linh Lê chọn Đà Lạt hay Bình Thuận, Ninh Thuận, Côn Đảo... để leo núi theo bạn bè. Với Lê, xa thành phố, ngủ trong lều bạt, ngắm nhìn núi rừng, sao trời, cây cỏ, tận hưởng không gian bao la, pha trà trong sương sớm hay trò chuyện bên đồng lúa... là một thú vui của tuổi trẻ chưa vướng bịu chuyện hôn nhân.

Đó cũng là hưởng cái nhàn hạ hoàn hảo của thanh xuân bận bịu với công việc, chạy theo tiền độ. Lê chia sẻ về chuyến đi vừa rồi ở Côn Đảo: “Vợ chồng anh chủ em thuê lều ở Côn Đảo có lối sống rất nhàn nhả. Ông chồng dậy, việc đầu tiên làm là mở album Hà Anh Tuấn. Tiếng nhạc, tiếng 4 con chó cùng sủa, tiếng chim hót, tiếng lá cây xào xạc... kèm tiếng nhỏ con nhà ông bi bô. Sao em thấy cuộc sống của họ khỏe quá và đã nữa”.

Với Lê, sống vậy để có trải nghiệm tuổi trẻ khi quan sát xung quanh, học từ mọi người, cũng là cách để mình có được thế giới riêng, không bị cuốn vào công việc quá say mê mà quên mất rằng: Tuổi trẻ là rong chơi và cống hiến.

Lê nói rằng nhiều khi bố mẹ gọi điện vào hỏi cô rằng còn đi làm không hay đi chơi? Một tuổi trẻ chưa vội vã kết hôn, cho rằng hôn nhân là “duyên”, nhưng cô đã sớm chọn một lối sống ưa nhàn để tìm thấy cảm xúc bên trong của một tuổi trẻ vồn vã.

Qua câu chuyện của người trẻ sống nhàn trên có thể thấy, lối sống là một khái niệm riêng tư, quan niệm mỗi người mưu cầu khác nhau. Người thích sống đời rực rỡ, phù phiếm như đại gia Gatsby, người thích đơn sơ, mộc. Cách chọn lựa cuối cùng chỉ là mưu cầu hạnh phúc. Người trẻ bây giờ chọn lối sống tối giản hay từ bỏ công việc áp lực hay chọn cách làm việc tự do, rồi nghỉ hần việc trú mình ở nông thôn đều xảy ra nhiều. Chọn cái tinh thần tự do, tự lo cho bản thân cũng là một cách sống có cá tính hay và dỡ, nhưng đó là lựa chọn mưu cầu hạnh phúc.

Nói tóm lại, sống nhàn là một vẻ đẹp. Nó tránh được sự ồn ã, tránh được sự tưng ca, tránh được đám đông nhôn nháo. Cái tĩnh đó, nó cũng là một sự thiện lương của con người cần hướng tới.

TUẤN NGỌC

Cây păng nằng trong thị trấn

Truyện ngắn của Nguyễn Phú



Ảnh minh họa

Đã hai ngày bà Mây không nuốt được thứ gì vào trong người. Nhưng ngày thứ ba, khi mặt trời vừa nhô lên khỏi dãy núi Sa Pà, bà Mây bỗng cất được tiếng gọi đứa con dâu. Gọi đến lần thứ ba đứa con dâu đang thái cây chuối ngoài sân mới nghe thấy chạy vào. Rồi nó nghe bà nói rõ từng lời:

- Con Chớ à, con dâu à, mẹ muốn ăn một miếng dồi lợn!
- Mẹ chồng nói gì thế? - Đứa con dâu chùng chua nghe rõ nên hỏi lại.

- Mẹ muốn ăn một miếng dồi lợn.
Lần này thì đứa con dâu không nghe nhầm. Rồi khi nó hiểu được

câu nói của mẹ chồng thì hốt hoảng như nghe thấy một điều gì thật khủng khiếp. Thế là nó đi gọi chồng nó, thằng Dìn, con trai út của nhà họ Tráng. Bà nghe rõ tiếng thở dài thườn thượt của đứa con dâu, tiếng bước chân bình bịch như chân gấu của thằng Dìn thì mỗi lúc một xa dần.

Bà định gọi con để nói một câu. Nhưng một quá, bà lại thiếp đi. Bà thấy mình chìm vào một vùng nhức nhối đỏ...

Dễ chừng mười phiên chợ Mây không đi, dưới gốc cây păng nằng to nhất thị trấn đã mọc lên một cái quán bán hàng ăn từ bao

giờ. Quán này không bán phở, thắng cố như các quán của người Mông, người Tày. Quán này bán cháo, nhưng món chính là lòng lợn nên đông khách lắm, nhất là cánh đàn ông. Đàn ông thì cái gì lạ cũng thích. Đã có lần bố chồng bảo thể với mẹ chồng.

Mỗi mùa xuân đến, nhìn những bông păng nằng, Mây lại nhớ tiếc thời con gái non dại như nụ hoa chưa hé, mà qua nhanh hơn cả một cơn gió tháng Giêng. Giờ Mây đã là người đàn bà ba mươi, sống bên một đứa trẻ lớn xác là Tráng Chứ Già. Đứa trẻ này chỉ biết hết ăn rồi lăn ra ngủ, thì thoảng bỏ đi đâu dăm ngày, khi quay về thì đòi tiền,

roi phá phách, la hét làm lũ con Mây chết khiếp.

Thế nên, bao giờ xuống chợ thị trấn, Mây cũng đứng rất lâu dưới gốc păng nằng này ngược lên. Đứng đến phiên chợ thứ ba, khi đang nhặt một bông hoa đỏ rực, Mây chạm mặt chủ quán. Đó là một người đàn ông cao lớn, chiếc áo thun bó sát nổi lên những thớ cơ săn chắc. Gương mặt vuông vức, nước da trắng hồng với li ti những chân râu ria xanh rì. Một vết nhò than lem nhem trên má trông anh ta càng hiện lạnh, gần gũi. Chắc anh ta mới từ bếp núc đi ra. Đúng lúc ấy, đôi mắt âm áp, rực sáng của anh ta chạm mắt Mây. Mây cúi mặt để tránh ánh nhìn, nhưng ánh mắt ấy đủ làm cho Mây thấy có một luồng điện chạy khắp thân mình. Nó khiến Mây như muốn khụy xuống, không thể nhắc chân lên để mà trốn chạy.

Thằng Dìn bàn với vợ hay là thịt con lợn nhà đang nuôi. Vợ nó giãy nảy lên. Cả nhà còn mỗi con lợn làm giống. Thằng Dìn lại tính hay đi hỏi mua nhà ai đó lấy một con lợn còi, làm thịt, cho mẹ được ăn một bữa dồi lợn cho thỏa thích. Mẹ yếu lắm rồi, không biết là ông bà, tổ tiên gọi đi lúc nào, sợ không ở lại quá vài ngày, chả lẽ có mỗi một việc cho mẹ được ăn miếng mà mẹ thích không được sao?

Thằng Dìn gãi đầu gãi tai, đi ra đi vào. Vợ nó thì ngồi thừ thượt, nước da xanh tái vì vừa phải vào rừng tìm con dê non lạc mẹ, mặt dài ra như quả bầu héo. Hay là bỏ nó cứ thử đi hỏi có nhà nào để lại cho một con lợn, con nhỏ cũng được? Khó lắm đấy. Trong năm, đợt dịch bệnh, lợn trong vùng chết dịch hết, chả còn mấy con, lại mới tết ra. Hay là đi xuống thị trấn? Không phải phiên chợ chính, chắc gì đã có. Mà đi giữa chừng giữa buổi xuống đến nơi may còn ít mỡ ôi. Nghe bảo người ta đang làm đường, cái quãng ngã ba Thàng Ván còn không đi được, một ngày chưa chắc đã về tới nhà.

Nằm trong buồng bà Mây nghe thấy hết những lời vợ chồng thẳng con trai nói với nhau. Bà định nói một câu, miệng mấp máy nhưng không phát ra thành tiếng được. Lúc này bà không còn thêm dỗi lợn nữa, bà chỉ muốn thẳng Dìn vào ngồi với bà thôi...

- Cô Mây đấy à, thích nhặt hoa thì cứ nhặt cho thỏa thích đi!

Tiếng đàn ông phía sau âm như một hơi rượu, dịu dàng hơn cả ngọn gió xuân nên Mây không giật mình. Chưa nghe người ta nói bao giờ nhưng Mây biết đấy là ai. Giọng nói này, chỉ có thể là của người ta thôi. Từ ngày biết nghe tiếng bố mẹ, biết thừa thốt khi về nhà họ Tráng, Mây chưa thấy ai nói với mình bằng cái lời dễ nghe như thế. Nó xa lạ đấy mà cứ như mạch nước mát thấm vào một vùng khô khát là Mây. Từ lúc về làm vợ Già, khi bận nông nhất Già cũng chả nói được câu nào cho lọt lỗ tai. Đến khi Già bỏ vợ, bỏ con mà theo cái thứ người ta gọi là “nàng tiên nâu” thì chỉ còn những lời nói, những câu chửi nhức da, nhức thịt.

Lần này, Mây không ngược lên nhìn người đàn ông ấy nữa. Mây ôm con lợn còi lui cui bước đi. Khi xuống chợ, định bụng rằng sẽ không đến gần cái gốc cây ấy nữa, bán cho nhanh con lợn này, mua lấy vài cái áo, ít thức ăn cho bọn trẻ, rồi về. Đầu nghĩ một hướng mà chân lại dẫn đi một hướng. Thê rồi, những bông hoa đỏ như có bùa mê cứ hút lấy Mây. Mây lại nhặt từng cánh hoa, như gom lấy những tháng ngày đã rơi rụng trong buồn bã của mình...

Con lợn trao cho người mua rồi. Giá tốt lắm. Mà Mây lại thấy buồn. Nó là con lợn cuối cùng trong nhà. Mây đắn đo mãi, cấp lên nách rồi thả ra mấy lần trước khi mang nó xuống chợ. Tiền nhận trong tay, người mua đi rồi mà Mây cứ ngồi thẩn thây mong người ta ôm lợn trả lại.

Hôm qua, thằng Dìn nghe nói

Vừa qua, tại Hà Nội, Nguyễn Chánh Tín có buổi giao lưu tái bản thứ 2 cuốn sách “Tôi chọn sống”, đó là nghị lực phi thường của chàng trai liệt tứ chi viết nên câu chuyện cuộc đời bằng một ngón tay.

Tín kể lại những thăng trầm liên tiếp của bản thân, coi đó như một món quà nghị lực dành cho các bạn trẻ. Nguyễn Chánh Tín sinh ra và lớn lên trong một gia đình nghèo ở Bình Định. Năm 2005, anh đỗ đại học và lên TP HCM, bắt đầu cuộc đời sinh viên.

Ngay khi còn là sinh viên, chàng trai sinh năm 1987 đã tự xây dựng một doanh nghiệp nhỏ. Đến năm 2010, khi công ty bắt đầu gặt hái thành công, thì Nguyễn Chánh Tín gặp tai nạn giao thông nghiêm trọng. Anh bị chấn thương tủy sống cổ, liệt toàn bộ tay chân.

Sau gần một năm điều trị, về quê nhà, Nguyễn Chánh Tín vay

ĐỌC SÁCH

“Tôi chọn sống” – Luôn có một ngày mai cho những ai bước tiếp

vốn, mở một cửa hàng bán điện thoại nhỏ. Và rồi cửa hàng anh bị kẻ gian đột nhập, lấy đi hàng hóa, tiền mặt và cả chiếc laptop cũ anh vẫn làm việc mỗi ngày, anh rơi vào cảnh trắng tay.

Năm 2014, anh phải vào bệnh viện cấp cứu vì hoại tử do ngồi làm việc quá nhiều. Thêm một lần, anh thoát khỏi bàn tay tử thần, nhưng sau khi ra viện thì gần như không thể ngồi được nữa. Ít lâu sau, chàng trai khuyết tật quyết định mở một cửa hàng tạp hóa “tự phục vụ”. Mọi quy trình, phương thức vận hành của

cửa hàng đều dựa vào niềm tin: khách hàng chọn thứ cần, tính chi phí rồi tự bỏ tiền vào rổ, thậm chí tự lấy tiền thừa.

Năm 2020, khi đang trong bệnh viện để phục hồi chức năng và chỉ có một ngón tay duy nhất có thể cảm nhận, chàng trai quê Bình Định đã quyết định bắt đầu lại cuộc đời bằng tự truyện. Cuốn sách “Tôi chọn sống” có 29 chương, ghi lại hành trình anh Tín vượt qua biến cố, giành giật sự sống, chấp nhận chính mình và gặp tình yêu đời mình.

Nguyễn Chánh Tín chia sẻ:



Tác giả NGUYỄN CHÁNH TÍN

Thân tặng hình một Quý độc giả kết tham dự

SU KIỆN RA MẮT SÁCH

TÔI CHỌN SỐNG

14.00 | 12.03.2023

TRIXIE CAFE & LOUNGE | 165 THÁI HÀ, ĐỐNG ĐA, HÀ NỘI

TRIXIE CAFE & LOUNGE | 165 THÁI HÀ, ĐỐNG ĐA, HÀ NỘI

“Hơn 10 năm chiến đấu với nỗi đau, chiến đấu với sự giãy vò của bệnh tật, đôi lúc tôi nghĩ, đó là câu chuyện ở đâu đó trong phim ảnh, mà chẳng ngờ lại rơi vào mình. Rồi tôi nghĩ, chính bản thân phải tự mình vượt qua những đau đớn đang ngày đêm giằng xé. Vậy nên, tôi viết lại cuộc đời mình

bằng một ngón tay duy nhất với mong muốn truyền đi năng lượng tích cực rằng: Tôi chọn sống”...

Tín cho biết: “Nếu bị ai lấy dao cứa vào chân rồi sau đó vết thương lành lặn và hết cơn đau, tôi chấp nhận bị cứa và sẽ sung sướng hơn rất nhiều những gì đang chịu đựng. Bởi lúc nào nỗi đau cũng dai dẳng. Trước đây, tôi phải dùng giảm đau nhưng theo thời gian, sự đau đớn cũng chai lì”.

Cũng trong buổi ra mắt sách, Nguyễn Chánh Tín đã kể lại câu chuyện tình yêu đầy chông gai của mình với cô gái Bến Tre Nguyễn Thủy Trúc. Cả hai biết nhau năm 2019 khi Trúc mua hàng online của anh trên mạng. Từng có lúc cả hai có ý định chia tay nhưng chỉ sau một ngày, họ đều nhận ra không thể thiếu vắng nhau.

Một bạn đọc bày tỏ, “nhìn chị Trúc làm công việc lặp đi lặp lại

có nhà bên bản Tả Phình thật lớn, nó sang xin mua lại một ít lòng dồi. Người ta bảo, con lợn bị ốm, nhà sợ nó chết nên thịt chia cho anh em. Thế là thằng Dìn đi về. Ai lại mua miếng dồi lợn ốm về cho mẹ ốm ăn bao giờ. Nó đã liên hệ được lò mổ lợn dưới thị trấn hôm nay sẽ xuống lấy bộ lòng dồi, về làm cho mẹ và các anh chị ăn.

Mấy đứa con đến thăm mẹ được nửa ngày rồi cũng phải lần lượt về. Chỉ còn đứa con gái thứ tư lấy chồng xa nhất ngồi im lìm nắm tay mẹ. Bà cứ nhìn con gái, thấy đây là bà của đôi chục năm về trước. Nhỏ bé, gầy mòn và lúc nào cũng buồn. Con gái bà bây giờ lên chức bà ngoại rồi, nhưng với bà, nó vẫn là đứa bé gái khóc tí ti trong tay bà năm nào thôi.

*

Mấy vừa đi vừa chạy, thi thoảng lại ngồi thụp xuống vì đôi chân run run không thể đứng vững được nữa. Một vừa làm gì thế này? Mẹ vừa làm gì thế này, chị em cái Dành ơi? Nước mắt Một rơi lớt thót trên đường từ thị trấn về lại Thèn Pả. Muốn quên mà những ý nghĩ tội lỗi như lũ đĩa, sán cứ len lỏi, ria rói trong đầu.

Mấy phải ngồi thụp xuống, dựa lưng vào một tảng đá để thở. Nếu không sẽ vỡ tim mà chết. Quả tim Một, chỉ mới ít giờ phút trước thôi, trong cái quán ấy, trong cái mùi thơm nồng của thảo quả, quế, hồi ấy... đã đập những nhịp của một quả tim khác. Quả tim ấy hẳn là của một cô gái lần đầu biết đến vòng tay chắc khỏe, hơi thở nóng hổi và vòm ngực vững chãi, săn căng của người đàn ông. Lần đầu tiên, Một được làm đàn bà. Người đàn ông ấy đã yêu Một theo cách của một người ve vướn một con mèo đang ngái ngủ, một người

hái một đóa hoa trong bão tuyết áp lên vòm ngực cuộn cuộn bên trong có quả tim thỉnh thoảng, bồi hồi. Một thiếp đi trong dịu ngọt. Đúng lúc ấy, có tiếng đứa trẻ i i khóc, rất giống tiếng khóc của thằng Dần mỗi khi đòi tí mẹ. Thế là Một bừng tỉnh, như vừa thoát ra khỏi cơn mộng mị, lao ra ngoài trước đôi mắt sững sờ của người đàn ông ấy.

Mấy thấy giận mình lắm. Khi con giận đi qua thì Một thấy Một thật là người đàn bà hư hỏng, một người mẹ duốc dây. Một lại khóc... Về đến nhà, con Lanh - đứa con gái thứ tư - chạy ra tận đầu dốc đón mẹ. Khi nó sà vào lòng Một, nỗi tủi nỗi buồn lại dâng lên làm nước mắt Một trào ra. Con Lanh cứ nhìn mẹ, rồi lại cúi xuống tí ti khóc...

Hơn một tháng Một mới lại xuống chợ. Một khựng lại khi đi qua cái quán ấy. Chẳng còn cái cây nào nữa, chỉ còn trơ lại cái gốc to như tảng đá lớn, ứa nhựa thâm đen. Quán cháo lòng đã đẹp đi đâu. Một cảm giác yên ổn như mặt hồ phẳng lặng trong lòng Một, nhưng rồi rất nhanh, nó cuộn lên, thành một cái xoáy nước, cuộn xiết. Một sờ lên bụng, thấy sự động cựa mơ hồ.

Tám tháng sau, thằng Dìn ra đời. Mở mắt sau cơn đau xé toạc, nhìn thấy thằng bé đỏ hỏn với mớ tóc đen dày, cái cằm vuông và đôi tai vênh giống ba thằng anh nó thì Một thở phào. Đến ngày thứ ba, Một thót tim lúc thay áo cho thằng Dìn. Một vết chàm hình bông păng nang bên ngực trái, ngay phía dưới đầu ti thằng Dìn, thì... đúng rồi. Trong buổi trưa mưa ấy, trong cái quán thơm lừng mùi thảo quả, Một đã đặt tay, vân vê mãi lên cái vết chàm, ở đúng vị trí ấy. Làm sao mà sai được...

Càng lớn thằng Dìn càng giống ba thằng anh. Người trong họ Tráng bảo trong bốn thằng con trai, thằng Dìn giống lão Già ngày bé nhất. Nó là một thằng bé ân cần, dịu dàng với tất thấy mọi người. Cái nét ấy thì không thằng anh nào của thằng Dìn có được...

*

Có tiếng quả... quả... quả... như tiếng quạ kêu ngoài rừng xa vọng lại. Đã đến lúc rồi đây... Ý nghĩ luẩn quẩn vào vùng mờ mịt nhưng bà Một vẫn nhận ra điều phải đến đã đến rất gần. Bà mong thằng Dìn vào với bà, để bà được ngắm con nhiều thêm nữa. Bà muốn được nhìn thấy, sờ vào vết chàm đỏ của thằng Dìn xem nó còn ở vị trí đấy không, có lớn hơn, đỏ sậm hơn trước không. Từ ngày thằng Dìn có vợ con, tuyệt nhiên nó không còn vô tư cời trần mỗi khi nóng bức nữa.

Nhưng thằng Dìn đã đi xuống chợ để lấy cổ lòng dồi từ sớm, chắc quá trưa nó mới về đến nhà. Bà Một chớp chớp mắt hai cái, thấy chấp chới trước mắt một chấm đỏ chói nhói trong vùng sương trắng ảo mờ.

- Mẹ à, mẹ à. Mẹ dậy ăn đi. Dìn đã mang dồi về cho mẹ, cả một cổ lòng đây này...

Nhưng dường như bà Một không nghe được gì nữa. Chấm đỏ cũng thôi không chấp chới, nhẩy nhót trước mắt bà. Từ từ khép mắt, hai giọt nước đục mờ ứa ra. Bà Một thấy dưới gốc cây păng nang trong thị trấn hàng ngàn vạn bông păng nang trên nền cỏ xanh, những bông hoa kết thành một tấm thảm rực rỡ sà vào giường đỡ lấy bà. Rồi cả người, cả hoa nhẹ bẫng, vụt bay, tan vào những cơn gió cuối xuân... **N.P**

hàng ngày bên anh Tín, em thấy chị là người phụ nữ rất lạ, không phải người bình thường"... Trúc đã trả lời thật bình dị: "Tôi nghĩ phía sau cánh cửa căn nhà mình muốn gì ở đó? Niềm vui, bình an, hạnh phúc hay về hào nhoáng bên ngoài. Cuối cùng tôi chọn từ bình an và chọn anh Tín"... Và như thế, sự "bình an" với Trúc là chọn ở bên tình yêu đời mình, dù con đường ấy có muôn vàn cực nhọc, Trúc đều vượt qua... "Anh Tín chỉ có da bọc xương, anh không có chút mỡ nào để chống chọi qua những ngày rét, những cơn đau của anh Tín chỉ có anh vượt qua. Cảm giác của tôi những lúc đó vô vàn thương yêu và bất lực... Cuộc sống có nhiều ý nghĩa về hạnh phúc. Bởi thế, có những chặng đường mình

phải đi một mình...", Trúc chia sẻ...

Tháng 7/2020, Trúc đón bạn trai lên Sài Gòn. Chị quyết định xin nghỉ việc, dành toàn thời gian ở bên, chăm sóc Tín. Tín tập trung viết sách, bán hàng online, tư vấn tâm lý và truyền cảm hứng sống cho mọi người. Trong cuốn tự truyện "Tôi chọn sống", Nguyễn Chánh Tín dành một chương viết về người bạn đời của mình.

"Cuốn tự truyện được tôi thực hiện kéo dài 8 tháng. Tôi dùng một ngón tay gõ từng chữ trên máy tính bảng. Có những nỗi đau mình phải sống lại trên từng trang viết. Tôi lọc hết bộ nhớ, có những chương tuổi thơ, những ký ức đau khổ, có những thứ không muốn nhớ đến nhưng buộc phải nhớ...", Nguyễn Chánh Tín kể.

Cuốn tự truyện "Tôi chọn sống" được phát hành vào năm 2021 - trong điều kiện khó khăn của dịch bệnh COVID-19, khi ấy đã trở thành món quà quý giá, truyền cảm hứng, nghị lực, được sống, cống hiến và lan tỏa những điều tử tế.

Nguyễn Chánh Tín hiện là Đại sứ thương hiệu của Công ty CP Sáng tạo IQ Việt Nam (IQ Books). Lần đầu in 6.700 bản, trong đó có 1.000 bản Tín dành tặng các tù sách cộng đồng. "Tôi chọn sống" theo Tín là đưa con tinh thần lan tỏa giúp được ai thì giúp. Ở lần tái bản này, sách được in thêm 3.000 cuốn. Có thể đâu đó ai còn đang tuyệt vọng hay chưa có phương hướng, hãy thử một lần đọc "Tôi chọn sống" và biết sống để làm gì?... **MIỀN THẢO**

TIẾNG LÒNG

Hạnh phúc bắt đầu từ đâu?

Khi nhắc đến hai chữ "hạnh phúc", tôi thường gặp khó khăn để định nghĩa từ này một cách rõ ràng. Hạnh phúc là gì? Sự thật, trên thế gian này, ai cũng từng trải qua đau khổ và hạnh phúc. Hai từ này vừa đối nghịch, lại vừa "nuơng tựa" vào nhau để sống. Đã nhiều lần, tôi tự đặt ra câu hỏi, vậy tiền thân của hạnh phúc không lẽ là đau khổ? Vì nếu không có đau khổ thì cũng chẳng có hạnh phúc. Khi còn bé, tôi đã đọc câu chuyện về cuộc đời của Thái tử Tất Đạt Đa – sau này chính là Đức Phật Gautama. Thuở thơ ấu, ngài sống trong cung vàng, điện ngọc, không biết đến tất cả mọi điều u buồn của thế gian này. Lúc ấy, tôi vô cùng ngưỡng mộ cuộc sống của Gautama và nghĩ quá "ngốc nghếch" khi vứt bỏ mọi thứ để vào rừng tu tập. Lớn lên, tôi lại thấy thật đáng thương nếu một ai đó phải sống cả đời như vậy. Bởi họ sẽ chẳng bao giờ hiểu được hạnh phúc, nếu không từng bị "đìm" xuống đau khổ.

Có một điều tôi suy nghĩ rất lâu, con người thực sự bắt đầu biết hạnh phúc từ lúc nào? Không phải khi đau ốm, đói, rét mà lớn hơn là một ngày họ khái quát được tất cả những cảm giác bức bối, khó chịu như trên bằng một chữ "khó". Đó là giờ phút Eva và Adam không còn hài lòng với cuộc sống bị ngăn cấm tình yêu nam nữ ở thiên đường? Hay đó là bi kịch là từ chiếc hộp mà nàng Pandora – vợ Epimetheus mở ra, khiến con người nổi lên máu tham lam, giết hại lẫn nhau?...

Đạo Phật thường có câu "Đời là bể khổ", khổ vì "sinh, lão, bệnh, tử", "câu bất đắc, ái tình biệt ly". Khi ta đói, được ăn là hạnh phúc. Khi ta ốm khỏi bệnh là hạnh phúc. Khi ta thất bại, thành công là hạnh phúc. Khi ta nghèo, giàu có là hạnh phúc. Hạnh phúc dường như là đạt được cái mà con người đang tha thiết mong muốn.

Nhưng mong muốn của con người bao nhiêu là đủ? Tôi chẳng thể rõ, có lẽ là mãi mãi không có điểm dừng. Cứ như vậy, con người chạy đuổi theo mục tiêu với hy vọng sẽ không còn bất hạnh. Nhưng cứ mỗi lần chạm đến thành công, họ lại nhận ra đây không phải là hạnh phúc. Giống như bộ phim hoạt hình "Soul", nhân vật Joe Gardner sau khi lừa gạt cả "cõi chết" chỉ để được sống lại và tiếp tục với đam mê chơi nhạc Jazz, đã phải thốt lên một câu: "Tôi đã đợi ngày này cả đời, nhưng tại sao không có gì khác biệt?". Dorothea – bà chủ quán nhạc Jazz đã kể cho Joe nghe câu chuyện, có một con cá nhỏ hỏi con cá già đường đến đại dương. Con cá già đáp: "Đây chính là đại dương". Con cá nhỏ bực bội trả lời: "Nhưng đây là nước, cháu muốn tìm đại dương!".

Khi còn trẻ, con người lãng mạn hóa những giấc mơ của mình. Luôn nghĩ rằng cánh cổng phía trước sẽ có hàng ngàn điều mới mẻ thay đổi cuộc đời. Họ bỏ qua những thử thách xung quanh như bạn bè, cha mẹ, để tiến bước đến thử họ nghĩ là cao cả, lớn lao. Nhưng cuộc sống không bao giờ là một người đồng hành "dễ chơi", chúng luôn khiến ta trầy trệch, "đánh" cho những kẻ mộng mơ tỉnh ngủ. Để khi ta chợt nhận ra hạnh phúc là một chuyến đi mà không có con đường nào "trải hoa hồng" cả.

Ừ thì, đúng là, con người có quyền thử nhiều cách khác nhau để cùng đạt tới trạng thái thỏa mãn về cảm xúc, một trong số đó sẽ hiệu quả còn số còn lại sẽ làm họ xa dần với hạnh phúc. Nhưng, điều đó giúp con người hiểu rằng, muốn đến gần hạnh phúc phải bước nhiều bước, trải qua nhiều chông gai.

Thực tế, thế giới này sẽ chẳng bao giờ đổi thay. Dù hàng triệu năm qua đi, vẫn còn đó đất đá, bầu khí quyển, nước, dung nham. Còn con người sẽ vĩnh viễn không đủ khả năng chiếm hữu và làm chủ được tự nhiên. Như chúng ta không thể đổi giờ mặt trời lặn hay làm biến mất gió mùa, giông bão, thiên tai, hạn hán.

Con người nhỏ bé đến thế gian này với đầy sai lầm và bất hạnh. Vì vậy, chúng ta không là thần linh. Phép màu của con người không phải là siêu năng lực, mà là một khối óc với trí tưởng tượng và những rung động mạnh hơn bất cứ chú thuật nào trên thế gian này. Cho nên, thứ duy nhất con người có thể tự mình điều khiển đó chính là tư duy.

Vì vậy, hạnh phúc hay đau khổ, thực chất nằm ở trong suy nghĩ của mỗi người. Bởi hạnh phúc không phải là trạng thái hay mục đích mà là nhận thức. Có những con người tận nguyên vẫn trở thành nhân vật truyền cảm hứng, nhưng cũng có những diễn viên nổi tiếng của Hollywood kết liễu cuộc đời trong bi kịch. Không thể đổ lỗi do cuộc sống của họ thiếu thốn, bất hạnh hơn những người tận nguyên. Mà phải chăng, chính bản thân các nghệ sĩ khi ở trên đỉnh cao danh vọng đã không còn cảm nhận được hạnh phúc như mục đích ban đầu? Vì vậy, nhân vật Richard (do Leonardo DiCaprio thủ vai) trong bộ phim "The Beach" đã có câu nói rất hay: "Thay vì tìm kiếm hạnh phúc, hãy tận hưởng từng khoảnh khắc bạn có và đó chính là hạnh phúc". **ANH NHI**



● Ảnh minh họa. (Nguồn: Internet)

Tìm lại an yên sau “ly hôn xám”

Năm 2021, cả thế giới ngỡ ngàng khi sau 27 năm chung sống, Bill Gates và Melinda Gates đã thông báo về quyết định ly hôn của họ. Cuộc ly hôn “chấn động” thế giới này đã khiến không ít người từ giạt mình, bàng hoàng chuyển sang phân xét dựa vào định kiến “ly hôn chỉ là chuyện của người trẻ”...

● Sự kiện ly hôn của Bill Gates và Melinda Gates khiến thế giới ngỡ ngàng.

Tại sao những người đã lớn tuổi vẫn chọn ly hôn?

Ngay sau sự kiện ly hôn của Bill Gates và Melinda Gates nhà tâm lý học John Duffy đã có một bài viết phân tích tại trang CNN và được dịch lại trên một số tờ báo ở Việt Nam. Tuy là ý kiến cá nhân của nhà tâm lý học nhưng cũng có nhiều điều đáng để suy ngẫm.

Theo nhà tâm lý học John Duffy, trong hầu hết các cuộc hôn nhân, sau nhiều thập kỷ bên nhau, chúng ta dần quen thuộc với thói quen của mỗi người, đặc điểm riêng của góc gác gia đình, nhịp độ làm việc trong ngày và ngay cả cách mỗi người thưởng thức một tách cà phê. Sau nhiều năm chung sống, chúng ta hiểu rõ những điểm tốt nhất nơi người bạn đời của mình, và dĩ nhiên cả những điều tệ nhất.

“Tại sao những người đã lớn tuổi vẫn chọn ly hôn? Một người phụ nữ sắp ly hôn nói với tôi rằng cô ấy nhìn thấy cuộc đời mình như từng chương sách. Và mặc dù cô ấy nghĩ rằng người chồng hiện tại sẽ là một phần cuộc sống của cô ấy trong tất cả chương sách đó, nhưng giờ đây cô ấy muốn tự viết nên cuộc đời mình, và có thể một ngày nào đó, sẽ là với một ai đó khác. Cô ấy không muốn gây nên những căng thẳng với chồng, chỉ đơn giản là muốn giải thoát để anh ấy đi tìm hạnh phúc thực sự trong những chương tiếp theo còn lại.

... Có một số lý do dẫn đến sự tan rã đã định trước này. Tôi thấy rằng các mô hình hôn nhân truyền thống không diễn ra đồng nhất ở tất cả các cặp vợ chồng, đặc biệt là ở độ tuổi trung niên. Những người này không còn cho rằng hôn nhân của họ nhất thiết phải là một cam kết trọn đời nếu nó không còn quan trọng với một hoặc cả hai.

... Một số cặp vợ chồng đã chọn ở bên nhau trong nhiều thập kỷ, cho đến khi họ 50 hoặc 60 tuổi, để tạo ra một môi trường ổn định, nhất quán và yêu thương



cho bản thân và đặc biệt là con cái của họ. Một số người đã phải chịu đựng trong nhiều năm với sự cô đơn và cô lập, những cuộc hôn nhân không tình yêu, và đôi khi kèm theo cả sự khinh bỉ và oán hận dành cho vợ chồng của họ.

Đây có thể là một “bài tập” kéo dài nhiều năm, rất đau đớn và cuối cùng, có thể không mang lại lợi ích gì cho con trẻ. Những người trẻ tuổi mà tôi được làm

v i ệ c

Năm 2012, nghiên cứu của các nhà nghiên cứu tại trường Đại học Bowling Green State cho thấy, tỷ lệ ly hôn ở người Mỹ trên 50 tuổi tăng gấp đôi trong hai thập kỷ qua và hơn 2 lần đối với những người trên 65 tuổi. Cơ quan thống kê quốc gia Canada chỉ ra rằng, “ly hôn xám” đã liên tục gia tăng trong số những người từ 55 tuổi trở lên. Trong 2 thập kỷ qua ở Nhật Bản, ly hôn ở các cặp vợ chồng kết hôn được 30 năm trở lên tăng gấp 4 lần. Ngày càng nhiều người Hàn Quốc quyết định ly hôn khi đã cao tuổi. Dữ liệu của chính phủ cho thấy tỷ lệ ly hôn ở những người từ 60 tuổi trở lên đang tăng lên khi dân số Hàn Quốc trở nên già hóa.

thường nói với tôi rằng họ thật sự muốn cha mẹ họ hạnh phúc. Nếu ở bên nhau không mang lại điều đó, họ vẫn sẽ thấu hiểu. Và sự đổ vỡ đáng trân trọng của một cuộc hôn nhân không hạnh phúc hoặc không viên mãn lại đem đến mối quan hệ lành mạnh cho con cái của chúng ta”, theo nhà tâm lý học John Duffy.

Học kỹ năng cần thiết để thích ứng với cuộc sống mới sau ly hôn

Cuộc ly hôn “chấn động” thế giới của Bill Gates và Melinda Gates đã khiến không ít người từ giạt mình và bàng hoàng họ chuyển sang phân xét dựa vào định kiến “ly hôn chỉ là chuyện của người trẻ”...

Nhưng đằng sau sự phân xét ấy, hãy thử lắng nghe tâm sự của một người phụ nữ sau “ly hôn xám”: “Từ ngày lấy chồng, tôi quên hẳn rằng mình có những người bạn. Tôi dành hết thời gian, tâm trí cho gia đình với suy nghĩ chỉ cần gia đình hạnh phúc là

mình có mọi thứ. Nhưng tôi đã bị chồng phụ bạc và chồng tôi kiên quyết dứt áo ra đi. Tôi tưởng mình ngã gục từ đây. Nhưng tôi nhận ra, tại sao cuộc sống của mình, thế giới của mình lại phụ thuộc vào một người đàn ông. Cuộc sống vẫn còn nhiều điều đẹp đẽ, thú vị mà tôi chưa biết. Chính trong những tháng ngày tôi yếu lòng nhất, bạn bè, đồng nghiệp, gia đình đã ở bên, nâng đỡ tinh thần tôi. Hôm nào thấy trống trải, cảm xúc nặng nề, tôi rủ người bạn thân đi tâm sự để khóc cho thoải mái lòng.

Tuần nào, tôi cũng đi ra ngoài cùng bạn bè, đồng nghiệp, lúc đi xem phim, lúc đi mua sắm, lúc đi cà phê ngắm phố phường... Tôi chiều chuộng bản thân bằng việc mua những món đồ mình yêu thích mà trước kia vì tiết kiệm nên không mua. Tôi thường xuyên đi du lịch với bạn bè, gia đình và cảm thấy rất vui khi chụp những bức ảnh đẹp đăng trên facebook. Tôi thay đổi cách ăn mặc, kiểu tóc, tôi chăm sóc da và trang điểm nhiều hơn. Tôi cảm thấy tự tin với diện mạo mới của mình. Chỉ sau một thời gian ngắn, ai cũng nói tôi như “lột xác”, khác hẳn trước đây. Và tôi cũng quên luôn quãng thời gian mình từng buồn và luôn nghĩ đến những điều tiêu cực”.

Tiến sĩ Tâm lý học John Duffy, tác giả cuốn sách “Nuôi dạy con thế hệ tuổi teen mới trong thời đại lo âu” chia sẻ: “Nếu bạn không hạnh phúc trong mối quan hệ của mình, đừng cho rằng đã quá muộn



● Ảnh minh họa: Nguồn Internet

để thay đổi. Hãy nói chuyện cởi mở với bạn đời về cảm xúc của bạn, những thứ mà bạn đời hoặc cả hai có thể làm để cải thiện cuộc sống hôn nhân hay thêm sức sống mới cho cuộc hôn nhân.

Cuối cùng, nếu bạn cảm thấy mỗi quan hệ hôn nhân của mình đã đến lúc không thể gắng gượng, hãy dành chút thời gian cùng bạn đời, bình tâm giải thích về cảm xúc của mình nếu được. Hãy để cho nhau nhớ về những thứ tốt đẹp cả hai đã có trong những tháng năm bên nhau: Con cái, công việc, những chiến thắng, thất bại, những khoảnh khắc hài hước và tình yêu. Sau đó, bạn có thể thấy hoàn toàn thoải mái giải thoát cho đôi phương để hoàn thiện những “chương tiếp theo” của cuộc đời mình”.

Ở Việt Nam, “ly hôn xám” cũng là một vấn đề của xã hội. Trong tham luận “Ly hôn xám hiện nay - Thực trạng, nguyên nhân và giải pháp” (Nghiên cứu Gia đình và Giới số 03/2021, Viện Nghiên cứu Gia đình và Giới), các tác giả Vũ Thị Minh Ngọc và Nguyễn Hoàng Anh đã chỉ ra những tác

động của “ly hôn xám” đến xã hội. Theo đó, xu hướng này sẽ ảnh hưởng đến sự ổn định, phát triển của xã hội. Tan vỡ luôn ảnh hưởng đến tâm tư, tình cảm của mỗi người. Ly hôn hạn chế năng lực sáng tạo, hiệu quả công việc của cá nhân. Một đất nước có nhiều gia đình tan vỡ, không chỉ bị ảnh hưởng về chất lượng của nguồn lực vật chất mà các hệ thống giá trị, chuẩn mực vốn có cũng bị ảnh hưởng và dần biến đổi không theo chiều hướng tích cực. Bên cạnh đó, các chính sách an sinh xã hội và phúc lợi xã hội phải dành nhiều quan tâm hơn với những vấn đề về sức khỏe, nhà ở, đảm bảo vật chất với nhóm người già cô đơn gia tăng trong những năm tới.

Nhưng nếu như ly hôn là điều không thể tránh khỏi thì người trong cuộc cần sắp xếp ổn định để sống tiếp. Mỗi người đều cần học các kỹ năng cần thiết để thích ứng với cuộc sống mới sau ly hôn.

Theo chuyên gia tâm lý Trịnh Trung Hoà, người trong cuộc cần chủ động cuộc sống của mình: “Những người khó cân bằng nhất là những người sống phụ thuộc về kinh tế, tình cảm. Với người phụ nữ nên có một cuộc sống độc lập, tự chủ. Nhiều người phụ nữ khi lập gia đình chỉ biết đến chồng con mà bỏ bê các mối quan hệ khác. Kết nối với người thân, bạn bè, đồng nghiệp, người phụ nữ sẽ tìm thấy nhiều điều mới mẻ ngoài 4 bức tường. Những người thân, bạn bè chính là “liều thuốc an thần” giúp mình ra khỏi những bế tắc, đau khổ. Mình sẽ không phải chịu đựng nỗi đau một mình”.

Đặc biệt, theo chuyên gia tâm lý Trịnh Trung Hoà, người phụ nữ sau ly hôn cần biết yêu và chăm sóc bản thân nhiều hơn. Ngoài ra, chị em cần khôi phục những sở thích của mình như đi du lịch, khiêu vũ, hội họa... Những sở thích ấy sẽ mang lại niềm vui và khiến cuộc sống của mình nhiều màu sắc hơn...

MINH MINH (tổng hợp)

QUYẾT ĐỊNH

1. Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa thông báo cho ông Nguyễn Đức Hạnh, sinh năm 1991; địa chỉ nơi cư trú cuối cùng: 217/21A/1A, tổ 39A, khu phố 11A, phường Tân Phong, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai, được biết như sau:

- Ngày 29/11/2022 Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa đã thụ lý vụ án dân sự sơ thẩm số 825/2022/TLST-DS ngày 29 tháng 11 năm 2022 về “Tranh chấp hợp đồng tín dụng” do Ngân hàng thương mại cổ phần Quốc Tế Việt Nam khởi kiện và yêu cầu Tòa án giải quyết;

Buộc ông Nguyễn Đức Hạnh trả ngay cho ngân hàng thương mại cổ phần Quốc Tế Việt Nam số tiền tạm tính đến ngày 09/5/2022 là 893.781.282 đồng. Trong đó gồm có dư nợ theo hợp đồng tín dụng số 8405238.20 ngày 04/8/2020 là 794.549.214 đồng, nợ gốc là 760.705.000 đồng, nợ lãi là 32.985.636 đồng, nợ lãi quá hạn là 858.578 đồng, dư nợ thế tin dụng là 99.232.073 đồng và tiếp tục tính lãi, lãi quá hạn kể từ ngày 09/5/2022 cho đến khi ông Nguyễn Đức Hạnh thanh toán xong toàn bộ khoản nợ theo quy định tại hợp đồng tín dụng và khế ước nhận nợ đã ký.

- Tòa án triệu tập ông Nguyễn Đức Hạnh có mặt tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 04/4/2023 để thu thập lời khai và giao nộp tài liệu, chứng cứ chứng cứ (nếu có) đối với yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

- Triệu tập ông Nguyễn Đức Hạnh có mặt tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 24/4/2023 để tham gia phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận, công khai chứng cứ và hòa giải; Trường hợp ông Hạnh vắng mặt thì

Tòa án hoãn phiên họp kiểm tra việc giao nộp tiếp cận công khai chứng cứ, hòa giải và ấn định thời gian mở lại phiên họp vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 12/5/2023.

- Triệu tập ông Nguyễn Đức Hạnh có mặt tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai để tham gia phiên tòa vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 30/5/2023. Trường hợp ông Hạnh vắng mặt, Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa quyết định hoãn phiên tòa và ấn định thời gian mở lại phiên tòa vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 19/6/2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa.

Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai triệu tập ông Nguyễn Đức Hạnh có mặt tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa – Địa chỉ: Đường Nguyễn Du, khu phố 1, phường Bửu Long, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai để tham gia tố tụng vào các thời gian được ấn định nói trên. Nếu ông Hạnh vắng mặt mà không có lý do chính đáng, Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa sẽ tiến hành giải quyết vụ án theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

2. Ngân hàng thương mại cổ phần Quốc Tế Việt Nam liên hệ đăng thông báo trên một trong các báo hàng ngày của Trung ương trong ba số liên tiếp và phát sóng trên đài phát thanh hoặc Đài truyền hình của trung ương ba lần trong ba ngày liên tiếp theo quy định.

3. Chi phí đăng thông báo trên các phương tiện thông tin đại chúng do Ngân hàng thương mại cổ phần Quốc Tế Việt Nam phải chịu.

**TÒA ÁN NHÂN DÂN TP BIÊN HÒA,
TỈNH ĐỒNG NAI**

Hạnh phúc bằng cách
cho đi

Theo một nghiên cứu từ Khảo sát Nhà đầu tư Mỹ của ngân hàng đầu tư và doanh nghiệp Natixis, có 68% thanh niên mong được thừa kế tài sản nhưng chỉ có 40% phụ huynh của họ muốn để lại gia tài cho con cái. Điều đó có nghĩa là không phải mọi đứa trẻ lớn lên trong những gia đình siêu giàu đều may mắn được hưởng khối tài sản kếch xù do cha mẹ để lại. Trong đó, gia đình những tỷ phú giàu nhất thế giới như Bill Gates, Warren Buffett, Mark Zuckerberg... đều chia sẻ quan điểm này.

Nhà đầu tư Warren Buffett nổi tiếng là người dành hầu hết cuộc đời của mình để làm từ thiện. Giám đốc điều hành của Berkshire Hathaway cũng là người thành lập chiến dịch Giving Pledge cùng với tỷ phú Bill Gates. Ông cam kết sẽ trao tặng hơn 99% tài sản của mình cho các tổ chức từ thiện, và chỉ để lại chút ít cho các con. Tuy nhiên, mỗi người con sẽ sở hữu một quỹ trị giá 2 tỷ USD do ông tài trợ.

Vị tỷ phú gốc Nam Phi, Elon Musk, nhà sáng lập hãng xe điện Tesla và công ty hàng không vũ trụ SpaceX, cũng là một trong những thành viên của Giving Pledge, đồng thời là chủ tịch của Musk Foundation với sứ mệnh chuyên cung cấp năng lượng mặt trời cho những vùng gặp thảm họa.

Một thành viên khác của Giving Pledge, nhà sáng lập tập đoàn đầu tư mạo hiểm đa quốc gia Virgin Group, Richard Branson, cũng chia sẻ phần lớn tài sản của mình cho cộng đồng. “Đồ vật không phải là thứ mang đến cho chúng ta niềm vui”, tỷ phú Branson viết và cho rằng gia đình, bạn bè, sức khỏe và sự hài lòng chính là những thứ mang lại cho mọi người cảm xúc về những điều quan trọng trong cuộc sống.

Những tỷ phú khác cũng góp phần vào Quỹ Giving Pledge còn có thể kể tới Larry Ellison - Nhà sáng lập Tập đoàn Oracle. “Nhiều năm trước, tôi đặt gần như tất cả tài sản của mình vào một quỹ với mong muốn cho đi ít nhất 95% tài sản của mình”, tỷ phú này cho biết. Ông đã quyên góp hàng trăm triệu USD vào việc nghiên cứu y học và giáo dục, và sẽ tiếp tục góp thêm nhiều tỷ USD nữa. ...

Bên cạnh đó, ba nhà sáng lập của Airbnb - dịch vụ đặt phòng trực tuyến toàn cầu - là Nathan Blecharczyk, Brian Chesky và Joe Gebbia, cũng đã gia nhập Giving Pledge. Trong đó, Gebbia cho hay: “Mục tiêu đóng góp của tôi sẽ giúp xây dựng nền tảng cho những nhà khởi nghiệp và những nhà phát minh trong tương lai, bất kể tuổi tác, giới tính, hoặc xuất thân, nhằm giúp họ đạt được ước mơ của mình”.

Ngoài ra, các tỷ phú cũng có nhiều phương thức khác nhau nhằm để lại di sản cho cộng đồng. Tỷ phú Bill Gates và vợ cũ Melinda khi còn kết hôn đã dành phần lớn tài sản chung cho các hoạt động từ thiện, cụ thể là Quỹ

NHỮNG TỶ PHÚ
công hiến 99% tài sản
cho cộng đồng

Trái ngược với suy nghĩ thông thường, nhiều tỷ phú trên thế giới không có ý định cất giữ tài sản cho riêng mình hay thế hệ con cháu. Thay vào đó, họ cam kết trao tặng của cải cho các tổ chức từ thiện để đem đến những giá trị tốt đẹp hơn cho xã hội. Thông qua đó họ cũng mong muốn dạy cho con cái giá trị của lao động.



● Tỷ phú Warren Buffet dành cả đời để làm từ thiện. (Ảnh: Getty Image)



● Tỷ phú Warren Buffet ngồi cùng bà Melinda và Bill Gates. (Ảnh: AP)



● Vợ chồng nhà Zuckerberg quyết định quyên góp 99% số cổ phiếu trị giá 45 tỷ USD vào quỹ từ thiện. (Ảnh: Getty Image)



● Bà Laurene Powell Jobs chia sẻ dành cả cuộc đời để cho đi khối tài sản khổng lồ của người chồng quá cố. (Ảnh: Wire Image)

Bill & Melinda Gates có sứ mệnh xóa bỏ bệnh tật, đói nghèo trên toàn cầu.

Tỷ phú George Lucas, ngay sau khi bán Lucasfilm - hãng phim sản xuất ra bộ phim “Chiến tranh giữa các vì sao” trị giá hàng tỷ USD, đã tuyên bố phần lớn tài sản của mình sẽ được trao cho các hoạt động từ thiện giáo dục. Để tiếp tục mục tiêu từ thiện giáo dục, ông cũng thành lập Quỹ Giáo dục George Lucas. Ông tuyên bố: “Giáo dục là chìa khóa cho sự sống còn của loài người. Chúng ta phải lên kế hoạch cho tương lai, và việc làm đầu tiên là các công cụ xã hội, tình cảm và trí tuệ mà chúng ta cung cấp cho những đứa trẻ”.

Bà Laurene Powell Jobs thừa hưởng khối tài sản tỷ đô từ chồng

là bà Steve Jobs, người sáng lập Apple từ năm 2011. Nữ tỷ phú người Mỹ chia sẻ với tờ Business Insider, bà đã dành cả cuộc đời mình để cho đi khối tài sản của người chồng quá cố “một cách hiệu quả, để giúp các cá nhân và cộng đồng phát triển một cách bền vững”. Bà cũng thành lập Emerson Collective vào năm 2004 - một tổ chức thay đổi xã hội tập trung vào giáo dục, nhập cư và công bằng xã hội. Trên tạp chí Forbes, bà từng nói: “Tiền bạc với tôi là một công cụ để sống độc lập, chứ không phải thứ làm nên con người tôi”.

Andrew Lloyd Webber, nhà soạn nhạc nổi tiếng giàu nhất nước Anh, cũng đã tuyên bố quyên góp tài sản cho nghệ thuật. “Một bản di chúc là thứ

mà các bạn sẽ nghĩ đến khi ở tuổi của tôi. Tôi không nghĩ rằng việc giàu có chỉ nên dành cho con cháu mình. Tôi nghĩ rằng việc này nên được quyên góp cho những hoạt động khuyến khích nghệ thuật”, nhà soạn nhạc sinh năm 1948 cho hay.

Khi đón con gái đầu lòng Max chào đời vào năm 2015, Mark Zuckerberg và vợ Priscilla Chan tuyên bố họ không có kế hoạch cho cô bé thừa kế hàng tỉ USD. Thay vào đó, vợ chồng CEO Facebook thành lập quỹ từ thiện Chan Zuckerberg Initiative với mục đích cải thiện các vấn đề về khoa học, giáo dục, năng lượng sạch, kết nối con người...

“Chúng tôi sẽ dành 99% cổ phiếu Facebook của mình trong cả đời để thực hiện sứ mệnh này.

Chúng tôi biết đây chỉ là một phần đóng góp nhỏ so với mọi nguồn lực và nhân tài trên thế giới đang giải quyết những vấn đề này. Nhưng chúng tôi muốn làm những gì mình có thể, và đồng hành cùng rất nhiều người khác”, vợ chồng ông chủ Meta - công ty mẹ của Facebook chia sẻ.

Bài học về giá trị
của lao động

Quyết định của các tỷ phú khi dành phần lớn tài sản của mình đóng góp cho cộng đồng là một bài học quý báu cho chính những đứa con của họ. Không chỉ đơn thuần là những biệt thự xa hoa hay kì nghỉ dưỡng triệu đô, khi con cái của những gia đình tỷ phú được thừa hưởng tài sản từ cha mẹ mà không phải cố gắng hay lao động sẽ dẫn đến nhiều hệ lụy.

Chia sẻ với tờ Forbes, bà Lucy Birtwistle - giám đốc quan hệ khách hàng của hãng Stonehage Fleming cho hay: “Tôi từng làm việc với các thành viên thuộc thế hệ thứ 2, thứ 3 trong các gia đình giàu có. Những người này thường nói rằng tại sao họ cần phải vào đại học, vấn đề là gì?”. Nói cách khác, càng có nhiều tiền từ khi còn nhỏ, phần lớn trẻ em càng trở nên ít đam mê và động lực đóng góp cho xã hội hơn. Thậm chí, một số người trẻ giàu có chỉ biết đắm chìm trong tiền, chất kích thích và không có áp lực kiếm tiền.

Những tỷ phú tuyên bố dành tài sản của mình cho tổ chức từ thiện thay vì để lại cho con thường đồng tình rằng: “Nếu cho các con vài tỷ và chúng tiêu xài hết. Cuối cùng chúng vẫn có thể tự huỷ hoại cuộc sống của mình và số tiền đó vẫn sẽ hết mà không đem lại một giá trị nào cả”.

Trong một bài đăng vào tháng 1/2020, tỷ phú Bill Gates từng chia sẻ suy nghĩ về việc thừa kế của con cái mình như sau: “Việc để lại toàn bộ gia sản trị giá hơn 180 tỷ USD của mình sẽ khiến các con mất động lực làm việc và đóng góp cho xã hội... Không phải cho trẻ một khối tài sản khổng lồ là tốt cho chúng. Việc đó làm méo mó những gì trẻ có khả năng làm được để tạo dựng con đường riêng của mình”. Theo đó, ông cũng nhận định rằng các bậc cha mẹ giàu có không nên để lại hết tài sản cho con cái mà hãy cho chúng động lực để cố gắng xây dựng tài sản và giá trị cho bản thân.

Đồng tình, tỷ phú Warren Buffett cho biết ông muốn cho những đứa con của mình “vừa đủ để chúng có thể làm bất kì việc gì, chứ không phải là vừa đủ để chúng không làm gì”. Mặt khác, “ông trùm” khách sạn và bất động sản Hồng Kông (Trung Quốc), Dự Bành Niên cũng tuyên bố cho đi toàn bộ tài sản của mình với lý do tương tự. Người đàn ông xuất thân nghèo khó và chọn cách cho đi là cách nuôi dạy con cái của tỷ phú này. “Nếu các con tôi tài giỏi hơn tôi, chúng sẽ không cần tới số tiền này. Còn nếu chúng không đủ năng lực, gia sản của tôi chỉ làm hại chúng mà thôi”, ông bày tỏ.

ĐỖ TRANG (tổng hợp)

Trào lưu “FIRE” — *Giấc mơ về hạnh phúc* của giới trẻ

FIRE có lẽ là từ mà rất nhiều người trẻ dùng để làm “kim chỉ nam” cho cuộc sống của mình. FIRE hiểu đơn giản chính là mong muốn được nghỉ hưu “non”, còn dịch từ tiếng Anh là Financial Independence, Retire Early, có nghĩa là “độc lập tài chính, nghỉ hưu sớm”.

Làm cật lực để được nghỉ hưu “non”

Phạm Ngọc Hạnh (23 tuổi), đang là nhân viên bất động sản ở Hà Nội cho biết, hiện tại cô đang làm hai công việc một lúc. Một việc chạy content bán hàng online và một việc là nhân viên sale bất động sản. Thu nhập của cô rơi vào khoảng 70 triệu đồng/tháng. Hạnh tâm sự, cô làm việc gần như không có ngày nghỉ, với hy vọng: “Tôi muốn tích lũy thật nhiều tiền bạc, để có thể về hưu sớm trong tương lai”. Giấc mơ của Hạnh là nghỉ hưu năm 40 tuổi, trở về quê, mở một trung tâm dạy học nhỏ, để giúp đỡ các em học sinh ở quê hương.

Trần Phương Ly (26 tuổi), hiện là giáo viên cho biết, ngoài làm giáo viên trên trường, cô còn đi dạy thêm ở các trung tâm. Ly chia sẻ, công việc bận rộn đến mức, mỗi ngày cô chỉ có bốn tiếng để ngủ. Cho nên, giấc mơ của Ly đó là ổn định công việc, có mức thu nhập thật tốt, để sau này về hưu “non” khi cảm thấy mình không còn sức lực để đáp ứng nhu cầu công việc nữa.

Bùi Văn Nam (24 tuổi) chia sẻ, năm đầu tiên sau khi ra khỏi đại học, anh đã nhận ba công việc cùng một lúc. Một công việc làm trong giờ hành chính, một công việc làm bán thời gian và một công việc hỗ trợ cộng đồng vào cuối tuần. Nam từng cho rằng sống phải cống hiến hết mình.

Thực tế, điều này khiến anh kiệt quệ sức lực, rơi vào trầm cảm và phải đến viện truyền nước rất nhiều lần: “Mỗi ngày, tôi làm việc từ tám giờ sáng cho đến ba giờ sáng ngày hôm sau”. Cuối cùng, anh nghỉ bớt việc và dành thời gian đi du lịch Sa Pa. Nam cho biết, đó lúc anh nhận ra, hạnh phúc không phải nằm ở việc kiếm tiền, mà ở khoảnh khắc anh được ngủ đủ giấc, ăn một bữa cơm mà không cần lo lắng: “Tôi quyết định, sẽ nỗ lực kiếm tiền để nghỉ hưu sớm. Vì tôi muốn được tận hưởng cảm giác hạnh phúc ấy một lần nữa”.

Theo cuộc khảo sát của



● Người trẻ cần chuẩn bị tài chính thật tốt trước khi nghỉ hưu “non”.
(nguồn: Hiên Anh).

Northwestern Mutual (tại Mỹ), cho thấy hai thế hệ trẻ nhất trong nhóm tuổi lao động đều bày tỏ kỳ vọng được nghỉ hưu trước tuổi 60. Còn theo GOBankingRates, tỷ lệ Gen Z (sinh từ năm 1990 – 2010) muốn nghỉ hưu sớm là 59,4%, Gen Y là 59,5%. Nhìn chung, độ tuổi trung bình người trẻ muốn nghỉ hưu giảm nhẹ từ 63,4 xuống 62,6.

Sự thật, không một thời đại nào, mà người trẻ phải đối diện với nhiều áp lực như thế kỷ hai mốt hiện nay. Gen Z (sinh từ năm 1990 - 2010) phải chịu áp lực rất sớm, từ những năm cấp I, cấp II, thậm chí ngày nay, nhiều đứa trẻ mới học mẫu giáo đã phải gánh “giấc mơ” nặng nề của gia đình, xã hội.

Theo Hiệp hội Tâm lý Hoa Kỳ, chỉ 45% Gen Z cho biết sức khỏe tâm thần của họ ổn hoặc rất tốt. Tuy nhiên, thực tế cho thấy rằng, tất cả các nhóm thế hệ khác đều có kết quả tốt hơn, bao gồm Millennials (sinh từ 1980 - 1990) chiếm 56%, Gen Xers (sinh từ 1970 - 1980) chiếm 51% và Boomers (1946 - 1970) chiếm 70%. Con số trên đã cho thấy Gen Z là thế hệ trầm cảm nhất, các thành viên của nhóm này có nhiều khả năng tìm đến các liệu pháp hoặc tư vấn sức khỏe tâm thần hơn so với các thành viên của nhóm khác. Khoảng 37% thành viên nhóm Gen Z cho biết đã làm việc với chuyên gia sức khỏe tâm thần.

Cuộc sống áp lực, khiến nhiều người trẻ chọn cách nghỉ việc, “nhảy việc” hoặc điều trị trầm cảm, nhằm “giải thoát” gánh nặng cho mình. Nhưng cuối cùng, để có tiền bạc mưu sinh, họ vẫn phải trở lại với guồng quay

của xã hội. Những cách làm trên, chỉ là phút “đình công” tạm thời giúp người trẻ nghỉ ngơi, nạp lại năng lượng. Chính vì vậy, rất nhiều người hướng đến mục tiêu nghỉ hưu sớm, giúp họ vừa có nguồn thu nhập ổn định, lại có thể tận hưởng cuộc sống.

Muốn hưởng thụ trước hết phải cống hiến

Trào lưu FIRE hay được gọi là nghỉ hưu sớm, không phải chỉ xuất hiện ở Việt Nam mà đã hoạt động rất mạnh mẽ ở trên toàn thế giới. Theo một cuộc khảo sát của Viện Nghiên cứu Quyền lợi Người lao động (EBRI) năm 2020 (Mỹ), có 11% người lao động hiện nay có kế hoạch nghỉ hưu trước tuổi 60. Trào lưu này cũng nhanh chóng lan truyền rộng rãi trên toàn thế giới, thậm chí ở Hàn Quốc còn có những cuốn sách phân tích riêng về vấn đề này.

Tuy nhiên, nghỉ hưu “non” không phải lựa chọn dành cho tất cả mọi người. Bởi khi nghỉ hưu để tận hưởng cuộc sống, họ phải đảm bảo được tài sản của bản thân đủ để sống trong 30 - 40 năm không làm những công việc ổn định. Cho nên, để về hưu sớm, người trẻ thường phải cống hiến, nỗ lực trong công việc gấp đôi, thậm chí gấp ba lần người bình thường.

Lan Anh (30 tuổi), hiện đang chuẩn bị làm việc trở lại. Chị chia sẻ, bản thân đã quyết định nghỉ hưu ở tuổi 40, những tưởng sẽ có cuộc sống thoải mái. Nhưng chị

dần nhận ra số tiền lương hưu không thể sinh sống được ở Hà Nội, khi chị chỉ được nhận 45% tiền đóng bảo hiểm xã hội vào 5 năm cuối trước khi nghỉ hưu. Sau những chuyến đi chơi, thư giãn, chị tiêu gần hết vài chục triệu tiết kiệm. Hiện tại, chị quyết định sẽ xin một số công việc bán thời gian để làm trước rồi sẽ tính sau.

Trong một cuốn sách đã định nghĩa rằng những người theo lối sống FIRE của Hàn Quốc đã cho những số liệu hỗ trợ những người có ý muốn nghỉ hưu sớm. Giả dụ, họ muốn nghỉ ở độ tuổi 40 thì phải sở hữu tài sản ròng 2 tỷ won (khoảng 20 tỷ VND), hoặc số tài sản gấp 25 lần số tiền chi tiêu



● Nghỉ hưu sớm đang là giấc mơ của rất nhiều người trẻ. (Nguồn: Ngọc Hạnh)

hàng năm. Hầu hết những người theo lối sống FIRE cần phải tiết kiệm 60 - 80% thu nhập để hoàn thành mục tiêu nghỉ hưu sớm. Và nếu vậy, thì hầu hết, họ cần có thu nhập khoảng 70 triệu won/năm (khoảng 1,4 tỷ VND) mới có thể theo đuổi lối sống FIRE.

Vào khoảng vài năm trước, có câu chuyện được chia sẻ rộng rãi trên mạng xã hội về chàng trai Trung Quốc tên Wang Jing dành tiền mua nhà rồi cho thuê và nghỉ hưu ở tuổi 30. Anh sử dụng số tiền

cho thuê nhà để đi du lịch, trải nghiệm và hưởng thụ cuộc sống. Câu chuyện này đã ảnh hưởng đến rất nhiều người trẻ ở châu Á, trong đó có cả Việt Nam. Thực tế, một điểm đáng chú ý trong câu chuyện, là chàng trai người Trung Quốc đã tiết kiệm được một khoản tiền rất lớn để mua nhà Bắc Kinh và từ đó “duyệt già” khi mới 30 tuổi. Vậy nên, tiền đề để về hưu sớm, đó là người trẻ phải có tài chính bền vững.

Anh Trần Lê Anh Tú (40 tuổi), vừa mới nghỉ việc tại công ty xây dựng cho biết, khi nghỉ anh đang giữ chức quản lý trong công ty. Anh “về hưu” vì cảm thấy quá áp lực và mệt mỏi. Dù chỉ làm một công việc, nhưng anh thường xuyên đi công tác xa, mất ăn, mất ngủ để đầu tư các dự án. Thậm chí có những tháng, anh chỉ cảm nhận thời gian, bằng việc đi đi, về về trên chiếc máy bay: “Cho nên, tôi quyết định nghỉ hưu sớm”. Xác định nghỉ hưu, anh Tú cũng đã không lo lắng về chuyện tiền bạc, khi hiện nay, anh đã có một căn hộ riêng, tài khoản và bảo hiểm đủ để sống cuộc đời tương đối thoải mái: “Tôi đã có kinh nghiệm làm việc, nên có rất nhiều bạn bè mời về làm cộng tác viên hoặc làm tư vấn chiến lược”.

Chị Huyền Anh, nhân viên ngân hàng hiện sống tại Hưng Yên, cho biết, chị thật sự có kế hoạch sẽ xin nghỉ hưu sớm. Chị Trang hiện nay gần 40 tuổi, ngoài công việc chính đang làm, chị còn có một shop quần áo online và sở hữu một trung tâm Fitness nho nhỏ. Chị cho biết: “Hiện tại, tôi đã có khoản tiền tiết kiệm, nguồn thu từ cửa hàng và trung tâm thể thao cũng rất tốt”. Cho nên, chị định xin về hưu sớm, để có thời gian nghỉ ngơi, tập trung vào những dự án cá nhân của mình.

Phần lớn những người chọn nghỉ hưu “non” ở độ tuổi 30 - 40 đều không nghỉ việc hoàn toàn. Họ chuyển qua làm công việc bán thời gian, hoặc kinh doanh tự do, không bị ràng buộc, áp lực vào một chỗ duy nhất như khi còn đi làm hành chính. Đồng thời, nhờ vào tiền lương hưu, họ vẫn có thể duy trì mức thu nhập ổn định, kể cả khi đối mặt với những biến cố bất ngờ như dịch bệnh, thiên tai, người về hưu sớm vẫn không lo sẽ bị “trắng tay”.

HƯƠNG NGỌC



● Áp lực cuộc sống khiến họ nghĩ đến việc nghỉ hưu để có cuộc sống bình yên.
(nguồn: Inc.com)

Thi sĩ Nguyễn Nhược Pháp và hai món “nợ tình”

Thi sĩ Nguyễn Nhược Pháp là một người tài mệnh yếu. Ông ra đi ở tuổi thanh xuân tươi đẹp nhất, ra đi khi còn chưa kịp có một cuộc hẹn hò. Nhưng cuộc đời ông cũng vương vấn hai món nợ tình cảm với hai người phụ nữ là mẹ cả và giai nhân mà ông tương tư.



● Thi sĩ Nguyễn Nhược Pháp. (Ảnh tư liệu)

Tấm lòng người mẹ không máu mủ

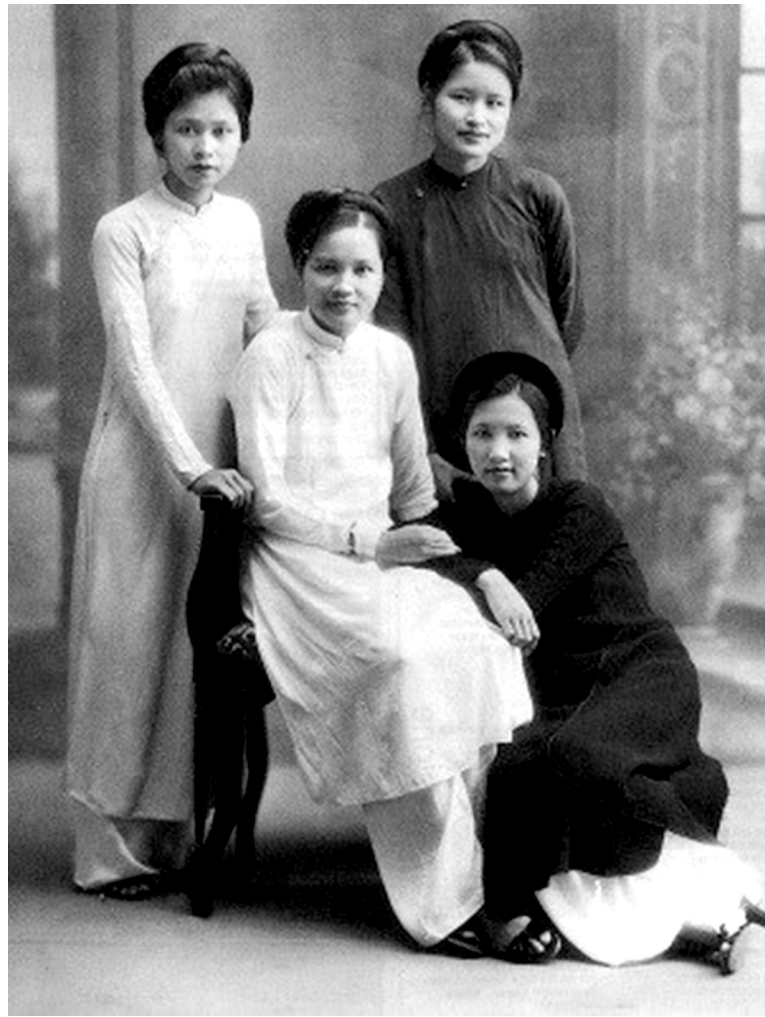
Suốt tuổi ấu thơ và thời trưởng thành, Nguyễn Nhược Pháp lớn lên trong một căn nhà sang trọng là nơi ở của đại gia đình, gồm cha mẹ, các anh chị em đông đúc. Ông sống đầy đủ, vui vẻ, cuộc sống nhiều màu sắc, tràn ngập tình yêu thương. Ai cũng nghĩ ông là “công tử” của gia đình thế phiệt, nhưng hóa ra, ông là con riêng của cha ông với một người phụ nữ bên ngoài.

Cha Nguyễn Nhược Pháp là học giả Nguyễn Văn Vĩnh, nổi tiếng tài hoa và giàu có đất Hà thành thời ấy. Mẹ là bà Phan Thị Lưu, con gái Lạng Sơn, đẹp nước mây. Hồi ấy, học giả Nguyễn Văn Vĩnh có khách sạn tọa lạc gần hồ Gươm, bà Lưu cùng gia đình buôn bán đường xa, thường lưu lại khách sạn ấy. Ông Vĩnh đã có vợ và các con, nhưng vẫn say đắm bóng hình giai nhân, đem mọi sự hào hoa phong nhã ra mà đeo đuổi. Sau đó, bà Lưu sống cùng ông Vĩnh ở căn nhà ngay trong khuôn viên khách sạn, chung quanh là cảnh sắc đẹp đẽ. Rồi bà sinh hạ Nguyễn Nhược Pháp. Ông Vĩnh vẫn đi về giữa gia đình lớn và gia đình nhỏ. Tuy nhiên, hạnh phúc của gia đình nhỏ ấy tồn tại không được bao lâu. Học giả Nguyễn Văn Vĩnh không chỉ nổi tiếng bởi tài hoa và giàu có, mà còn là người đàn ông đa tình, như cái sự thường tình của cánh đàn ông tài tử kinh kì thời bất giờ. Lấy bà

Lưu vài năm, sau thời gian mặn nồng, ông Vĩnh lại bắt đầu say mê một cô đào lai Tây đẹp tuyệt trần, đang nổi danh.

Sau bao ghen tuông, dằn vặt, bao đau khổ tìm mọi cách níu giữ trái tim người đàn ông mình yêu mà không được, bà Lưu tuyệt vọng đi đến quyết định tự vẫn, để lại con trai nhỏ hơn 2 tuổi đầu. Sau biến cố kinh hoàng của tuổi thơ, Nguyễn Nhược Pháp về sống với nhà bà cả của ông Vĩnh, bà Đinh Thị Tính và các con. Bà Tính là người độ lượng, tốt bụng, nhận con chồng về nuôi cùng các con mình, rất thương yêu, không phân biệt. Ngày bà Lưu tự vẫn vì tình, bà Tính đã cảm thương, than rằng bà Lưu quá đại độ, chết đi để lại con thơ. Trong khi, người có ghen đáng ra phải là bà mới đúng.

Từ đó, Nguyễn Nhược Pháp sống trong căn nhà lớn khuôn viên mênh mông ở phố Mã Mây. Ông được bao bọc trong vòng tay mẹ cả và các anh em cùng cha khác mẹ của mình. Là con vợ lẽ, ông vẫn được coi trọng như các thành viên khác trong gia đình. Các con bà cả nhỏ tuổi hơn vẫn phải xưng ông là anh. Suốt thời thơ ấu cho đến lúc lớn, Nguyễn Nhược Pháp đắm chìm trong một không khí gia đình đầy tài tử vui vẻ. Anh em nhiều người tài hoa, họ lập ra tờ báo Tuổi Cười cho riêng gia đình mình, tự biên soạn, tự in ấn, bán cho các thành viên đọc. Rồi lập



● Bà Đỗ Thị Bính (áo đen), một trong tứ đại mỹ nhân của Hà thành xưa.

sân khấu biểu diễn nhạc, kịch, xiếc, ảo thuật tại nhà, tổ chức đua xe đạp quanh hồ Tây với anh em và bạn bè, rồi nhóm thơ ca nhạc họa...

Chưa bao giờ biết mặt mẹ ruột, nhưng cũng chưa bao giờ thiếu tình mẫu tử, Nguyễn Nhược Pháp đã sống những năm tháng đẹp và êm đềm như thế. Cho đến khi yếu mệnh mà chết ở tuổi 24, Nguyễn Nhược Pháp vẫn được mẹ và các anh em thương nhớ khôn nguôi. Trước lúc chết, ông để lại hai bức thư, một bức cảm ơn mẹ cả, bày tỏ niềm tiếc nuối từ biệt mẹ và các anh em. Bức kia là gửi cho người anh, nhà thơ Nguyễn Giang, nhấn nhủ anh ở lại thay mình chăm sóc, báo hiếu cho mẹ.

Nhiều năm sau, trước khi bà Tính nhắm mắt xuôi tay, bà trăng trối lại mong muốn được chôn cạnh mộ của người con chồng mà bà thương yêu như con ruột. Có lẽ, trong lòng người mẹ ấy, Nguyễn Nhược Pháp chính là “đứa trẻ” yếu mệnh mà bà mong muốn được che chở, ngay cả ở thế giới bên kia.

“Em đi chùa Hương”

Nhiều người chưa hẳn đã biết đến cái tên Nguyễn Nhược Pháp, nhưng bài thơ “Em đi chùa Hương” thì có lẽ không mấy ai không biết. Bài thơ duyên dáng ấy đã được phổ thành bài hát, cũng nổi tiếng không kém.

Ra đi ở tuổi thanh xuân, Nguyễn Nhược Pháp cũng kịp

một lần rung động, yêu thương, đánh tình cảm cho một người con gái. Và “em” trong bài thơ “Em đi chùa Hương” chính là “người trong mộng” của Nguyễn Nhược Pháp, người con gái đã chiếm trọn trái tim ông trong những năm cuối cuộc đời. Bà là một trong bốn mỹ nữ đẹp nổi tiếng đã trở thành huyền thoại của Hà thành, Đỗ Thị Bính. Bà Đỗ Thị Bính sinh năm 1915, là kiều nữ của cụ Đỗ Lợi, nhà tư sản thầu khoán lớn nhất Hà thành khi đó. Cụ Đỗ Lợi thuộc dòng họ Đỗ thôn Tiên Lữ (Lập Thạch, Vĩnh Phúc). Những năm 1930, ông Đỗ Lợi là nhà tư sản có tiếng ở Hà thành. Là tiểu thư khuê các giàu có, lại đẹp nước mây, nhưng bà Bính lại được người xung quanh thương mến bởi bà rất đỗi bình dị, hiền hậu, sống chan hoà với mọi người, không phân biệt giai cấp.

Bà Đỗ Thị Bính còn có biệt danh là “giai nhân áo đen”, vì bà chỉ thích vận mỗi quần áo màu đen. Dù ai có cho màu áo khác, bà cũng chỉ nhận mà cất đi chỉ không sử dụng. Người già còn kể lại, bà Bính khi ấy da trắng nõn nà, vóc người thanh tú cao sang, lại thêm những bộ đồ đen óng, càng khiến bà trông thêm đẹp đẽ, cao quý vô cùng. Mỗi lần bà ra ngoài, những vương tôn công tử cứ ngoái nhìn và chạy theo mãi miết. Trong tập thơ “Ngày xưa”, chân dung Đỗ Thị Bính hiện lên đẹp đẽ thế này: “Tóc xanh viền má hây hây đỏ/Miệng nàng bé thắm như san-

hò/Tay ngà trắng nõn, hai chân nhỏ”. Hồi ấy, trước hiên nhà bà Bính có hoa phong lan, có những cụm hồng thơm ngát, mà bà Bính thường ra ngoài ngắm hoa, đọc sách. Khi ấy, Nguyễn Nhược Pháp đang làm việc tại tòa báo L’Annam nouveau, ngày nào cũng tìm mọi cố đi ngang đi lại để ngắm nhìn nàng. Rồi tương tư, rồi về say mê, mơ mộng. Và tặng nàng bao vần thơ thắm đằm mỗi chân tình. “Ta lặng nhìn hơi lâu/Nhưng thì giờ đi mau... Nàng chợt nghiêng thân ngà/Thoáng bóng người xa xa... Ta mơ chưa lại hôn/Nàng lệ gót lầu son/Vừa toan nhìn nét phượng/Giấy then bay thu tròn...”.

Và bài thơ “Em đi chùa Hương” nổi tiếng đã ra đời trong những ngày tháng mê đắm trong bóng hình giai nhân áo đen, duyên dáng, tươi thắm trong câu chuyện tình êm ái và có hậu như giấc mơ của nhà thơ: “Hôm nay đi chùa Hương/Hoa cỏ mờ hơi sương/Cùng thầy me em dậy/Em vẫn đầu soi gương/Khăn nhỏ, đuôi gà cao/Em đeo dải yếm đào/Quần lĩnh, áo the mới/Tay cầm nón quai thao... Em đi, chàng theo sau/Em không dám đi mau/Ngay chàng chê hấp tấp/Số gian nan không giàu... Đường đây kia lên trời/Ta bước tựa vai cười/Yêu nhau, yêu nhau mãi/Đi, ta đi, chàng ôi!”. “Giai nhân áo đen” cũng cảm mến tài hoa và tấm chân tình của chàng thi sĩ ấy. Giữa họ dường như chỉ còn chờ một bước để đến bên nhau.

Nhưng cuộc đời có như mơ. Chàng thi sĩ trẻ đã mệnh bạc mất sau cơn bạo bệnh, bỏ lại bao ước vọng của tuổi thanh xuân và ước mộng đẹp của một mối tình dang dở. Nàng “giai nhân áo đen” cũng đau buồn, nhỏ lệ vì thương nhớ chàng.

Sau khi Nguyễn Nhược Pháp mất được một năm, gia đình thuyết phục Bính lấy Bùi Tường Viên, em trai út của Luật sư nổi tiếng Bùi Tường Chiêu, mới du học bên Pháp về. Đám cưới của bà được cho là đám cưới sang nhất Hà thành thời bấy giờ. Rồi chiến tranh nổ ra, bà Bính được biết đến như một mệnh phụ đầy lòng thiện nguyện thời ấy. Bà tham gia phong trào Bình dân học vụ, tham gia làm từ thiện, chữa bệnh cứu người. Hoà bình, bà và chồng vẫn sống đời mẫu mực, giúp đỡ mọi người chung quanh. Trong cuộc sống hôn nhân, ông bà nổi tiếng thương yêu, thủy chung với nhau. Bà được con cái và người thân ngưỡng mộ như một đàn bà tài sắc vẹn toàn, đảm đang, hiếu thuận, luôn giữ đúng lễ tiết của người phụ nữ mẫu mực Hà Nội xưa.

Hai người đàn bà trong cuộc đời Nguyễn Nhược Pháp, chính là hai bông hồng toả rạng vẻ đẹp của phụ nữ truyền thống Việt: Vừa đẹp người, vừa đẹp nết, đầy trắc ẩn, đầy bao dung.

TRẦN TRẦN

Níu hôn nhân “ngược đời”

Bị người phụ nữ “đầu ấp má kề với mình” làm đơn ra tòa xin ly hôn, Nguyễn Ngọc Long đã tìm mọi cách níu giữ hôn nhân, trong đó có việc đe dọa, phá hoại mồ mã của ông ngoại vợ. Hậu hành vi này, hôn nhân của Long càng đi vào “ngõ cụt”, đồng thời Long phải trả giá cho hành vi vi phạm pháp luật của mình.

Nhiều lần phá hoại mộ ông ngoại của vợ

TAND TP Hà Nội đã đưa bị cáo Nguyễn Ngọc Long (SN 1972, ở Hai Bà Trưng, Hà Nội) ra xét xử về tội “Xâm phạm mồ mã”.

Theo hồ sơ vụ án, Nguyễn Ngọc Long và chị Nguyễn Nguyệt M là vợ chồng, có với nhau 2 người con. Quá trình chung sống, vợ chồng Long xảy ra mâu thuẫn. Do đó, Long đã có hành vi vi phạm pháp luật. Cụ thể, trong khoảng thời gian từ tháng 9/2021 đến tháng 1/2022, Nguyễn Ngọc Long đã 3 lần thực hiện việc xâm phạm mồ mã cụ Phan T tại nghĩa trang Văn Điển (huyện Thanh Trì, Hà Nội) - ông ngoại của chị Nguyễn Nguyệt M.

Tài liệu điều tra thể hiện, ngày 2/9/2021, Nguyễn Ngọc Long đến vị trí phần mộ cụ Phan T. Tại đây, Long đã đập phá các đồ thờ cúng gồm: mâm bông, bộ chén thờ... Đập phá xong, Long đã chụp ảnh ghi lại hình ảnh đồ thờ cúng trên mộ cụ Phan T bị đập vỡ.

Sau đó, Long sử dụng tài khoản Zalo của Long gửi những hình ảnh trên vào nhóm Zalo chung của gia đình có tên “Tiền và Vàng” do Long tự lập. Trong nhóm Zalo trên có vợ, em vợ và bố mẹ vợ Long. Mục đích của Long là đe dọa và yêu cầu chị M phải quay về sống chung với Long. Nếu chị M không đồng ý, Long sẽ tiếp tục phá hoại mồ mã của cụ Phan T.

Tiếp đó, ngày 11/10/2021, Nguyễn Ngọc Long nhắn tin cho mẹ vợ và gia đình mẹ vợ với nội dung: “Mồ mã ông T sẽ tiếp phá chết không yên...”. Chưa dừng lại tại đó, tối hôm sau, Long lại nhắn tin cho mẹ vợ và vợ về việc sẽ ném sơn đen phủ kín mồ mã ông Phan T...

Ngày 18/10/2021, Nguyễn Ngọc Long tiếp tục đến nghĩa trang Văn Điển ném hỗn hợp gồm sơn đỏ, mắm tôm, chất bẩn lên vị trí bia mộ cụ Phan T và cắm trên bát hương phần mộ tờ giấy ghi nội dung bố mẹ vợ cướp nhà. Xong xuôi, Long chụp ảnh bia mộ của cụ Phan T bị ném chất bẩn che kín cả bia mộ, hình ảnh các chai đựng chất bẩn, lọ sơn và 5 đoạn video quay lại cảnh tại nghĩa trang Văn Điển, trong đó 1 đoạn video có giọng nói của Long với nội dung tìm đúng mộ ông Phan T, đổ mắm tôm vào đấy...

Sau đó, Long tiếp tục sử dụng tài



● Bị cáo Long tại tòa.

khoản Zalo để gửi các hình ảnh, video vào nhóm Zalo của gia đình vợ và đe dọa sẽ tiếp tục phá hoại mồ mã cụ Phan T. Thời gian sau đó, Long tiếp tục nhắn tin cho gia đình mẹ vợ nội dung sẽ bắt bọn bảo kê phá nát mồ mã của ông bà nội chị M và cụ Phan T...

Ngày 5/11/2021, mẹ vợ Long đã đến cơ quan công an trình báo sự việc. Tuy nhiên, khoảng một tuần sau, Long tiếp tục phá hoại mộ cụ T.

Cụ thể, ngày 11/1/2021, Nguyễn Ngọc Long tiếp tục đến nghĩa trang Văn Điển lấy các đồ thờ cúng trên mộ cụ Phan T gồm bộ đồ thờ bằng đá nguyên khối, bát hương, lọ hoa... và ném chất bẩn là hỗn hợp bã cà phê trộn mắm tôm lên bề mặt mộ cụ Phan T.

Sau khi thực hiện các hành vi trên, Long tiếp tục chụp ảnh phần mộ của cụ Phan T bị mất bát hương và đồ thờ cúng cũng như ném chất bẩn trên bề mặt mộ. Đến ngày 12/1/2022, Long dùng tài khoản Zalo gửi tin nhắn và hình ảnh phần mộ cụ Phan T bị mất các đồ thờ cúng, bị ném bẩn cho vợ và mẹ vợ.

Sau khi nhận được các nội dung trên từ Long, gia đình chị M đã đến phần mộ cụ Phan T. Tại đây, họ kiểm tra thấy mất bát hương nên nhắn tin, đề nghị Long trả lại. Lúc này, Long nhắn lại, hứa sẽ trả lại bát hương của cụ Phan T. Tuy nhiên, Long còn nói bản thân muốn đi tù khoảng 1 năm cho nhẹ đầu. Đồng thời Long chụp ảnh

Long đi lấy bát hương của cụ Phan T về để đi gặp chị M.

Liên tục thay đổi lời khai

Ngày 26/1/2022, khi Long mang bát hương của cụ Phan T đến chùa Phúc Khánh (quận Đống Đa, Hà Nội) thì bị tổ công tác thuộc Cơ quan Cảnh sát điều tra - Công an huyện Thanh Trì dẫn giải về trụ sở để giải quyết.

Quá trình điều tra, Nguyễn Ngọc Long thay đổi lời khai. Long khai không biết và không liên quan đến việc mộ cụ Phan T bị xâm hại, không đe dọa và gửi các video và hình ảnh mộ cụ Phan T đến các thành viên gia đình chị M. Long không thừa nhận giọng nói trong video gửi qua Zalo là của mình, không giải thích lý do thay đổi lời khai. Quá trình điều tra viên lấy lời khai, nhiều lần Nguyễn Ngọc Long từ chối khai báo, không nhận các quyết định tố tụng do điều tra viên tổng đạt.

Cụ thể, tại Bản tự khai ngày 26/1/2022, Nguyễn Ngọc Long khai, Long và chị M kết hôn từ năm 2012, quá trình sống chung sinh được 2 người con. Từ năm 2020, do mâu thuẫn vợ chồng nên Long và chị M sống ly thân. Do căng thẳng và hay uống rượu say nên thỉnh thoảng Long có nhắn tin khủng bố và cam đoan sẽ chấm dứt vi phạm.

Tại Biên bản ghi lời khai ngày 26/2/2022, Nguyễn Ngọc Long khai, 7 năm trước, mẹ vợ Long theo đạo “Hoàng Thiên Long” và “yểm bùa vào bát hương” khiến gia đình luôn xảy ra lục đục, mâu thuẫn. Khi cụ Phan T chết, bà Thanh đã “nhét bùa vào quách” của cụ dẫn đến việc tháng 9/2021, Long “nằm mơ thấy ông Phan T về báo mộng” phải dỡ bùa và thay bát hương đi. Long nói lại giấc mơ trên và đề nghị thay bát hương nhưng gia đình chị M không đồng ý. Do đó, Long “ăn không ngon, ngủ không yên” và nghĩ phải thay bát hương trên mộ cụ Phan T tại nghĩa trang Văn Điển để cho “gia đạo yên ổn”.

Tại Biên bản ghi lời khai ngày 25/4/2022, Nguyễn Ngọc Long lại khai, ngày 25/1/2022, có người lạ dùng số điện thoại không quen biết gọi điện cho Long bảo đến trước cửa số nhà 225 Ngọc Lâm lấy bát hương (không nói là bát hương của ai). Sau đó chị M bảo

Long đi lấy bát hương ở nghĩa trang Văn Điển về mang lên chùa Phúc Khánh làm lễ rồi mang đặt lại ở nghĩa trang Văn Điển nên Long đi xe ôm đến trước cửa số nhà 225 Ngọc Lâm. Thấy có nhiều bát hương nên Long “cầm đại” 1 bát hương để trong túi bóng màu xanh. Ngày hôm sau Long mang bát hương đến chùa Phúc Khánh để gặp chị M thì bị Cơ quan Cảnh sát điều tra - Công an huyện Thanh Trì thu giữ và yêu cầu về trụ sở để giải quyết.

Tại Biên bản hỏi cung ngày 12/10/2022, Nguyễn Ngọc Long lại khai rằng bản thân biết bà Nguyễn Thị Th (SN 1965, ở quận Đống Đa) là người phá mộ cụ Phan T do chính bà Th nói lại sự việc trên với Long. Bà Th chỉ có quan hệ xã hội với Long, không có mối quan hệ họ hàng. Long không có tài liệu, chứng cứ chứng minh sự việc trên.

Trong khi đó, chị M và bố mẹ chị M khai do mâu thuẫn trong quan hệ vợ chồng, Nguyễn Ngọc Long thường xuyên đánh đập, ngược đãi chị M. Tháng 3/2020, chị M nộp đơn đến TAND quận Đống Đa, xin ly hôn với Long, sau đó cả hai sống ly thân. Vụ việc nay vẫn đang được TAND quận Đống Đa thụ lý giải quyết. Sau đó Long thường xuyên gọi điện, nhắn tin, chửi bới, đe dọa đối với các thành viên trong gia đình và bạn bè, đồng nghiệp chị M, mục đích buộc chị M phải rút đơn xin ly hôn và quay lại sống chung với Long.

Tháng 10/2021, Long bị Công an quận Hai Bà Trưng xử phạt hành chính về hành vi xâm hại sức khỏe của chị M. Cũng trong thời gian này, Long còn lập nhóm Zalo “Tiền và Vàng”, thành viên là Long và các thành viên trong gia đình chị M. Sau đó Long thường xuyên gửi các video, hình ảnh và nhắn tin đe dọa các thành viên trong gia đình, dọa sẽ đập phá mộ ông ngoại chị M. Ngoài việc đe dọa, Long còn quay chụp các cảnh mua sơn đỏ, chuẩn bị công cụ phá hoại mộ. Long còn gọi điện video quay cảnh Long đứng trước mộ cụ Phan T đã bị phá, trực tiếp chửi bới, đe dọa chị M.

Quá trình điều tra, đồng nghiệp nơi chị M công tác khai trước đó chứng kiến việc Long đến Đài Truyền hình Việt Nam chửi bới, quấy rối chị M. Một số người bạn khác của chị M cũng khai thường xuyên bị Long gọi điện, nhắn tin chửi bới, đe dọa do có quan hệ bạn bè với chị M.

Hành vi trái đạo đức bị lên án

Sau khi bị khởi tố, truy tố, Long bị HĐXX TAND huyện Thanh Trì (Hà Nội) đưa ra xét xử về tội “Xâm phạm mồ mã”. Sau khi nghị án, HĐXX cấp sơ thẩm tuyên phạt bị cáo Long 42 tháng tù. Bởi theo HĐXX, hành vi của bị cáo thể hiện ý thức coi thường pháp luật, xâm phạm trật tự an toàn xã hội. Hành vi của bị cáo là hành vi trái đạo đức, trái phong tục, tập quán, truyền thống của dân tộc, gây tâm lý hoang mang, lo lắng, bức xúc cho người thân của người đã mất, gây phần nộ, bất bình trong quần chúng nhân dân, gây ảnh hưởng xấu đến an ninh, trật tự, an toàn xã hội.

Sau phiên tòa sơ thẩm, Long kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt. Tuy nhiên, do bị cáo không đưa ra được tình tiết giảm nhẹ nào mới nên sau khi nghị án, HĐXX TAND TP Hà Nội tuyên bác kháng cáo, y án sơ thẩm 42 tháng tù đối với Long.

HỒNG MÂY



● Ảnh minh họa.

Hội thi nâng niu voi Tây Nguyên

Ông Phạm Văn Nghĩa, Chủ tịch UBND huyện Buôn Đôn (Đắk Lắk) cho biết: “Từ xa xưa, voi đã trở thành biểu tượng văn hóa của Buôn Đôn, nói lên nét đẹp của buôn làng, sự giàu có và ấm no. Voi gắn bó với sự hình thành và phát triển của dân tộc, thấm sâu vào các mối quan hệ xã hội, tác động vào văn hóa, tín ngưỡng, phong tục, lễ hội và nhiều hình thức sinh hoạt cộng đồng khác của các dân tộc Tây Nguyên”.

Nằm trong “Hành trình du lịch” của Lễ hội Cà phê Buôn Ma Thuật lần thứ 8, ngày 12/3 vừa qua, tại Trung tâm tổ chức lễ hội ở xã Krông Na, huyện Buôn Đôn, UBND huyện đã tổ chức khai mạc Hội thi voi Buôn Đôn 2023.

Đến với Hội thi voi năm nay có sự tham gia của 7 chú voi. Khác với các dịp lễ hội voi trước đây, lần này không có các hoạt động như: voi thi chạy, voi đá bóng, cưỡi voi vượt sông Srêpôk. Thay vào đó là các loại hình du lịch thân thiện với voi đang được các công ty du lịch trên thế giới áp dụng như thi trang điểm cho voi, voi tham gia chào khán giả có động tác đẹp nhất, tiệc buffet voi, chụp ảnh cùng du khách.

Sự thay đổi về phương thức hội thi nhằm bảo tồn, chăm sóc đàn voi nhà như đã cam kết với Tổ chức Động vật châu Á (AAF) trước đó. Tại đại tiệc buffet cho voi, hàng tấn hoa quả như: dưa hấu, mía, chuối đã được BTC chọn lựa, chuẩn bị sẵn. Các chú voi được ăn thỏa thích với món ăn yêu thích của mình. Không chỉ vậy, 7 chú voi được trang điểm đẹp để làm duyên với các du khách. Hàng nghìn lượt du khách tham gia cổ vũ, reo hò và chụp hình cùng. Sự thân thiện của voi tại hội thi voi đã để lại nhiều ấn tượng tốt đẹp trong lòng người dân và du khách

Kết thúc cuộc thi, xuất sắc giành giải nhất ở nội dung trang điểm là voi Khăm Sing của nài voi Y Wun Byă. Voi Khăm On của nài voi Y Thốt Knul giành ngôi quán quân ở nội dung chào khán giả. Ngoài ra, Ban tổ chức đã trao nhiều giải phụ cho các nài voi và voi tham gia hội thi.

Hội thi voi là một hoạt động thiết thực để giới thiệu những tiềm năng phát triển văn hóa, du lịch sinh thái của Đắk Lắk. Mặt khác, sự kiện còn nhằm tôn vinh giá trị văn hóa của đồng bào các dân tộc Tây Nguyên, không gian văn hóa công chúng, tạo và hấp dẫn thu hút các nhà đầu tư xúc tiến các hoạt động liên doanh, liên kết, hợp tác đầu tư phát triển kinh tế, xã hội của tỉnh nói chung và du lịch địa phương nói riêng. Hội thi voi nhằm bảo tồn, chăm sóc đàn voi nhà hiện có trên địa bàn huyện.

Lần đầu tiên, loại hình du lịch cưỡi voi ở Tây Nguyên chính thức có giải pháp để giảm dần với mục tiêu bảo vệ đàn voi nhà đang kiệt quệ vì phục vụ du lịch.

Nhiều năm qua, các chủ voi và Vườn Quốc gia Yok Đôn - cơ quan quản lý Nhà nước về tài



● Từ xa xưa, voi đã trở thành biểu tượng văn hóa của Buôn Đôn. (Ảnh: Nhật Anh - TTXVN)

BẢO VỆ “biểu tượng văn hóa” Tây Nguyên

Đối với các dân tộc bản địa vùng Tây Nguyên, voi là loài vật được yêu quý như một thành viên trong gia đình và buôn làng nhưng vẫn mang biểu tượng tôn kính, thiêng liêng. Trong lịch sử, voi là hiện thân của sức mạnh và sự giàu có của các vị tù trưởng xưa và là người lính trận trong đấu tranh bảo vệ đất nước. Tuy nhiên, suốt nhiều năm, voi Tây Nguyên suy giảm nghiêm trọng bởi nạn săn bắt voi trái phép, phá rừng diễn ra trên diện rộng và không ít voi bị ngược đãi, bóc lột khi bị khai thác du lịch. Hiện, Tây Nguyên đang triển khai chăm sóc, bảo tồn quần thể voi.



● Sẽ không còn cảnh voi chở khách du lịch. (Ảnh: Hoài Nam)

nguyên rừng đã khai thác mô hình du lịch cưỡi voi trong khu du lịch Buôn Đôn, Đắk Lắk. Mỗi lượt các nài voi đưa khách du lịch qua sông du khách cưỡi voi phải trả phí từ 150 đến 200 ngàn đồng. Chủ voi thu về chi phí từ tiền vé của khách tham quan và cho khách du lịch cưỡi voi đi trong Vườn Quốc gia Yok Đôn khu vực gần sông Serepok, Buôn Đôn và Khu du lịch dịch vụ Buôn Đôn.

Voi liên tục phải chờ khách qua sông và đi thăm thú dưới thời tiết nắng nóng không được chăm sóc đúng tiêu chuẩn. Hơn thế nữa, voi có biểu hiện bị ngược đãi, mất đi bản năng sinh đẻ, mất nguồn gen tự nhiên và nhiều hệ lụy khác dưới góc nhìn văn hóa. Hiện tại, Nhà nước đã cấm săn bắn, thuần dưỡng đàn voi hoang dã trong rừng Tây Nguyên. Tuy nhiên, đàn voi đã từng bị săn và thuần hóa trước đây cũng không thoát khỏi những nguy hiểm rình rập. Chúng chết dần vì các hoạt động phục vụ du lịch quá sức, bị săn lấy ngà, nhô lông đuôi...

Voi Khăm Phanh được gia đình ông Y Gưh Trey (tên thường gọi là Ma Thanh) ở huyện Lắk nuôi. Năm 2006, khi dịch vụ cưỡi

voi nở rộ, ông Thanh cho công ty du lịch ở thị trấn Liên Sơn thuê với giá 5 triệu đồng một tháng. “Đó là bản hợp đồng sai lầm nhất của tôi”, ông Ma Thanh nói và mô tả cách người ta “ngược đãi” con voi của mình suốt 5 năm.

Cứ sáng sớm, họ đưa Khăm Phanh cùng nhiều con voi khác xích chân trong du lịch buôn Lê, thị trấn Liên Sơn, để phục vụ khách. Khi du khách có nhu cầu, nài voi sẽ chờ họ (thường hai người) ra giữa hồ Lắk để trải nghiệm và chụp hình. Con nào có vẻ mệt mỏi, không di chuyển bị nài dùng gậy đánh liên tục. Việc phải phục vụ nhiều khách du lịch khiến nhiều voi kiệt sức.

Voi được cột phía sau nhà. Kẻ trộm thường chặt đứt đuôi để bán. Lông đuôi voi có chức năng xua đuổi ruồi muỗi, côn trùng, nếu không có nó voi rất dễ bị côn trùng tấn công gây bệnh. Vì vậy, việc chặt trộm đuôi voi để lấy lông làm các đồ mỹ nghệ gây hại trực tiếp cho tính mạng của voi.

Nhiều năm qua, các nài voi tăng cường thả rông, đưa voi vào để chúng phục hồi bản năng sinh sản nhưng tuyệt vọng. Các cá thể voi phải thích nghi với hoàn cảnh



● Các chú voi được tham gia bữa

Hạnh phúc của những bác sĩ mũ nồi xanh nơi xứ người

Đã bao ngày kể từ ngày những bác sĩ mũ nồi xanh đầu tiên lên đường làm nhiệm vụ nơi xứ người. Dù phải xa quê hương, xa gia đình với nhiều khó khăn, vất vả nhưng đối với những người đã và đang thực hiện nhiệm vụ cao cả trên thì đó là niềm hạnh phúc quý giá mà không phải bác sĩ nào cũng có được.



● Các cán bộ chiến sĩ Bệnh viện dã chiến cấp 2.3 chụp ảnh kỷ niệm trước khi lên máy bay khởi hành đi Cộng hòa Nam Sudan.

(Nguồn ảnh: Báo Dân trí)

Hành trình đầy tự hào nơi xứ người

Nhiều năm trở lại đây, biểu tượng mũ nồi xanh có lẽ không còn quá xa lạ với người dân Việt Nam. Nhất là khi những thông tin về hành trình đầy tự hào nơi xứ người của họ được chia sẻ trên khắp các phương tiện truyền thông đại chúng. Theo đó, “mũ nồi xanh” là tên gọi khác của lực lượng gìn giữ hòa bình của Liên Hợp quốc (LHQ) vì những người chiến sĩ tham gia lực lượng này đội chiếc mũ nồi màu xanh quen thuộc, biểu trưng cho hòa bình.

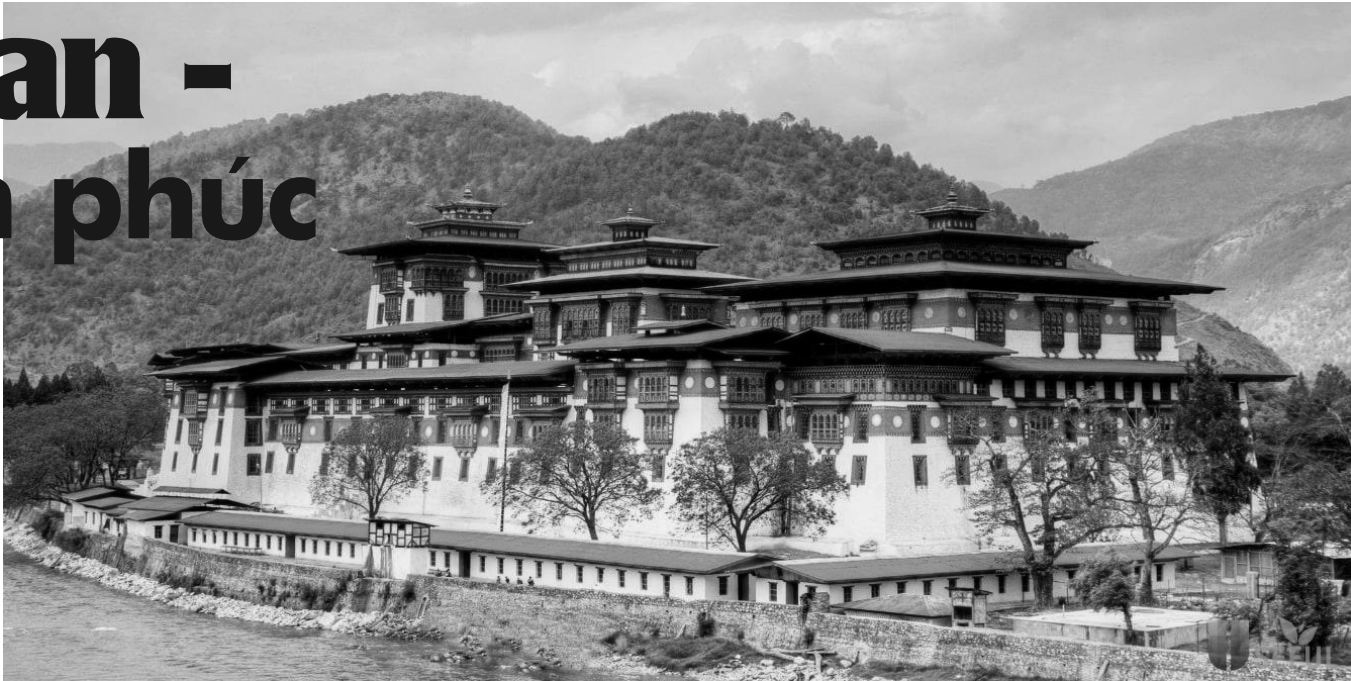
Đặc biệt, trong lực lượng trên, ngoài các cán bộ, chiến sĩ tham gia vào công cuộc bảo vệ hoà bình thì bên cạnh đó còn có một bộ phận với sứ mệnh mang tên chữa bệnh cứu người. Đó chính là các cán bộ, y, bác sĩ đã và đang thực hiện nhiệm vụ nhân ái nơi xứ người.

Tháng 6/2014, 2 sĩ quan Việt Nam đầu tiên được cử đi làm nhiệm vụ tại Phái bộ gìn giữ hòa bình LHQ ở Nam Sudan, đánh dấu Việt Nam chính thức tham gia lực lượng mũ nồi xanh LHQ. Bốn năm sau, Việt Nam tổ chức bệnh viện dã chiến đầu tiên – Bệnh viện Dã chiến cấp 2 số 1 (BVDC cấp 2.1). Năm 2017 cũng là dấu mốc những bác sĩ đầu tiên của Việt Nam tham gia Lực lượng gìn giữ hòa bình của LHQ ở Nam Sudan. Để sẵn sàng nhận nhiệm vụ, những y, bác sĩ phải trải qua các khóa huấn luyện khắc nghiệt từ các chuyên gia nước ngoài, không có sự phân biệt nam - nữ. Bởi so với điều kiện cơ sở vật chất, khí hậu, thời tiết khắc nghiệt tại quốc gia châu Phi này, khi có lúc nhiệt độ có thể lên đến 40 – 45 độ C, thì các quân nhân đều phải vững tâm “ngày hôm nay thao trường đổ mồ hôi, ngày mai

chiến trường ít đổ máu”. Trong số các thể hệ y, bác sĩ mũ nồi xanh nhận nhiệm vụ tại quốc gia châu Phi này, có rất nhiều cán bộ, bác sĩ, nhân viên y tế là nữ.

Đến Bhutan - Xứ sở hạnh phúc

Bhutan là một vương quốc nhỏ trên dãy Himalaya, có diện tích hơn 38.000km² với dân số trên 820.000 người. Người dân và chính phủ Bhutan coi hạnh phúc là chỉ số quan trọng hơn các mục tiêu phát triển khác, bảo tồn và coi trọng các nguồn tài nguyên thiên nhiên... Điều này đã thuyết phục và làm du khách mẩn mê.



● Bhutan - quốc gia hạnh phúc nhất trên thế giới.



● Cảnh sắc và văn hóa khiến khách du lịch mê mẩn.



● Quốc gia này chú trọng phát triển du lịch bền vững.

Đứng đầu chỉ số hạnh phúc

Bhutan – Vương quốc hạnh phúc có nhiều lý do cho cái tên này. Chỉ số hạnh phúc là một trong những chỉ số quan trọng nhất trong sự phát triển của quốc gia. Có quá nhiều điều hay ho ở đất nước được xem là hạnh phúc nhất thế giới này. Bạn có thể cảm nhận thiên nhiên tươi đẹp và khám phá bản sắc văn hóa đậm nét của Bhutan ở các điểm đến nổi tiếng như pháo đài lớn nhất đất nước - Trongsa, tháp Kora, tu viện Taktsan, tượng Phật Dor-denma, pháo đài Punakha, vườn thú hoang dã Jigme Dorji...

Trẻ em ở đây được đi học miễn phí, người dân đến bệnh viện không cần lo chi phí khám chữa bệnh. Nhà nước có Bộ Hạnh phúc để quản lý và đảm bảo cuộc sống cho dân. Điểm nổi bật nhất trong lối sống mang đến hạnh phúc ngập tràn ở Bhutan là sự hòa hợp với thiên nhiên. Với việc chú trọng bảo vệ môi trường cùng những cánh rừng bao phủ khắp nơi giúp Bhutan trở thành nơi duy nhất trên thế giới có chỉ số khí thải CO₂ âm.

Nếu tại phương Tây, con người cảm thấy thỏa mãn khi được sở hữu những món đồ hợp thời trang, thiết bị hiện đại và đắt đỏ. Ở Bhutan, họ biết cách cân bằng giữa việc sở hữu về tài sản với sự hạnh phúc về tinh thần. Thậm chí, họ không cảm thấy buồn bực nếu không có trên tay chiếc iPhone đời mới. Đối với người dân tại nơi đây, được sống là điều hạnh phúc nhất.

Bhutan cũng được coi là “Vương quốc thuần Phật giáo”

đứng đầu thế giới. Đa số người dân nơi đây tin vào luật nhân quả. Họ cho rằng nếu sống tốt đẹp, kiếp sau sẽ nhận được kết quả viên mãn. Điều này thôi thúc họ trở thành người có ích, làm nhiều việc tốt. Bên cạnh đó, hầu hết người sinh sống ở đây đều theo đạo Phật và ăn chay. Vì vậy, ẩm thực tại vương quốc luôn được chú trọng, thanh đạm và rất tốt cho sức khỏe.

Cư dân Bhutan là những người yêu chuộng hòa bình và kỷ luật. Họ có mối quan hệ thân thiện với nhau, không kể tầng lớp xuất thân. Sự gần gũi này khiến con người quý mến nhau hơn. Một hoàng tử hoàn toàn có thể cùng chơi bóng với các học sinh bình thường khác mà không có sự phân biệt. Chế độ quân chủ không còn tồn tại ở Bhutan nhưng nhà vua và nữ hoàng của đất nước luôn ngự trị trong lòng người dân.

Bhutan nhanh chóng trở nên giàu có bằng việc cho phép Ấn Độ đầu tư vào lĩnh vực thủy điện. GDP của đất nước tăng trưởng đều đặn trong vài năm qua. Họ cho rằng khai thác nguồn tài nguyên hợp lý là một điều khiến mọi thứ trở nên hạnh phúc. Cách này giúp người dân nơi đây không phải lao động nhiều nhưng vẫn nhận được thành quả xứng đáng.

Với khách du lịch, trải nghiệm giao thông ở Bhutan cũng là một cảm giác thú vị. Chẳng hạn như trụ đèn giao thông ở thành phố Thimphu - thủ đô của Bhutan. Khi đến Thimphu, khách phương xa thường rất ấn tượng với cái chốt điều khiển

giao thông ấy. Thimphu là thủ đô duy nhất trên thế giới không có đèn xanh đèn đỏ ở giao lộ, thay vào đó là sử dụng cảnh sát để điều khiển giao thông. Anh chàng cảnh sát với chiếc găng tay trắng đứng trong chốt đặt giữa giao lộ trang trí các họa tiết quen thuộc của Phật giáo Mật tông. Không giống với những nơi khác, những động tác của cảnh sát giao thông nơi đây không dứt khoát rõ ràng, mà uyển chuyển nhẹ nhàng như múa. Cảnh lái xe ở Thimphu tuân theo rằm rắp, dù người cảnh sát vẫn như luôn mỉm cười trước ánh mắt tò mò của du khách. Một thủ đô khá nhộn nhịp trong sự bình yên.

Chính sách phát triển du lịch bền vững

Vương quốc Bhutan nằm kề bên dãy núi Himalaya, 72% diện tích đất nước được bao phủ bởi rừng. Người Bhutan luôn cảm thấy may mắn hơn so với người dân các quốc gia khác trong kỷ nghỉ. Thay vì phải chen chúc tại khu đô thị ngột ngạt, họ có thời gian nghỉ ngơi và tận hưởng ở không gian trong lành. Nơi đây chỉ đón một số lượng khách du lịch quốc tế nhất định vào nước mỗi năm.

Số du khách đến Bhutan hạn chế, chỉ khoảng hơn 100.000 người mỗi năm bởi chính sách “kén chọn” du khách của đất nước này. Chính phủ Bhutan buộc du khách phải chi tối thiểu 200 USD/ngày/khách trong mùa thấp điểm và 250 USD/ngày/khách trong dịp cao điểm. Số tiền này phải trả trước

một lần cho công ty du lịch hay lữ hành. Chính phủ Bhutan làm vậy bởi họ coi trọng nguồn tài nguyên thiên nhiên và con người, không hy sinh những nguồn lực này để đổi lấy phát triển ồ ạt, không bền vững.

Bhutan là sự lựa chọn của nhiều người bởi giá trị tinh thần, ý nghĩa về hạnh phúc mà đất nước này mang lại. Có nhiều lý do để khách chọn Bhutan. Chẳng hạn, tìm điểm đến mới để thanh tịnh tâm hồn, tìm đến miền đất của Phật hay đơn giản chỉ là một vùng đất cảnh quan đẹp, môi trường trong lành. Tuy nhiên, quan trọng hơn cả, là sau khi đi Bhutan về, mọi người ai cũng có thể cảm nhận được nguồn năng lượng mới, đồng thời giàu lòng từ bi và trắc ẩn với cuộc đời.

Đi Bhutan không khó, nhưng bạn cần quan tâm đến những thông tin sau để tránh gặp những rắc rối không đáng có. Đầu tiên, theo quy định của chính phủ Bhutan, du khách phải tiêu ít nhất 200 USD (mùa thấp điểm) hoặc 250 USD (mùa cao điểm) cho một ngày lưu lại nước này. Đây là mức tối thiểu bạn phải chi, nhưng đừng lo số tiền 200 USD hay 250 USD/ngày này chính là số tiền bạn trả cho công ty du lịch tổ chức tour đi Bhutan của bạn. Số tiền này bao gồm chi phí ăn uống ba bữa cho bạn, tiền khách sạn, xe cộ đi lại, hướng dẫn viên, vé vào các địa điểm tham quan.

Khi bạn đã có xác nhận mua tour, chính phủ Bhutan mới xét cấp hộ chiếu. Do đó, hoàn toàn không có “khách ba lô” tới Bhutan. Du lịch Bhutan tự túc

cũng khó để làm visa, nếu không có người quen ở nước này bảo lãnh. Thuận tiện nhất và rẻ nhất là bay từ Bangkok. Từ Việt Nam bay đi Bangkok, ngủ đêm ở Bangkok, sáng hôm sau bay đi Bhutan, thời gian bay 6 giờ. Hiện chỉ có DrukAir (hãng hàng không hoàng gia Bhutan) là hãng duy nhất có thể bay đến Bhutan. Lý do là vì sân bay nằm trong thung lũng, đường băng ngắn, chỉ có thể cất hạ cánh ban ngày nên chỉ có DrukAir là có máy bay vừa nhỏ (Airbus A319) có động cơ được thiết kế riêng và đội ngũ phi công kinh nghiệm, được cấp phép hạ cánh xuống sân bay Paro là có thể bay đến nơi này.

Tiền Bhutan gọi là Ngultrum (Nu). Một đô la Mỹ = 46 Nu. Có rất ít ngân hàng ở Bhutan, do vậy, bạn nên mang theo đô la Mỹ. Phần lớn các cửa hàng ở Bhutan đều chấp nhận thanh toán bằng tiền đô.

Thời điểm lý tưởng nhất để du lịch Bhutan là vào mùa thu (từ cuối tháng 9 đến cuối tháng 11), khi trời trong và xanh. Mùa xuân (từ tháng 3 đến tháng 5) là thời điểm lý tưởng thứ hai để tới du lịch Bhutan. Quốc gia nằm ẩn mình bên dãy Himalaya sẽ đưa chúng ta đi từ bất ngờ này đến bất ngờ khác, bởi vẻ đẹp tuyệt mỹ giữa đại ngàn bình yên, từ cảnh quan cho đến các lễ hội truyền thống, từ vẻ đẹp của những đóa hoa phượng tím, đỏ quỳen nở bung trên từng con phố, triền đồi, cho đến lối sống bình dị, hướng thiện và hạnh phúc của con người Bhutan.

THÁI NGÂN

HÀN QUỐC:

Nhiều nghệ sĩ nổi tiếng giả bệnh trốn nghĩa vụ quân sự

Tuần qua, các công tố viên Hàn Quốc đã truy tố 137 người về tội trốn tránh nghĩa vụ quân sự, bao gồm cả cáo buộc cho những người đồng phạm, đồng thời cam kết sẽ tăng cường nỗ lực ngăn chặn những hành vi này trong tương lai.

Nhiều nghệ sĩ nổi tiếng trốn nghĩa vụ quân sự

Cụ thể, tổng cộng 108 người bị truy tố về tội cố ý trốn tránh nghĩa vụ quân sự bắt buộc bằng cách giả làm bệnh nhân động kinh. Văn phòng Công tố quận Nam Seoul cũng truy tố hai đối tượng môi giới - họ Koo và Kim, cùng khoảng 20 người khác vì cáo buộc giúp đỡ họ.

Trong số những người bị truy tố có con trai của các luật sư và bác sĩ nổi tiếng cùng những nhạc sĩ, diễn viên, giám đốc một công ty giải trí, rapper Ravi (tên thật là Kim Won-sik), một số vận động viên bóng chày và bóng đá chuyên nghiệp... Theo Văn phòng Công tố quận Nam Seoul, có một số nhà môi giới địa phương đã giúp những người này trốn nghĩa vụ quân sự bằng cách làm giả giấy tờ các triệu chứng động kinh khác nhau khi đến bệnh viện và sau đó nộp giấy chứng nhận giả cho chính quyền.

Các cáo trạng được đưa ra khi kết thúc cuộc điều tra chung



● **Rapper Nafla đang bị điều tra vì trốn nghĩa vụ quân sự.**

kéo dài 3 tháng của Văn phòng Công tố quận Nam Seoul phối hợp với Cơ quan Quản lý nhân lực quân sự (MMA, được khởi động vào tháng 12/2022. “Những người trốn quân dịch đã xây dựng một kịch bản rất tỉ mỉ giúp họ được miễn nghĩa vụ quân sự bằng cách trả phí cho các nhà môi giới. Nhóm điều tra chung cũng đã thu được 1,6 tỷ won tiền xử phạt hình sự”, ông Koo Sang-yeop, Phó trưởng công tố của Văn phòng Công tố quận Nam Seoul, cho biết trong một cuộc họp báo.

“Chúng tôi đã trừng phạt nghiêm khắc những người bị truy tố vì trách nhiệm xã hội của họ. Cơ quan công tố và MMA sẽ tiếp tục hợp tác chặt chẽ để cải thiện và thắt chặt hệ thống nghĩa vụ

quân sự hiện tại”, ông Koo nói.

Chấm hết sự nghiệp nghệ sĩ

Với làng giải trí Hàn, những vụ việc dính líu tới pháp luật, nghĩa vụ quân sự coi như dấu chấm hết cho sự nghiệp của nghệ sĩ.

Hồi tháng 1 vừa qua, Đội Điều tra Tham nhũng Quân sự của Văn phòng Công tố viên quận Nam Seoul phát hiện nam rapper Nafla (tên thật là Choi Seok Bae) cố gắng trốn nghĩa vụ quân sự thông qua môi giới, gán cho chức nhân viên phục vụ xã

hội. Tuy nhiên thời điểm đó, Nafla đang bị buộc tội trì hoãn nhập ngũ và đăng ký thực hiện nghĩa vụ chia rẽ, trong đó người lính có thể tạm dừng nghĩa vụ quân sự của mình và tiếp tục sau một thời gian. Nam rapper bị ra phán quyết không phù hợp để phục vụ với tư cách nhân viên xã hội.

Theo Naver, Nafla bảy lần trốn nghĩa vụ quân sự, hai lần nộp đơn xin trì hoãn. Công tố viên nghi ngờ nhà môi giới - người bị bắt và đang bị truy tố - can thiệp, lạm dụng dịch vụ để giúp Nafla trốn nghĩa vụ quân sự. Hiện cơ quan công tố bắt giữ, khám xét văn phòng để bảo mật dữ liệu liên quan đến nghĩa vụ quân sự của Nafla. Trước đây, Nam rapper bị cơ quan công tố điều tra cáo buộc trốn nghĩa vụ quân sự.

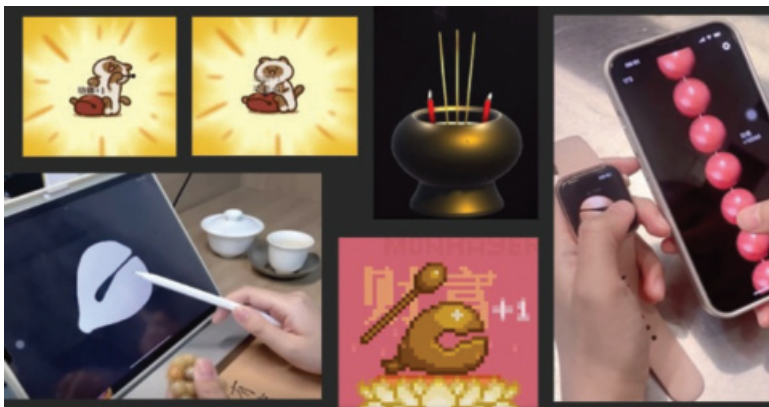
Hiện tại, cộng đồng mạng Hàn Quốc chỉ trích thái độ không tuân thủ pháp luật của Nafla. “Những người xấu như rapper này là lý do giới nghệ sĩ bị coi thường. Tôi mong pháp luật trừng trị xứng đáng”, “Giới rapper vốn bị mang tiếng chống đối xã hội giờ lại xuất hiện trường hợp thế này quả là không đúng”... là những bình luận trên mạng xã hội.

Theo Hiến pháp Hàn Quốc, tất cả nam thanh niên là công dân nước này có sức khỏe bình thường đều có nghĩa vụ phục vụ trong lực lượng 18 tháng, hải quân trong 20 tháng hoặc không quân trong 21 tháng.

Trường hợp sức khỏe không đảm bảo phục vụ trong quân ngũ, đối tượng đó sẽ được miễn nghĩa vụ hoặc phục vụ như một nhân viên công ích xã hội căn cứ vào tình hình sức khỏe.

XU HƯỚNG THỜ CÚNG MỚI Ở TRUNG QUỐC:

Thắp nhang ảo, công đức bằng mã QR



● **Nhiều ứng dụng gõ mõ tụng kinh, thắp nhang trực tuyến trở nên phổ biến ở Trung Quốc.**

Ngôi trước máy tính văn phòng, Tangdaoyaxiaohong đang lướt nhẹ những ngón tay trên màn hình điện thoại, “thắp sáng” ba cây nhang kỹ thuật số và bắt đầu gõ từng tiếng mõ được cài đặt sẵn trong iPad. Tay trái của Tang đang bận xoay chuỗi hạt trên đồng hồ kỹ thuật số.

Theo Báo Bưu điện Hoa Nam Buổi sáng (SCMP), hiện có hàng triệu người Trung Quốc rất ưa chuộng việc cúng bái kỹ thuật số như Tang. Ứng dụng Cá gỗ - một phiên bản trực tuyến của chiếc mõ trong các đền chùa Trung Quốc - trở nên phổ biến kể từ khi ra mắt vào tháng 9/2022. Chỉ trong 1

tháng sau khi ra mắt, ứng dụng này đã nhận được hơn 4 triệu lượt tải về.

Xu hướng thờ cúng kỹ thuật số nở rộ song song cùng với sự quan tâm trở lại việc đi chùa trong giới trẻ Trung Quốc những năm gần đây. Các đền chùa Trung Quốc cũng tìm đến công nghệ kỹ thuật số để phục vụ cho số lượng Phật tử trẻ ngày càng tăng của mình. Những đôi mới như hòm công đức thông minh được cài đặt ở nhiều ngôi đền, giúp các Phật tử dễ dàng quyên góp tiền chi bằng cách quét mã QR.

Người dùng Douyin Xiaweiweiyang cho biết cô đã chụp lại các mã QR quyên góp của một ngôi chùa để cô có thể quyên góp

Trước đó vào tháng 7/2022, Thẩm phán Kim Jae Hyeong - Tòa án Tối cao Hàn Quốc đã đưa ra phán quyết trong vụ kiện của nam ca sĩ Yoo Seung Jun với Tổng lãnh sự Hàn Quốc tại Los Angeles (Mỹ). Trước đó, tòa án cấp dưới đã từ chối cấp visa cho Yoo Seung Jun (43 tuổi) do nam ca sĩ trốn nghĩa vụ quân sự trong quá khứ.

Tòa án Tối cao phán quyết rằng: phán quyết của tòa án cấp dưới là sai, không hợp pháp khi từ chối visa với lý do đã có quyết định cấm nhập cư 13 năm và 7 tháng trước. Tòa án Tối cao lưu ý rằng ngay cả khi người Hàn quốc trở thành người ngoại quốc bằng cách có quốc tịch nước ngoài và trốn tránh nghĩa vụ quân sự, thì theo Đạo luật Hàn Quốc ở nước ngoài, tình trạng F-4 (xin thị thực Hàn Quốc) chỉ được hạn chế cho đến khi 38 tuổi.

Từ một nghệ sĩ ăn khách nhất trong cuối những năm 1990, đầu những năm 2000 nhưng do bê bối dàn xếp trốn nghĩa vụ quân sự, Yoo Seung Jun bị cấm và tẩy chay mạnh mẽ ở Hàn Quốc. Anh từ bỏ quyền công dân Hàn Quốc để trở thành công dân Mỹ hồi năm 2002 nhằm thoát đi lính, dù trước đó ngôi sao khẳng định sẽ tòng quân. “Tôi hứa sẽ phục vụ quân sự như một người đàn ông Hàn Quốc”, anh từng nói.

Toàn bộ fan và người dân bị sốc, họ cảm thấy nam ca sĩ đã phản bội lại đất nước. Chính phủ yêu cầu Cục Quản lý xuất nhập cảnh của Bộ Tư pháp cấm Yoo Seung Jun nhập cư, Bộ đã chấp nhận và từ chối đơn nhập cảnh của anh vào ngày 2/2/2002. Vào thời điểm này, Yoo Seung Jun liên tục: “Tôi xin lỗi, tôi xin lỗi” nhưng không thể xoa dịu cơn giận dữ từ người dân.

HOÀI THU

tiền bất cứ khi nào cảm thấy cần cúng dường.

Ngôi đền Jingfeng ở tỉnh Phúc Kiến, Đông Nam Trung Quốc thậm chí đã chuyển sang sử dụng nhang kỹ thuật số. Bất cứ ai muốn đốt một nén hương để cầu xin phù hộ từ thần thánh giờ đây có thể quét mã QR trên màn hình với giá 8,8 nhân dân tệ (30.000 đồng).

Nhiều người trẻ cho rằng việc trực tiếp đến đền chùa có thể gây bất tiện vì nhiều lúc phải xếp hàng dài chờ đợi và thậm chí còn phải giành vé mới được vào chùa. Họ giải thích chỉ bằng điện thoại thông minh, họ có thể cầu xin các vị thần mọi lúc, mọi nơi.

THU THƯƠNG

Pháp luật
VIỆT NAM

● **Tổng Biên tập:**
TS VŨ HOÀI NAM

● **Phó Tổng Biên tập:**
HÀ ÁNH BÌNH
TRẦN NGỌC HÀ
VŨ HỒNG THÚY

● **Tổ chức thực hiện:**
BÙI THỊ XUÂN HOA

● **TÒA SOẠN:** Số 42 ngõ 29
Nguyễn Chí Thanh, phường Ngoc Khánh,
quận Ba Đình, Hà Nội.
*ĐT: (024) 37245180
*Fax: (024) 37245178
*Email: baoplvn2014@gmail.com.
● **GPXB** số 86/GP-BTTTT
ngày 06/03/2014 do Bộ TTTT cấp.
● **Giấy phép sửa đổi, bổ sung**
số 290/GP-BTTTT ngày 22/9/2014
do Bộ TTTT cấp
● **Thiết kế mỹ thuật tại Tòa soạn.**
● In tại Cty TNHH MTV In báo
Hà Nội Mới; Cty In Ba Đình.

● **Văn phòng đại diện:**
TP HCM: 200C Võ Văn Tần, P5, Q3, TP HCM.
*ĐT: (028)38181281 *Email: plvnvp2@gmail.com.
Khu vực ĐBSCL: 109 Trần Văn Hoài, Ninh Kiều, Cần Thơ
*ĐT: (0292) 3819009 *Email: canthophapluatvn@gmail.com.
Duyên hải phía Bắc: 10 Hồ Sen, Lê Chân, Hải Phòng.
*ĐT: 0973465555. Email: vanphongplvn@gmail.com;
Miền Trung và Tây Nguyên: 92 Hoàng Văn Thụ, Pleiku, Gia Lai.
ĐT: (0269) 365 8888 - 0963 111 333
*Email: baophapluat.mientrungtainguyen@gmail.com
Lào Cai: Số nhà 06, lô B2, đường D3, phố Cao Lô - TP. Lào Cai, tỉnh Lào Cai.
ĐT: 0903211537
Phú Thọ: đường Nguyễn Tất Thành, Việt Trì; ĐT: 0981391333.
*Email: vutienplvn@gmail.com;
Quảng Ninh: 87 Nguyễn Văn Cừ, Hồng Hà, Hạ Long *ĐT: 0913093581
*Email: Vucongthanhlpl@gmail.com

Nam Định: 455 Trường Chinh, TP Nam Định *ĐT: 0978295869;
Nghe An: 93 Nguyễn Thị Minh Khai, TP Vinh, Nghệ An *ĐT: 0916635077
*Email: ngotoanbc@gmail.com
Thừa Thiên - Huế: 22 Nguyễn Lương Bằng, TP Huế *ĐT: (0234) 3888666 - 0903029099;
*Email: quangtam07@gmail.com
Khánh Hòa: 125 Hoàng Hoa Thám, TP Nha Trang *ĐT: 0905555722.
*Email: leanhducplvn@gmail.com
Lâm Đồng: 181 đường 3 tháng 2, phường 4, TP. Đà Lạt *ĐT: 0914876019. *Email: longbc07@gmail.com
Đồng Nai: 134 Phan Trung, Biên Hòa *ĐT: (0251) 6273279 - 0918442754.
*Email: huynhnogochieu7979@gmail.com.vn
Tiền Giang: 242 Nguyễn Công Bình, Trung An, Mỹ Tho, Tiền Giang *ĐT: 0888616767.
*Email: duchien.plvn@gmail.com

Liên hệ thông tin - quảng cáo: Nguyễn Sinh Hùng - ĐT: 0349610152
MÃ ĐẶT BÁO: B51
Giá: 7.300Đ
(BẢY NGHÌN BA TRĂM ĐỒNG)